

YAD Street Team -kampanjan arviointi 2007–2010

Pilottiversio ja uuden
version ensikuukaudet

Mikko Piispa

YAD Street Team -kampanjan arviointi 2007–2010

**Pilottiversio ja uuden
version ensikuukaudet**

Mikko Piispa

Nuorisotutkimusverkosto | Nuorisotutkimusseura,
verkkajulkaisu 45 (PDF).

ISBN 978-952-5464-94-8.

Helsinki 2011.

© Mikko Piispa & Nuorisotutkimusseura

Kustantaja
Nuorisotutkimusverkosto
Asemapäällikönkatu 1
00520 Helsinki

Taitto: Ville Sutinen

Julkaisu on vapaasti luettavissa verkossa
<http://www.nuorisotutkimusseura.fi/julkaisuja/YADStreetTeamKampanja.pdf>

Sisältö

Esipuhe	5
Johdannoksi	6
Osa I: Street Teamin pilottiversion arviointi	9
1 Mikä on Street Team?	10
1.1 Arviointi	10
2 Kampanjan ajankohta	12
3 Street Teamin jäsenistö	13
4 Tehtävät, suoritukset ja ylläpito	16
4.1 Miten kaikki alkoi – ensimmäinen puoli vuotta	16
4.2 Vuoden 2007 jälkipuolisko	18
4.3 Ylläpito hiipuu ja aktiivisuus romahtaa: alkuvuosi 2008	20
4.4 Loppuvuosi 2008: toiminta hiipuu hiipumistaan	21
4.5 Vuosi 2009: hiljaiselo jatkuu	21
4.6 Alkuvuosi 2010: uuden version lanseerausta odotellessa	22
4.7 Välipäätelmä	23
5 Haastatteluin kerätty tieto	25
5.1 Suhtautuminen huumausaineisiin ja huumevalistukseen	25
5.2 Kiinnostus Street Teamiin ja toimintaa motivoivat tekijät	26
5.3 Näkemykset tehtävistä, materiaaleista, nettisivuista ja ylläpidosta	27
5.4 Toiminnan vaikutukset	28
5.5 Aktiivisuuden vaihtelut ja hiipuminen sekä mielenkiinto uutta Street Teamia kohtaan	29
5.6 Parannusehdotuksia ja yhteenvetoa	29
6 Yhteenveto	31
6.1 Vaikutusten arviointi	32
Lähteet	33
Liitteet	35
Osa II: Uuden Street Teamin ensimmäisten kuukausien arviointi	45
1 Millainen on uusi Street Team?	46
2 Kampanjan ajankohta	48
3 Street Teamin jäsenistö	50
4 Street Teamin toiminta syksyllä 2010	55
4.1 Late avautuu -oheiskampanja	58
5 Yhteenvetoa ja vertailua pilottiin	60
Lähteet	61
Liite: Syksyn 2010 aikana julkaistut tehtävät	62

Esipuhe

YAD:ssa ja monessa muussakin järjestössä on huomattu vapaaehtoistyön luonteen muuttuminen. Vapaaehtoisia on aikaisempaa vaikeampi löytää, ja yhä harvemmat tekevät pitkiä ”järjestöuria” yhden järjestön palveluksessa. Uusimman nuorten vapaa-aikatutkimuksen mukaan viimeisten kymmenen vuoden aikana nuorten kuuluminen järjestöihin on laskenut, varsinkin alle 15-vuotiaitten kohdalla. Erityisesti poliittisten yhdistysten, kulttuuri- ja taideyhdistysten sekä sosiaali- ja terveysalan yhdistysten vapaaehtoistyö on yli 35-vuotiaiden käsissä. Urheiluseuroihin ja niiden vapaaehtoistyöhön sekä joihinkin nuorisojärjestöihin on edelleen onnistuttu houkuttelemaan nuoria.

Nuorten osallistumattomuus tuskin johtuu siitä, että vapaaehtoistyö ei kiinnosta. Vain yksi prosentti nuorista kertoo, että ei osallistu vapaaehtoistyöhön, koska se ei kiinnosta. Monet nuoret eivät yksinkertaisesti tiedä, kuinka päästä vapaaehtoistoimintaan mukaan. Useimmiten he lähtevät toimintaan mukaan jonkun ystävänsä kautta.

Toisaalta vapaaehtoistyö on muuttunut lyhytkestoisemmaksi, projektimaisemmaksi ja yhä useammin sitä hallinnoidaan ja jopa tehdään internetin välityksellä. Nuoria kiinnostaa konkreettinen, hyvin organisoitu ja elämyksellinen toiminta, jonka tulokset voi itse nähdä.

YAD:n Street Team pyrkii vastaamaan näihin vapaaehtoistyön haasteisiin tarjoamalla hyvin matalan kynnyksen vapaaehtoistyötä, jota kuka tahansa yli 13-vuotias voi tehdä juuri siellä missä haluaa, juuri silloin kun haluaa, juuri sillä työpanoksella kuin haluaa ja juuri niin pitkään kuin haluaa. Street Teamissa voi toimia niin internetin eri areenoilla kuin tosielämän kentillä. Vapaaehtoistyö hallinnoidaan internetistä käsin, ja Street Teamin tehtävät ovat elämyksellisiä ja monipuolisia.

Street Team pyrkii vaikuttamaan ruohonjuuritasolla nuorten asenteisiin huumeita kohtaan. Street Teamiin hakeutuu enimmäkseen nuoria, jotka lähtökohtaisesti ovat huumeekriittisiä, ja toimintaan mukaan tulemalla he ovat valmiita tuomaan mielipiteensä julki omissa vertaisverkostoissaan. Ja juuri tällaisia nuoria tarvitaan, koska heidän sanansa painaa kaveripiirin päihdekeskusteluissa usein enemmän kuin virallisten tahojen ”valistus”.

Janne Paananen
Projektityöntekijä, YAD Street Team
janne.paananen@yad.fi, www.yad.fi/streetteam,
www.yadstreetteam.wordpress.com

Johdannoksi

Nuorisolain (2006) tavoite on ”tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja”. Tästä huolimatta nuorten sitoutuminen perinteiseen järjestötoimintaan on vähentynyt viimeisten kymmenen vuoden aikana (Myllyniemi 2009). Tämä ei kuitenkaan tarkoita vain nuorten passivoitumista, vaan myös sitä, että nuoret ovat etsineet ja löytäneet uusia tapoja toimia ja ilmaista itseään.

Leo Stranius (2008) puhuu *kevytaktivismista*, jonka pohjana ovat arjen valinnat, oma-aloitteisuus ja vapaa-ajan järjestäminen omien intressien mukaisesti, ei ylhäältä ohjatusti. Nykymuotoiselle kansalaistoiminnalle leimallista onkin nuorten aseman muuttuminen. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että nuorille vain työnnettäisiin resurssit syliin, vaan pikemminkin sitä, että heitä aktivoidaan suunnittelemaan ja ohjaamaan omaa toimintaansa ja kehittämään sille sisältöä (Nuorisolaki 2006; vrt. Salasuo 2006).

Internet on käytännöllinen kanava kevytaktivismiin toteuttamiseen (ks. esim. Lappalainen 2005). Se voi toimia joko apuvälineenä tai kokonaisena alustana toiminnalle ja sen organisoinnille. Internet mahdollistaa, mutta siinä on myös tiettyjä hallitsemattomia piirteitä. Nuorten kansalaistoimintaa ohjattaessa ei välttämättä esimerkiksi ole toivottavaa, että toiminta kokonaisuudessaan tapahtuu vain nettivälitteisesti.

Nykyaikaisen toiminnan, aktivoimisen ja järjestymisen eetoksella on myös lukuisia muita ominaispiirteitä. Ovet on hyvä olla auki kenelle tahansa minä tahansa ajankohtana, niin sisään kuin uloskin kuljettaessa, ja toimintaan osallistumisen kestoa tai muita ajallisia kehyksiä ei useinkaan kannata määrätä etukäteen ja/tai ylhäältä (Stranius 2008). Paitsi oman toiminnan suunnittelun ja toteuttamisen vapaus myös mahdollisuus omien mielipiteiden ja arvomääritysten muodostamiseen on tärkeää.

YAD:n Street Team -hanke pyrki yhdistämään edellä mainittuja ulottuvuuksia aktivoidakseen nuoria mukaan toimintaansa. Vuonna 2007 käynnistynyt pilottihanke onnistui tässä resurssieihin nähden hyvin. Syksyllä 2010 startannut uudistunut Street Team on vasta päässyt alkuun, mutta on jo kerännyt runsaasti aktiivisia toimijoita. Tällä hetkellä hanke rullaa kelpo vauhtia eteenpäin omalla painollaan. Ja tässä ”omalla painollaan” tarkoittaa nimenomaan sitä, että nuoret itse ovat tärkeitä toiminnan suunnittelijoita ja toteuttajia, jolloin Street Team tarvitsee suhteellisen vähän työntövoimaa ylläpidolta.

Tämä arviointiraportti koostuu kahdesta osasta. Ensimmäisessä käsitellään Street Teamin pilottihankkeen vaiheita. Arviointi valmistui elokuussa 2010 ja toimi apuna myös uuden Street Teamin suunnittelussa. Jälkimmäinen osa käsittelee syksyllä 2010 käynnistyneen uuden Street Teamin kolme ensimmäistä toimintakuukautta. Street Teamin arviointi jatkuu vielä kahteen otteeseen: ensin loppuvuodesta 2011, jolloin hanke on saapumassa keski-ikänsä, ja alkuvuodesta 2013, jolloin hanke on loppusuoralla ja on aika vetää lankoja yhteen.

Arvioinnin pyrkimyksenä on hyödyntää meneillään olevaa Street Team -hanketta. Siten on luontevaa, että arviointi on tehty lyhyissä pätkissä, jolloin tieto välittyy suhteellisen nopeasti ja Street Teamin toimintaa voidaan ohjata havaintojen mukaisesti (vrt. Holmila 1999, 54–56). Täten käsillä oleva arviointi ei ole vain arvio tähänastisen toiminnan hyödyllisyydestä tai toimivuudesta vaan myös suunnittelun apuväline itsessään.

Helsingissä 26.1.2011

Mikko Piispa

Tutkija, Nuorisotutkimusverkosto

LÄHTEET

- Holmila, Marja (1999): Evaluaatiotutkimuksesta sosiaalitieteissä. Teoksessa Kari Paakkunainen (toim.): *Arviointitutkimus ja nuoriso. Tulovastuusta dynaamiseen nuorisotoimintaan*. Julkaisuja 8. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura.
- Lappalainen, Pertti (2005): *Verkolla valtaa. Internet ja poliittisen kansalaistoiminnan näkymät*. Jyväskylä: SoPhi.
- Myllyniemi, Sami (2009): *Aika vapaalla. Nuorten vapaa-aikatutkimus 2009*. Julkaisuja 92. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura.
- Nuorisolaki (2006): Nuorisolaki 27.1.2006/72.
- Salasuo, Mikko (2006): *Atomisoitunut sukupolvi. Pääkaupunkiseudun nuorisokulttuurinen maisema ja nuorisotyön haasteita 2000-luvun alussa*. Tutkimuksia 6. Helsingin kaupungin tietokeskus.
- Stranius, Leo: Yksilöllinen kevytaktivismi haastaa perinteisen kansalaistoiminnan. [Http://www.kansalaisfoorumi.fi/aktiivinen-kansalaisuus/yksiloellinen-kevytaktivismi-haastaa-perinteisen-kansalaistoiminnan.html](http://www.kansalaisfoorumi.fi/aktiivinen-kansalaisuus/yksiloellinen-kevytaktivismi-haastaa-perinteisen-kansalaistoiminnan.html). (Viitattu 26.11.2011.)

Osa I: Street Teamin pilottiversion arviointi

1 Mikä on Street Team?

Alun perin street teamit kehittyivät 1980-luvun Yhdysvalloissa mainostamaan ja ”promoamaan” bändejä ja pienempiä levy-yhtiöitä. Ne koostuivat bändien tai levy-yhtiöiden tuottaman musiikin ystäväistä, eli ne olivat eräänlaisia toimeliaita faniyhteisöjä. Tällä tavalla yhtyeet saivat tunnettua suoraan kohdeyleisönsä keskuudessa eräänlaisen vertaistiedottamisen kautta. Tämä toimintamalli on kerännyt vuosien varrella suosiota, ja nykyään monet yhtyeet käyttävät sitä. (Morrison 2007; Palmer 2007.) Toimintamalli on levinnyt yli generarajojen ja kaukaiseen Suomeen asti.

Perinteisiä street team -mainostusmenetelmiä ovat tarrat, julisteet ja muu vastaava materiaali, jota streetteamilaiset levittävät julkisille paikoille. Toisaalta street teamien ideaan kuuluu, että mikään tapa ei ole liian innovatiivinen, toisin sanoen mainostuksen konstit ovat monet. Toiminnan ytimessä on kuitenkin ajatus levittää tietoisuutta bändin tai levy-yhtiön olemassaolosta ja herättää sitä kautta mielenkiintoa, keskustelua ja julkisuutta.

Suomessakin monilla bändeillä on aktiivisia street teameja (ks. esimerkiksi <http://www.street-team-finland.com/>). Bändien mainostuksessa street teamit rinnastuvat jossain määrin perinteisiin ”fan clubeihin”, mutta niin, että toiminta on tavoitteellista ja ainakin jossain määrin suunnitelmallista. Street teamin jäsenille annetaan yleensä bändin, vetäjän tai ylläpidon toimesta erilaisia tehtäviä, joiden tarkoituksena on saada bändille näkyvyyttä. Jäsenten aktiivisuutta mitataan usein pisteyttämällä siten, että suoritetuista tehtävistä tai tempauksista saa tietyn määrän pisteitä suorituksen haastavuuden ja näkyvyyden mukaan. Paljon pisteitä keränneitä aktiivisia jäseniä saatetaan palkita esimerkiksi fanituotteilla ja ilmaisilla keikkalipuilla.

YAD:n Street Team perustettiin alkuvuodesta 2007 bändien street teamien hengessä. Idea on luonteva, sillä YAD:n kohdeyleisö ja jäsenistö ovat nuoria, kuten street teamien toimijat bändimaailmassakin. YAD:n Street Team kertoo tavoitteikseen tehdä YAD:a tunnetuksi (”mainostaa” sitä) ja tuoda esille YAD:n edustamia arvoja ja asenteita. Siten YAD:n Street Teamin toiminta mainostaa itse ”tuotteen” lisäksi sen ajatusmaailmaa.

Street Teamin toiminta hiipui pian ensimmäisen vuoden jälkeen. 2010 alkuvuodesta RAY kuitenkin myönsi Street Teamille monivuotisen hankerahoituksen, jonka avulla Street Team käynnistyi uudestaan ja uudistettuna alkusyksystä 2010. Hankerahoitukseen sisältyy myös arviointi, jota suoritetaan noin neljän kuukauden verran kolmena toimintavuonna. Osana arviointia luon vilkaisun tähänastiseen toimintaan, minkä jälkeen arviointi siirtyy ”reaaliaikaiseksi” eli tarkastelemaan toimintaa sitä mukaa, kun se etenee.

1.1 ARVIOINTI

Arviointitutkimuksissa arvioidaan yleensä joko kampanjan tavoitteita ja niiden toteutumista (vaikutusta) tai itse kampanjan toteutusta (prosessia). Tässä raportissa ensisijainen tarkoitukseni on tarkastella jälkimmäistä. Tavoitteiden arviointi on vaikeaa ja tässä tapauksessa lähes mahdotonta. Tavoitteiden toteutumisesta esitän loppupäätelmissä joitakin pohdintoja, mutta pääpaino on toiminnan ja sen vaiheiden arvioinnissa. Siten tarkastelen Street Teamin A) jäsenistöä, B) tehtäviä ja niiden suorittamista ja C) organisointia.

Näitä seikkoja analysoin käyttämällä aineistonani: 1) Street Teamin kotisivua, josta uutisten

ja tehtävänantojen muodossa on jäljitettävissä Street Teamin toiminnan kaari ajallisesti. Tätä on helpottanut pääsy tietokantaan ylläpitäjän ominaisuudessa,¹ jolloin sivusto on ollut tutkittavissani pintaa syvemältä. 2) Street Teamin jäsentietokantaa, jossa huomioni kiinnittyy jäsenten aktiivisuuteen, asuinpaikkakuntiin ja sukupuoleen. Myös ikä olisi tärkeä demografinen muuttuja, mutta valitettavasti jäsenten iät eivät selviä jäsentietokannasta. 3) Street Teamin tehtävätietokantaa, josta löytyvät kaikki suoritettavissa olleet tehtävät, niiden suoritusmäärät ja niistä saadut pisteet sekä jäsenten raportit tehtäväsuorituksista. 4) Haastatteluja, joita olen tehnyt muutamille toiminnassa aktiivisesti mukana olleille. Haastateltavien kiinni saaminen oli vaikeaa, joten haastatteluaineistoni koostuu kahdesta kasvotusten tehdystä haastattelusta, kahdesta puhelinhaastattelusta ja yhdestä sähköpostihaastattelusta.

Lisäksi tärkeänä apuna analyysissäni on ollut Street Teamia sen ensimmäisenä toimintavuotena vetäneen yadilaisen Janne Paanasen kanssa käydyt keskustelut. Häneltä olen saanut sellaista korvaamatonta tietoa, joka ei ole tallentunut tietokantoihin tai jota en ole voinut muilta kysyä.

Street Teamilla oli aluksi myös keskustelupalsta YAD:n sivuston alaisuudessa. Tuo palsta lakautettiin sittemmin, ja keskustelut siirrettiin YAD:n Facebook-sivustolle. Siellä keskustelua Street Teamista ei kuitenkaan ole käyty, ja keskustelupalstakin oli Paanasen mukaan todella hiljainen. Eli vaikka näitä keskusteluja en pääse tutkimaan, niistä tuskin olisi suurta hyötyä ollutkaan. Mitään muutakaan YAD:n Street Team -aiheista keskustelua en internetistä löytänyt.

---

1 YAD:n Janne Paananen liitti Street Team -tunnuksiini ylläpitäjän oikeudet, joka mahdollisti sivuston rajattoman selaamisen tietokantoihin ja viestipankkeineen.

2 Kampanjan ajankohta

2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen alun jälkeen nuorten (15–24-vuotiaiden) huumekeilut ovat vähentyneet (Metso ym. 2009; Hakkarainen & Metso 2007). Samoin tuttavien huumeiden käyttö ja huumeiden tarjonta nuorille on vähentynyt vuoden 2005 jälkeen, vaikkakin vuodesta 2007 on havaittu lievää uutta nousua (Rainio ym. 2009). Huumeasenteet ovat osin lieventyneet, mutta joillakin mittareilla myös tiukentuneet, esimerkiksi kannabiskokeilujen suhteen (Metso ym. 2009).

Jos tarkasteluun otetaan mukaan myös alkoholin käyttö, päihteiden käyttö nuorten keskuudessa on kokonaisuutena vähentynyt (Metso ym. 2009), vaikka joitain merkkejä uudesta noususta on tässäkin suhteessa näkynyt (Rainio ym. 2009). Huumeiden ongelmakäyttäjien määrä on laskenut jonkin verran viimeisten kymmenen vuoden aikana, myös nuorissa ikäryhmissä (Partanen ym. 2007). Toisaalta päihteiden käytöstä seuraavat ongelmat (ja muut sosiaaliset ongelmat) näyttäisivät herkästi kasaantuvan päihteitä runsaasti käyttävän vähemmistön taakaksi (Piispa 2010; Metso ym. 2009). Täten käsillä saattaa olla eräänlainen päihteiden käytön polarisaatio.

Street Teamin ensimmäisen version ajankohtaa (2007–2010) voisi luonnehtia toteamalla, että nuoret suhtautuivat tuolloin huumeisiin melko kriittisesti. Tämän seurauksena huumeiden käyttö vaikutti vähentyneen tai ainakin tasaantuneen, mutta toisaalta huumeekriittisyyden kasvaminen voi myös vahvistaa mahdollista polarisaatiokehitystä: päihdeongelmaiset nuoret erkaantuvat etäämmälle muista nuorista. Street Teamin yhtenä päätavoitteena on tuoda esille YAD:n arvoja ja asenteita, joihin voidaan lukea ainakin huumeekriittisyys ja pyrkimys lisätä huumetietoutta. Täten Street Teamin ajoitus oli ja on vallitsevaa arvomaailmaa tukeva ja vahvistava. Toisaalta voidaan myös kysyä, miten Street Team onnistuu tavoittamaan riskiryhmässä olevat nuoret. Tähän palaan tarkemmin yhteenvedossa.

Kun ajatellaan suomalaisen huumetyön ”kenttää”, YAD:n Street Team on omanlaatuisensa ja kansainvälisestikin harvinainen ja erilainen kampanja. Laajemmassa huumetyön kehityksessä Street Team voidaan ajatella enemmän tiedottamiseen ja keskustelun herättämiseen kuin puhtaasti päihteiden käytön ehkäisyyn tähtäävänä projektina (vrt. valistuksen määritelmä, Soikkeli 2002, 27). Erilaisena kampanjana sille epäilemättä löytyy oma sijansa suomalaisessa päihdetyössä, jossa on muun muassa peräänkuulutettu ”näkemyksellisyyttä, avoimuutta ja ennakkoluulottomuutta” (Huoponen ym. 2000, 88). Joka tapauksessa se tarjoaa muutakin kuin ylhäältä tulevaa yksisuuntaista informaatiota herättämällä keskustelua vertaistoiminnan kautta (mt.; Black ym. 1998). Lisäksi se tarjoaa nuorille mahdollisuuden itse osallistua haluamallaan tavalla toimintaan ja vaikuttaa myös sen luonteeseen.

3 Street Teamin jäsenistö

Street Team -sivusto ilmoittaa sillä olevan 506 rekisteröitynyttä jäsentä. Tämä luku on hieman yläkanttiin, sillä se sisältää sivuston kehittäjän, muutaman ylläpitäjän ja allekirjoittaneen. Lisäksi tietokantaan on muutama jäsen rekisteröitynyt kahdesti, mikä pudottaa todellisen jäsenmäärän 498:aan.

Olen jakanut kaikki jäsenet heidän keräämiensä pisteiden mukaan neljään erilaiseen ryhmään: Ne mukaan liittyneet, jotka eivät ole keränneet lainkaan pisteitä, olen nimennyt *uteliaiksi*. Heitä on 377 (76 %). *Kokeilijoiksi* olen nimennyt 1–10 pistettä keränneet, joita on 60 (12 %). *Käyttäjiksi* olen nimennyt 11–50 pistettä keränneet, joita on 39 (8 %). *Aktiiveiksi* olen nimennyt vähintään 51 pistettä tehneet, joita on 22 (4 %). Näistä tulee yhteensä siis 498 jäsentä, joista 121 on tehnyt pisteitä.

Uteliaissa on joitakin, jotka ovat suorittaneet tehtävän mutta eivät ole saaneet siitä pisteitä. Näistä useammilla pisteet ovat jääneet saamatta, koska ylläpito on katsonut suorituksen olleen riittämätön. Osa on kuitenkin sellaisia, joiden pisteet ovat jääneet saamatta ylläpidon puutteen vuoksi, mikä tietysti merkitsee sitä, että heidän potentiaalinen aktiivisuutensa on tyssännyt heti alkuunsa. Yhtä kaikki olen tehnyt jaottelun pisteiden määrän, en suoritusten perusteella, sillä tämä merkitsee sitä, että ainakin kaikki toimintaan osallistuneet ovat varmuudella ”tehneet jotain”.

Olen mitannut aktiivisuutta myös toisella mittarilla eli osallistumisen keston mukaan. 55 eli noin puolet Street Teamissa pisteitä tehneistä on ollut aktiivisena alle viikon, useat heistä vain päivän tai kaksi. He ovat välittömästi tai lähes välittömästi liittymisensä jälkeen raportoineet yhdestä tai useammasta tehtäväsuorituksesta, mutta eivät ole myöhemmin suorittaneet ainoatakaan tehtävää. Heihin rinnastuvat myös 16 jäsentä, jotka eivät vielä ensimmäisen viikon kuluessa rekisteröitymistään suorittaneet tehtävää mutta jotka myöhemmin tekivät yhden tai muutaman tehtävän alle viikon aikana. Yhteensä näitä ”hetken toimijoita” on siis 71 eli noin 59 prosenttia kaikista pisteitä tehneistä.

11 jäsentä on ollut aktiivisena yli viikon, mutta alle kuukauden. Vähintään yhden kuukauden, mutta alle kolmen kuukauden ajan suorituksia on tehnyt 18 jäsentä. Vähintään kolme kuukautta mukana toiminnassa on ollut 21 jäsentä. Jos yli viikon mukana olleet lasketaan mukaan, edes jossain määrin sitoutuneita jäseniä on siis ollut 50. Tämä on melko lähelle sama luku kuin edellä tyyppiteltyjen käyttäjien ja aktiivien yhteenlaskettu lukumäärä ja samalla noin kymmenesosa rekisteröityneiden kokonaismäärästä. Seuraavassa luvussa tarkastelen jäsenlukumääriä myös ajallisen etenemisen rinnalla.

Taulukko 1. Pisteitä tehneiden jäsenryhmien jaottelu sukupuolen mukaan

	Kokeilijat	Käyttäjät	Aktiivit	Yhteensä
Tyttö/nainen	39	26	16	81
Poika/mies	15	12	5	32
Tuntematon	6	1	1	8

Kuten taulukosta 1 nähdään, noin neljännes Street Team -toimijoista on poikia tai miehiä. Tyttöjen/naisten suurempi osuus ei ole yllättävä, mutta toisaalta poikienkin osuus on varsin kohtuullinen. Ikä olisi ollut mielenkiintoinen muuttuja tarkasteltavaksi, mutta valitettavasti ikätietoja ei ollut saatavilla tietokannasta. Demografisista muuttujista hedelmällisin tarkastelun kohde onkin asuinpaikkakunta.

Street Teamin toiminta on melko keskittynyttä tietyille paikkakunnille. Tällaisia keskittymiä voidaan paikantaa viisi, tietyin varauksin muutama lisää. Nämä viisi keskittymää ovat (järjestyksessä suurimmasta jäsenmäärästä pienimpään) Tampereen, Jyväskylän, Kajaanin, Kuopion ja Lahden seudut. Olen laskenut näihin keskittymiin ”keskuspaikkakunnalta” tulevat jäsenet sekä enemmän tai vähemmän näiden kaupunkien vaikutuspiirissä olevien kuntien jäsenet.

Tämä raja on tietysti hieman yksinkertaistava (voidaanko esimerkiksi määrittää tiettyä kilometrimäärää, minkä säteellä olevat kunnat ovat jonkin kaupungin vaikutuspiirissä?), mutta tarkasti karttoja tarkastelemalla olen rojhennut sen tehdä. Lisäksi apunani on ollut Street Teamin Uudet päänahat -tehtävä, jonka tuloksia käsittelen tämän katsauksen mittaan. Tehtävän ideana on, että jos tuo YAD:lle uuden jäsenen, saa siitä kaksi pistettä (tehtävänanto kokonaisuudessaan liitteessä 3). Seuraavassa selostamani tulosten lisäksi kannattaa katsoa liitteitä 1 ja 2, joista on nähtävissä tarkat asuinpaikkatiedot ja niiden sijoittuminen kartalle.

Selvästi suurimmat keskittymät ovat Tampereen ja Jyväskylän seutu. Yksittäisistä paikkakunnista Tampere on edustetuim 18 jäsenellään. Tampereelta kolme jäsentä on toisiinsa kytköksissä Uusien päänahkojen kautta. Jyväskylästä on mukana viisi jäsentä, mutta tämän lisäksi lähiseudun pikkupaikkakunnilta on peräti 15 jäsentä, ja nämäkin kymmenestä eri kunnasta. Näistä kaikki kolme saarijärveläistä ovat kytköksissä toisiinsa Uusien päänahkojen kautta. Toiminta on sirottunut tasaisesti pitkin aluetta.

Asukaslukuunsa nähden Kajaanin seudulla on paljon jäseniä. Kajaanista on yhdeksän jäsentä, kolmesta eri lähikunnasta kolme jäsentä lisää. Kajaanin seudun jäsenistä peräti kuusi on kytköksissä toisiinsa Uusien päänahkojen kautta. Kuopiosta on vain yksi jäsen, mutta sen läheisyydestä yhdeksän. Näistä kaksi juankoskelaista on liittynyt mukaan erään jyväskyläläisen jäsenen ja Uusien päänahkojen kautta. Lahden seudulta on kuusi jäsentä, joista yksi lahtelainen ja nastolalainen tuntevat toisensa Uusien päänahkojen mukaan.

Näistä edellä luetelluista keskittymistä voi päätellä, että Street Team -toiminta ja siinä varsinkin uusien jäsenten värväytyminen tapahtuu ainakin osittain olemassa olevien tuttavuussuhteiden kautta. Yksikin aktiivinen jäsen voi tietyllä alueella rekrytoida tai innostaa mukaan useita ihmisiä. Tähän saa tukea myös aktiivisimpien jäsenien listaa tarkastelemalla: seitsemästä aktiivisimmasta jäsenestä (yli 200 pistettä tehneet) kaksi on kotoisin Tampereelta, kaksi Jyväskylästä, yksi Saarijärveltä, yksi Juankoskelta ja yksi Vuolijoenlaaksoelta (Kajaanin naapurista).

Aktiivisuus kerää myös ympärilleen aktiivisuutta. Esimerkiksi Tampereen 18 jäsenestä seitsemän on tehnyt yli 50 pistettä ja vain viisi on jäänyt alle kymmenen pisteen. Sama pätee myös muun muassa Kajaaniin, jossa vain kaksi jäsentä on tehnyt alle 10 pistettä. Juankoskelle näyttäisi pesiytyneen todellinen touhuryhmä, sillä neljästä jäsenestä vähiten aktiivinenkin on tehnyt 48 pistettä.

Pääkaupunkiseudulta on kotoisin yhteensä kuusi jäsentä, mutta tätä ei kenties voi varsinaisesti nimetä keskittymäksi. Alueen väkiluku on suuri, eivätkä jäsenet ole kytköksissä toisiinsa Uusien päänahkojen kautta, joten on mahdotonta sanoa, tuntevatko jäsenet toisiaan tai ovatko he liittyneet mukaan ”puskaradion” kautta. Heidän toimintansa on myös jäänyt varsin vähäiseksi pisteillä mitattuna, joten voisi päätellä, että yksin tekeminen ei ole innostanut alun jälkeen.

Rovaniemeltä on kaksi jäsentä, samoin Porista ja naapurikunnista Paimiosta ja Sauvosta (Turun läheltä) yksi jäsen kummastakin. Ainakin jälkimmäisessä tapauksessa voidaan pitää mahdollisena, että jäsenet tuntevat toisensa, mutta varsinaisiksi keskittymiksi näitä kahden hengen ”soluja” ei voi sanoa. Rovaniemeläiset ovat molemmat olleet kuitenkin suhteellisen aktiivisia, joten olisi voinut

olettaa, että alueelta olisi lähtenyt mukaan enemmänkin ihmisiä.

Seitsemältä eri paikkakunnalta eri puolilta Suomea (ja siis etäällä keskittymistä) on mukana yksi jäsen kustakin. Näistä neljä on tehnyt alle 10 pistettä ja eniten pisteitä kerännytkin vain 23. Vaikuttaa siis siltä, että yksinäisenä sissitoimintana mielenkiinto ei pysy yllä kovin pitkään.

Yhdeksän jäsentä ei ollut halunnut ilmoittaa osoitetietojaan kirjautuessaan streetteamilaiseksi. Lisäksi peräti 33:n tiedot ovat jääneet saamatta todennäköisesti tietokantavirheen seurauksena: vuoden 2008 alussa liittyneistä jäsenistä lähes kaikilla paikkakunnan kohdalla esiintyy henkilön sukunimi ja postinumero on jokaisella 00000. Katuosoitteen perusteella 13 näistä pystyi jäljittämään, mutta 20:n kotipaikkakunta jäi epäselväksi. Yhteensä siis 29 jäsenen asuinkunta jäi tuntemattomaksi. Täten voi olla, että jokin mielenkiintoinen keskittymä jäi piiloon tai että olemassa olevat olisivat vahvistuneet entisestään.

Toisaalta vuoden 2008 alun jälkeen liittyneet jäivät hyvin epäaktiivisiksi: heistä eniten pisteitä kerännyt oli haalinut niitä vain 20, suurin osa alle kymmenen. Täten tämän tiedon puuttuminen ei ole erityisen merkittävää. Sama pätee suurimmaksi osaksi niihin yhdeksään, jotka eivät ole halunneet ilmoittaa asuinkuntaansa. Heistä kuusi on jäänyt alle 10 pisteeseen ja yksi 18:aan. Kaksi kuitenkin on tehnyt selvästi enemmän pisteitä. Heidän lähettämiensä suorituspalautteiden (tietokannasta) perusteella he paikantuvat kahteen eri edellä mainittuun keskittymään, mutta koska he ovat halunneet pitää asuinpaikkansa tuntemattomina, en niitä tässä sen tarkemmin ilmoita.

Yhteenvetona paikkakuntakohtaisesta tarkastelusta voidaan eritellä seuraavaa:

A) Aktiivisuus luo ympärilleen aktiivisuutta. Tämä pätee kahdella tapaa. Ensinnäkin aktiiviset ja innostuneet toimijat innostavat myös muita ihmisiä mukaan toimintaan. Toisaalta toimintaa on enemmän, jos sitä voi tehdä yhdessä. Street Teamin idea toteutuneekin parhaiten eräänlaisten ”iskujoukkojen” muodossa. Näistä esimerkiksi Tampereen, Kajaanin seudun ja Juankosken toiminta ovat hyviä esimerkkejä.

B) Monet merkittävät alueet ovat jääneet täysin pimentoon. Tärkeimpänä tietysti pääkaupunkiseutu, jolla asuu noin viidesosa Suomen väestöstä mutta jolta on mukana vain muutama jäsen, ja heidänkin aktiivisuutensa on ollut vähäistä. Muita tällaisia hyödyntämättömiä alueita ovat varsinkin Turku (ei yhtään jäsentä, lähikunnista kaksi) ja Oulu (vain yksi jäsen, hänkin tehnyt vain kahdeksan pistettä). Toisaalta myös mitkä tahansa pikkupaikkakunnat ympäri Suomea ovat potentiaalisia toimintapaikkoja, mikäli niihin vain jotenkin saa istutettua innostuksen siemenen, todennäköisimmin kohdassa A kuvatulla tavalla.

C) Yksinäinen sissitoiminta ei kauaa kiinnosta (ainakaan monia). Jos ei ole ketään kenen kanssa tehdä, mielenkiinto hiipuu nopeasti.

D) Aktiivisilla paikkakunnilla yadilaistoiminta lienee muutenkin vilkasta. Ainakin Tampereella ja Jyväskylässä toimivat YAD:n paikallisjärjestöt ovat ahkeria toimijoita. Näiden kaupunkien toimistot myös mainitaan sivuston yhteystiedot-osiossa (<http://yad.fi/streetteam/contact>, osoite ei enää käytössä), mikä on omalta osaltaan voinut vaikuttaa liittymis- ja toimimisaktiivisuuteen. Myös jäsentietoja tarkastelemalla tämä vaikuttaa pitävän paikkansa. Monet aktiiviset streetteamilaiset ovat myös YAD:n jäseniä ja ilmeisen aktiivisia myös tässä laajemmassa yhteydessä. Tästä esimerkkinä käyvät nimimerkit Outolintu Tampereelta, maksu Saarijärveltä ja kabuum_ Vuolijoelta. Nämä ovat kolme eniten pisteitä kerännyttä streetteamilaista. Heidän ahkera toimintansa YAD:ssa ja muutoinkin nuorisotoiminnassa ja kiinnostus aiheeseen kerää ympärilleen myös muita toimijoita. Laajempi YAD-toiminta toimii myös rekrytointiverkostona ja tiedonjakamiskanavana. Tätä käsittelen laajemmin haastattelujen analysoinnin yhteydessä.

4 Tehtävät, suoritukset ja ylläpito

Street Teamin nettisivuilla on annettu jäsenille 32 tehtävää, joista kymmenen on näkyvissä vain rekisteröityneille. Kaikki nämä tehtävät ovat kaikkien rekisteröityneiden suoritettavissa niin kauan kuin ne ovat auki. Suljettuna on kahdeksan tehtävää. Tehtäviä on suoritettu 737 kertaa, joista 613: sta on myönnetty pisteitä. Valtaosa hylkäyksistä johtuu siitä, että ylläpito on katsonut, ettei suoritus ole riittävä, mutta osa suorituksista on myös jäänyt pisteyttämättä puutteellisen ylläpidon vuoksi. Pisteitä tehtävistä on jaettu yhteensä 5651, mikä tekee noin 9,2 pistettä hyväksytyä suoritusta kohti (7,7 jos hylätyt otetaan mukaan).

Käyn seuraavaksi läpi Street Teamin toimintaa vaiheittain sen aloituksesta aina heinäkuuhun 2010 saakka. Tuon ajanjakson olen pilkkonut mielekkäästi käsitettäviin periodeihin. Pääpainoni on annettujen tehtävien ja niiden suorittamisen tarkastelussa, jonka yhteydessä katson myös ajanjaksokohtaisesti jäsenten aktiivisuutta osin edellisen luvun tietoja hyväksikäyttäen. Tähän alkuun esitän taulukon 2, josta huomataan jo päällisin puolin Street Teamin kehityskaaret: hyvän ensimmäisen vuoden jälkeen toiminta romahti eikä missään vaiheessa enää elpynyt uudelleen. Syitä tähän erittelen tulevaisuuden alaluvuissa.

Taulukko 2. Uusien jäsenten ja heistä pisteitä saaneiden määrät sekä kaikkien jäsenten tekemät suoritukset ja niistä jaetut pisteet puolivuositain (viimeisessä jaksossa seitsemän kuukautta)

Vuosi/kuukaudet	Uudet jäsenet	...joista pisteitä tehnyt	Kaikkien jäsenten suoritusten määrä	...joista pisteitä jaettu (keskimäärin/suoritus)
2007/01–06	112	44	220	1439 (6,5)
2007/07–12	137	39	342	3137 (9,2)
2008/01–06	101	16	95	670 (7,1)
2008/07–12	46	7	29	102 (3,5)
2009/01–06	29	2	9	67 (7,4)
2009/07–12	53	10	20	151 (7,6)
2010/01–07	19	3	22	85 (3,9)
Yhteensä	498	121	737	5651 (7,7)

4.1 MITEN KAIKKI ALKOI – ENSIMMÄINEN PUOLI VUOTTA

Street Teamin ensimmäinen versio käynnistyi 1.1.2007. Sivujen avautuessa niillä oli jo kahdeksan tehtävää, ja seuraavien kahden viikon aikana tehtäviä tuli kaksi lisää. Ensimmäiset pisteet tehdystä suorituksesta jaettiin 6.1. Taulukossa 3 on nähtävissä kymmenen ensimmäistä tehtävää ja niistä tehdyt hyväksytyt suoritukset (suoritukset tehty koko Street Teamin olemassaolon aikana, ei vain tammikuussa 2007). Tehtävien tarkemmat kuvaukset ovat liitteessä 3.

Taulukko 3. Tammikuun 2007 tehtävät ja niistä tehdyt suoritukset yhteensä 1.7.2010 mennessä

Sälää kansalle eli tarrat, julisteet, esitteet, flyerit	139
Seteliterrorismi	91
Whatever-task	79
Internet? Is that thing still around?	54
Uudet päänahat	39
Pimp my computer	36
Attention, please	13
Sanahelinää	13
Viivalla	9
Rock Against Drugs	4

Nämä ensimmäiset kymmenen tehtävää ovat muodostaneet alusta pitäen rungon Street Teamin toiminnalle. Niiden joukosta löytyy koko toiminnan neljä suosituinta tehtävää hyväksytyjen suoritusten mukaan laskettuna. Nämä tehtävät ovat myös suurimmaksi osaksi hyvin Street Teamin idean mukaisia: kolme (Sälää..., Seteliterrorismi ja Viivalla) perustuu materiaalin levittämiseen, kaksi (Internet... ja Pimp...) tietokoneiden avulla tapahtuvaan tiedonlevittämiseen ja kaksi (Attention... ja Sanahelinää) ”oikeassa elämässä” tapahtuvaan verbaaliseen kanssakäymiseen.

Uudet päänahat -tehtävä on luontevasti lainattu bändien street team -toiminnasta, tässä tapauksessa tosin kaveria ei tuoda keikalle vaan järjestöön. Whatever-task on myös toimiva tehtävä jättäessään vapaat kädet toteutukselle. Rock Against Drugs -tehtävä on jäänyt vähille suorituksille, mikä johtunee paljolti siitä, että se on suoritettava tietyssä paikassa ja tietynä aikana.

Kaikkiaan avustehtävät vaikuttavat olleen hyvä sysäys toiminnan aloittamiseksi. Toinen juttu on kuitenkin se, oliko kannattavaa julkistaa niitä kaikkia heti aluksi. Kahdeksan tehtävästä oli sivustolla sen avautuessa, Whatever-task julkistettiin viikko avaamisesta ja Rock Against Drugs viikko edellisestä. Täten monet isot kortit lyötiin pöytään heti kättelyssä. Vaikka niitä ei ehkä haluttu säästellä, silti niiden nostamista paremmin esille myöhemmässä vaiheessa olisi voinut harkita.

Ensimmäisen kuukauden aikana jäseniä liittyi yhteensä 40. Näistä 18 teki pisteisiin oikeuttaneita suorituksia (kaikki eivät vielä tammikuussa, mutta ennemmin tai myöhemmin), joista kymmenen sai suorituksistaan yli 10 pistettä, viisi heistä yli 50 pistettä. Eli jo ensimmäisen kuukauden aikana mukaan liittyi merkittävä osa heistä, joista kehittyisi Street Teamin aktiiveja. Ensimmäisen kuukauden aikana suorituksia tehtiin 35, joista jaettiin yhteensä 120 pistettä. Voisi siis todeta, että vaikka suoritusaktiivisuus oli korkea, suoritusten vaatavuus ei ollut korkealla tasolla. Toisaalta ylläpito saattoi olla alkutaipaleella pisteiden myöntämisessä nihkeämpi.

Helmikuun alussa julkistettiin seuraava tehtävä, Kirjastovaltaus. Siitä suorituksia on tehty yhteensä 45. Se vaikuttaakin hyvältä ”kuukausitehtävältä”, riittävän helpolta ja mielenkiintoiselta ja sellaiselta, joka pitää myös toimintaa elossa, ei vain vanhojen tehtävien varassa. Helmikuussa uusia jäseniä liittyi 15, joista kuusi teki pisteitä ja kolmesta kehittyi aktiiveja. Suoritusten (40) ja pisteiden (197) määrä nousi jonkin verran tammikuusta.

Maaliskuun alussa julkistettiin jälleen uusi tehtävä, Koristele kansanedustajaehdokas. Se on kenties liian vaativa ja uskallusta kysyvä tehtävä, sillä hyväksytyjä suorituksia on kertynyt vain kaksi, mutta ainakin sen ilmaantuminen piti sivustoa elossa. Uusia jäseniä liittyi 12, näistä kuusi teki pisteitä ja neljästä tuli aktiiveja. Sekä suoritusten (43) että pisteiden (245) määrä nousi edelleen. Maaliskuun jälkipuolis-

kolla lanseerattiin myös uusi pisteytysjärjestelmä, josta ilmoitettiin uutisosiossa. Pisteytysmenettelyä muutettiin siten, että jaettavan materiaalin määrällä oli aiempaa enemmän merkitystä. Taulukosta 4 voidaan huomata, että suorituskohtaisesti jaettujen pisteiden määrä nousi tämän jälkeen. Luultavasti pisteytyksen selkeyttäminen teki samalla avokätisemmän pisteiden jaon perustellummaksi.

Huhtikuun alussa tuli tehtävä Huumeboikotti, joka on kerännyt vain neljä hyväksyttyä suoritusta. Tehtävä perustui materiaalin levittämiseen, mutta ei silti juuri kerännyt suosiota. Kenties tämä johtui siitä, että materiaali ei ollut tuttua tai yhtä mielenkiintoiseksi koettua kuin varsinainen YAD/Street Team -materiaali. Huhtikuun lopussa julkistettiin uusi tehtävä, Liiturationa. Siitä muodostui melko suosittu tehtävä, joka on suoritettu hyväksytysti 22 kertaa. Huhtikuussa uusia jäseniä liittyi vain kolme, joista tosin kahdesta tuli aktiiveja. Huhtikuussa suoritusten (23) ja pisteiden (217) määrät notkahtivat jonkin verran edelliskuusta.

Toukokuun alussa lanseerattiin tehtävä Rave Against Drugs, jonka tarkoituksena oli mainostaa kuun lopussa tulevaa tapahtumaa. Se suoritettiin hyväksytysti vain kolme kertaa. Kuun lopussa julkistettiin viimeinen tehtävä ennen kesää, eli YAD Summertour 2007. Vaikka kyseessä oli julistusten kiinnitystehtävä, se ei kerännyt innostusta vaan ainoastaan yhden hyväksytyt suorituksen. Toukokuussa liittyi 21 uutta jäsentä, joista kuusi tekisi pisteitä. Täsmälleen samat luvut pätevät myös kesäkuuhun, jolloin ei lanseerattu yhtään uutta tehtävää. Varsinkin toukokuu oli suoritusten ja pisteiden valossa hyvin vilkas, eikä kesäkuukaan jäänyt hiljaiseksi.

Edellä mainittuja kehityskaaria ensimmäisen puolen vuoden ajalta voidaan vielä tiivistää kokoomataulukkoon 4.

Taulukko 4. Uusien jäsenten ja heistä pisteitä tehneiden määrät sekä kaikkien jäsenten tekemät suoritukset ja niistä jaetut pisteet ajalta tammikuu 2007 – kesäkuu 2007

Vuosi/kuukausi	Uudet jäsenet	...joista pisteitä tehnyt	Kaikkien jäsenten suoritusten määrä	...joista pisteitä jaettu (keskimäärin/suoritus)
2007/01	40	18	35	120 (4,3)
2007/02	15	6	40	197 (5,5)
2007/03	12	6	43	245 (6,4)
2007/04	3	2	23	217 (10,9)
2007/05	21	6	40	384 (11,6)
2007/06	21	6	39	276 (7,5)

4.2 VUODEN 2007 JÄLKIPUOLISKO

Heinäkuun alussa julkistettiin uusi tehtävä, Can U festival eli bongaa YAD festareilta. Hyväksytyjä suorituksia tuosta tehtävästä tuli 5, eli jälleen kyseessä oli hiukan hankala, aikaan ja paikkaan sidottu tehtävä. Se kuitenkin piti sivustoa elossa ollen kesäkuukausien ainoa tehtävä. Liekö sitten juuri festarisesongin ja YAD:n infopisteiden aikaansaannosta, että heinäkuussa uusia jäseniä liittyi 39, joista 12 tekisi pisteitä. Näistä kolmesta tuli aktiiveja. Heinäkuussa myös suoritusten määrä pomppasi 67:ään ja tehtyjen pisteiden määrä peräti 499:ään.

Elokuun ajan projekti jälleen hieman uinui. Uusia tehtäviä ei tullut, ja jäseniäkin liittyi vain 12, joista 4 teki pisteitä. Näistä tosin yhdestä tuli erittäin aktiivinen. Suorituksia (64) ja pisteitä (485) tehtiin kuitenkin edellisen kuun tapaan.

Syyskuussa tuli jälleen uutta nostetta. Kuun puolivälin jälkeen julkistettiin uusi tehtävä, Huumeita kauppoihin ja kouluihin! Kyseessä oli jälleen materiaalinlevitystehtävä, joka on kerännyt kohtuulliset 16 suoritusta. Uusia jäseniä liittyi 22, joista kahdeksasta tuli pisteiden kerääjiä. Ehkä koulujen alkaminen piristi toiminnan määrää, sillä suorituksia tehtiin 76, joista pisteitä jaettiin yhteensä peräti 891. Pisteiden osalta tämä on koko Street Teamin pilottiversion ennätys.

Lokakuussa aktiivisuus jatkui, vaikka uusia tehtäviä ei julkaistu. Uusia jäseniä liittyi 42, eniten koko toiminnan aikana, ja heistä 13 teki pisteitä, joukossa koko tähänastisen Street Teamin aktiivisin pisteiden kerääjä. Suorituksiakin tehtiin ennätysmäärä, 83, joista jaettiin 716 pistettä. Määrät ovat suuria, varsinkin kun ottaa huomioon, että uutta tehtävää ei julkistettu ja että uutta suosittua tehtävää ei ollut julkistettu puoleen vuoteen.

Marraskuussa tahti hiljeni melko selvästi. Uusien jäsenten määrä putosi alle puoleen edelliskuukaudesta, ja heistä pisteitä kerääviä tuli vain kahdesta. Kuun lopulla, 23.–26. päivä, sivusto oli suljettu, sillä siitä julkaistiin uusi versio 27. päivä. Sivuvaihdettiin uudempaan johtuen ensimmäisen version pikkuongelmista ja ulkonäön muokkaamisesta. Kakkosversion myötä sivuille tuli myös hieman lisää infoa ja статистиikkaa jäsenten nähtäville. Muutokset eivät olleet suuria vaan lähinnä hienosäätöä. Alkuperäistä Street Team -sivustoa ei ole enää mahdollista tarkastella (kaikki, mitä sain käsiini ensimmäisestä versiosta, oli kuva etusivusta: <http://ivuorinen.com/projects/yad-st>). Siten vertailu ykkös- ja kakkosversion välillä ei ole mahdollista. Toimintamalli, mukana olevat jäsenet ja tehtävänannot eivät muuttuneet päivityksen myötä, joten suurimmilta osin se ei ole ongelma.

Heti sivujen vaihtamisen perään esiteltiin uusi tehtävä, Kutsu suureen YAD:n IRC perheeseen. Tätä on suoritettu kohtuullisesti, 19 kertaa. Marraskuussa kokonaissuoritusten (46) ja pisteiden (439) määrä putosi noin puolella lokakuuhun verrattuna. Osittain tätä selittää sivuston sulkeminen ja siirtyminen kakkosversioon, mutta kun tämän vielä yhdistää uusien jäsenten määrän selvään laskuun, on havaittavissa selvää pudotusta.

Joulukuussa yllättävät tekniset ongelmat antoivat pahan kolauksen koko toiminnalle. Uudella sivustolla uusien jäsenten rekisteröityminen ei toiminut. 25.11. lähtien kukaan ei ollut voinut liittyä jäseneksi. Ongelma saatiin selvitettyä vasta 2.1.2008, eli koko joulukuu meni tältä osin hukkaan. Myöskään yhtään uutta tehtävää ei julkistettu. Suoritusten määrä romahti kuuteen ja pisteiden määrä 107:ään, eli myös vanhojen jäsenien toiminta lopahti. Tähän syynä voivat olla ainakin uusien tehtävien puute ja uuden sivuston kokeminen vieraaksi tai hankalaksi. Loppuvuoden ongelmien seuraukset on hyvin nähtävissä taulukosta 5.

Taulukko 5. Uusien jäsenten ja heistä pisteitä tehneiden määrät sekä kaikkien jäsenten tekemät suoritukset ja niistä jaetut pisteet ajalta heinäkuu 2007 – joulukuu 2007

Vuosi/kuukausi	Uudet jäsenet	...joista pisteitä tehnyt	Kaikkien jäsenten suoritusten määrä	...joista pisteitä jaettu (keskimäärin/suoritus)
2007/07	39	12	67	499 (8,2)
2007/08	18	4	64	485 (9,0)
2007/09	22	8	76	891 (16,8)
2007/10	42	13	83	716 (9,7)
2007/11	15	2	46	439 (11,0)
2007/12	1		6	107 (17,8)

4.3 YLLÄPITO HIIPUU JA AKTIIVISUUS ROMAHTAA: ALKUVUOSI 2008

Vaikka tammikuun alussa uusien jäsenten rekisteröityminen saatiin jälleen toimimaan, ongelmat jatkuivat. Tähän suuri syy oli Street Teamia hoitavan yadilaisen lopettaminen tehtävässään. Kun kukaan vakituinen työntekijä ei enää ylläpitänyt toimintaa, se jäi ajalehtimaan. Uusia tehtäviä ei tullut, eikä suorituksista saanut enää pisteitä entiseen malliin. Vuoden 2008 alusta jäseniksi liittyneiden osoitetiedot eivät myöskään kirjautuneet järjestelmään.

Toukokuun lopulla sivuston uutisosiossa ilmoitettiin ongelmista ylläpitopuolella, mutta epäselväksi jäi, kuinka kauan nämä ongelmat olivat jatkuneet. Kesäkuun alussa huomattiin myös ongelma viestien vastaanottamisessa, mikä merkitsi materiaalien lähettämisen ja suoritusten pisteittämissä viivästymistä (ja luultavasti monissa tapauksissa myös toteutumatta jäämistä, sillä jäsenten olisi pitänyt lähettää viestit uudelleen).

Samaan aikaan viestiongelman selvittämisen kanssa (12.6.) julkaistiin vuoden ensimmäinen uusi tehtävä, Pinssitä ystäväsi tai julkkis, joka on suoritettu vain kaksi kertaa. Vanhoja tehtäviä suoritettiin edelleen jonkin verran, mutta kaiken kaikkiaan aktiivisuus oli pudonnut moninkertaisesti vuoden 2007 lopulta, kuten taulukosta 6 voidaan huomata.

Toinen silmiinpistävä seikka taulukossa 6 on, että uusia jäseniä liittyi edelleen varsin hyviä määriä kuukausitasolla. Vain harvat heistä kuitenkin tekivät pisteitä. Osittain tämä selittyy ylläpito-ongelmilla: peräti kahdeksan suorituksia raportoinutta ei ollut saanut näistä pisteitä, jolloin heidän mahdollinen aktiivisuutensa on tyssännyt heti alkuunsa. Toisaalta myöskään kukaan heistä, jotka pisteitä olivat saaneet, ei intoutunut varsinaiseksi aktiiviksi: eniten pisteitä kerännyt kasaisi niitä kaiken kaikkiaan 32. Sivuston hiljaiselo on luultavasti tähän tärkein syy.

Kaiken kaikkiaan alkuvuosi 2008 oli todellinen hukattujen mahdollisuuksien ajanjakso. Kun otetaan vielä huomioon uuteen sivustoon siirtyminen loppuvuodesta 2007, voidaan kysyä, oliko se virhe, vai tehtiinkö se vain huolimattomasti. Kun sivustoja muokataan, tähdätään varmasti toiminnan parantamiseen. Nyt se toi mukanaan lähinnä ongelmia.

Taulukko 6. Uusien jäsenten ja heistä pisteitä tehneiden määrät sekä kaikkien jäsenten tekemät suoritukset ja niistä jaetut pisteet ajalta tammikuu 2008 – kesäkuu 2008

Vuosi/kuukausi	Uudet jäsenet	...joista pisteitä tehnyt	Kaikkien jäsenten suoritusten määrä	...joista pisteitä jaettu (keskimäärin/suoritus)
2008/01	13	2	19	278 (13,9)
2008/02	8	3	12	103 (9,4)
2008/03	22	3	14	52 (4,7)
2008/04	18	3	25	166 (8,3)
2008/05	30	4	18	34 (3,4)
2008/06	10	1	7	37 (7,4)

4.4 LOPPUVUOSI 2008: TOIMINTA HIIPUU HIIPUMISTAAN

Seuraava tehtävä, Rock Against Drugs, julkaistiin vasta 15.8. Se suoritettiin neljä kertaa. Kaksi viikkoa tästä julkaistiin tehtävä Taidetta minne vaan, joka on suoritettu vain kerran. Syyskuussa tehtäväksi annettiin SIDEFFECT, joka ei kerännyt lainkaan suorituksia. Heinä–syyskuun tapahtumat tiivistyvät taulukkoon 7. Uusia jäseniä liittyi vähän, ja suorituksia ja pisteitä tehtiin todella vähän.

Taulukko 7. Uusien jäsenten ja heistä pisteitä tehneiden määrät sekä kaikkien jäsenten tekemät suoritukset ja niistä jaetut pisteet ajalta heinäkuu 2008 – joulukuu 2008

Vuosi/kuukausi	Uudet jäsenet	...joista pisteitä tehnyt	Kaikkien jäsenten suoritusten määrä	...joista pisteitä jaettu (keskimäärin/suoritus)
2008/07	11	2	5	19 (4,75)
2008/08	13	2	8	17 (4,25)
2008/09	8	2	8	16 (3,2)
2008/10	7	1	7	44 (6,3)
2008/11	4			
2008/12	3		1	6 (6)

Lokakuussa jäsenmäärä putosi edelleen, mutta toimintaan tuli siinä mielessä ryhtiä, että uusi henkilö alkoi hoitaa ylläpitoa. Pian tämän jälkeen julkaistiin kaksi uutta tehtävää, Videotykki ja Ehkäisevän päihdetyön viikko. Kumpaakaan ei kuitenkaan ole suoritettu kertaakaan. Loppuvuodesta suorituksia ei ylipäätään tehty kuin yksi. Lisäksi tammikuussa 2009 huomattiin, että ylläpidon sähköposti oli jo pitkään ollut lukematta, mistä johtuen materiaalitypyynnöt ja suoritusraportit olivat jääneet huomaamatta. Tämä selittää osittain loppuvuoden olematonta aktiivisuutta. Kokonaisuudessaan vuonna 2008 liittyneistä jäsenistä vain kahdeksan teki yli kymmenen pistettä, heistä ahkerinkin vain 32.

4.5 VUOSI 2009: HILJAISELO JATKUU

Vuoden 2009 voi lähestulkoon tiivistää taulukkoon 8. Vaikka alkuvuodesta sähköpostit käytiin läpi ja suorituksista taas palkittiin, ei suorituksia tehty enää käytännössä katsoen ollenkaan. Huomionarvoista on kuitenkin se, että joka kuukausi aina joku utelias oli liittynyt ja käynyt kurkkimassa sivustolla, mutta luultavasti sivuston hiljaisuuden vuoksi ei varsinaisesti lähtenyt mukaan. Koko vuonna pisteitä tehneitä jäseniä liittyi vain 12, ja heistäkin vain yksi teki yli kymmenen pistettä.

Taulukko 8. Uusien jäsenten ja heistä pisteitä tehneiden määrät sekä kaikkien jäsenten tekemät suoritukset ja niistä jaetut pisteet vuodelta 2009

Vuosi/kuukausi	Uudet jäsenet	...joista pisteitä tehnyt	Kaikkien jäsenten suoritusten määrä	...joista pisteitä jaettu (keskimäärin/suoritus)
2009/01	7	1	3	25 (8,3)
2009/02	3			
2009/03	2			
2009/04	7			
2009/05	7		3	32 (10,7)
2009/06	3	1	3	10 (5)
2009/07	8	1	1	3 (3)
2009/08	6	1	4	22 (7,3)
2009/09	19	3	5	20 (5)
2009/10	12	3	7	48 (6,9)
2009/11	2	1	2	55 (27,5)
2009/12	6	1	1	3 (3)

Vuonna 2009 tehtäviä julkaistiin yhteensä neljä: toukokuussa Palkinto ajatuksestasi (neljä suoritusta), heinäkuussa PALLOTELLAAN (kaksi) ja syyskuussa Wearing YAD (yksi) sekä Huumeiden vastainen ihkupoksi (seitsemän). Näitä tehtäviä siis sentään suoritettiin, tosin viimeksi mainittua lukuun ottamatta lähinnä vanhojen aktiivien toimesta. On myös hyvä huomata, että ennen toukokuuta ja vuoden ensimmäistä tehtävänantoa streetteamilaiset eivät tehneet yhtään suoritusta kolmeen kuukauteen.

4.6 ALKUVUOSI 2010: UUDEN VERSION LANSEERAUSTA ODOTTELLESSA

Alkuvuodesta 2010 ei sivustolla oikeastaan enää tapahtunut mitään. Uteliaita jäseniä liittyi vain muutamia, ja suoritusten ja pisteiden määrä oli lähes olematon. Toukokuussa julkistettiin kaksi uutta tehtävää, kiinnostaakohuumeet.fi ja Bongaa poro ja kerro kuulumiset. Kumpaakaan ei ole suoritettu hyväksytysti kertaakaan, kuten ei myöskään kesäkuussa julkaistua tehtävää Fesukesä 2010. Alkuvuoden merkittävin seikka olikin maaliskuussa julkaistu uutinen, että Street Team on saanut rahoitusta ja lanseerataan uudelleen suuremmalla volyyymilla myöhemmin saman vuoden aikana. Vuoden 2010 hiljaiselo näkyy myös taulukosta 9.

Taulukko 9. Uusien jäsenten ja heistä pisteitä tehneiden määrät sekä kaikkien jäsenten tekemät suoritukset ja niistä jaetut pisteet 2010

Vuosi/kuukausi	Uudet jäsenet	...joista pisteitä tehnyt	Kaikkien jäsenten suoritusten määrä	...joista pisteitä jaettu (keskimäärin/suoritus)
2010/01	2	1	3	25 (8,3)
2010/02	1			
2010/03	1			
2010/04	2		5	6 (6)
2010/05	5	1	9	7 (3,5)
2010/06	7		2	20 (20)
2010/07	1	1	3	27 (9)

4.7 VÄLIPÄÄTELMÄ

Toistan jo aiemmin tekemäni jaottelun: Mukaan liittyneet, mutta ei lainkaan pisteitä keränneet eli *uteliaat* (377); 1–10 pistettä keränneet eli *kokeilijat* (60); 11–50 pistettä keränneet eli *käyttäjät* (39); vähintään 51 pistettä tehneet eli *aktiivit* (22); yhteensä 498 kirjautunutta, joista 121 tehnyt pisteitä. Noin 76 prosenttia sivustolle kirjautuneista ei siis ikinä suorittanut ainoatakaan tehtävää pisteiden arvoisesti.

Tähän voidaan esittää ainakin kaksi eri syytä: ylläpito-ongelmat ja sivuston aktiivisuus. Ensin mainitut karkottivat varmasti osan väestä. Jos tarkastellaan vain ensimmäistä vuotta, jolloin näitä ongelmia ei vielä ollut, reilu kolmannes rekisteröityneistä suoritti pisteitä. Ensimmäisen kuukauden aikana, kun kaikki tehtävät olivat tuoreita ja sivustolla tapahtui lähes joka viikko jotakin, miltei puolet rekisteröityneistä teki pisteitä. Sivustolla tapahtuvalla jatkuvalla toiminnalla on siis myös selvä merkitys.

Sivuston tapahtumat luultavasti vaikuttavat myös siihen, miten ahkerasti ne, jotka suorituksia tekevät, jaksavat niitä myös jatkossa tehdä. Siten esimerkiksi vanhojen tehtävien nostaminen esille ja niiden uudelleenvirtittäminen olisivat voineet olla hedelmällisiä konsteja. Nyt kokeilijoiden ja käyttäjien into jäi lyhyeksi, ja aktiivit tekivät kaikista jaetuista 5651 pisteestä peräti 4457 eli lähes 80 prosenttia.

Myös jäsenten osallistumisen kestoa ja liittymisajankohtaa rinnakkain tarkastelemalla päädytään samoihin tuloksiin. Ensimmäisen kuukauden aikana liittyneistä peräti kuusi suoritti tehtäviä vähintään kolmen kuukauden ajan. Heti seuraavassa kuussa uusien pitkäaikaisjäsenten määrä puolittuu, pysyy sitten suunnilleen vakiona vuoden loppuun ja romahtaa sen jälkeen. Samaan aikaan alle viikon ajan osallistuneiden määrä kasvaa vastaavasti. Taulukosta 10 on nähtävissä jäsenten osallistumisen kesto liittymiskuukausien mukaan. Vaikka muut jaksot ovat selvästi pitempiä, olen erotellut tammikuun 2007 omaksi ajanjaksokseen. Tämä siksi, että se on ollut jäsenten värväämisperiodina omaa luokkaansa.

Taulukko 10. Liittyneiden jäsenten määrä osallistumisen keston ja liittymisajankohdan mukaan

	Alle viikko	Alle kuukausi	1 kk–3 kk	3 kk+
Tammikuu 2007	7	1	4	6
Helmi–kesäkuu 2007	14	2	2	9
Heinä–joulukuu 2007	21	5	8	5
Tammi–kesäkuu 2008	11	2	2	2
Heinä–joulukuu 2008	5	1	1	-
2009	13	1	1	-

5 Haastatteluin kerätty tieto

Streetteamilaisten tavoittaminen haastatteluihin ei ollut helppo tehtävä. Lopulta sain tehtyä kaksi kasvokkain tapahtunutta haastattelua, jotka nauhoitin, ja kaksi puhelinhaastattelua, joiden vastauksia kirjasin parhaani mukaan ylös haastattelun edetessä. Lisäksi lähetin noin kymmenelle Street Teamin aktiiviselle jäsenelle sähköpostikyselyn, mutta sain siihen vain yhden vastauksen, joka sekini oli hyvin lyhyt, joten tässä analyysissä sen hyöty on hyvin vähäinen. Joka tapauksessa neljä tekemääni haastattelua tarjosi nähdäkseni suhteellisen kattavasti näkemyksiä toiminnasta. Haastattelut sujuivat mutkattomissa merkeissä, ja haastateltavat vaikuttivat kertovan näkemyksiään mielellään. Yksi kasvokkain tapahtunut haastattelu ja puhelinhaastattelut kestivät noin puoli tuntia, toinen kasvokkain tehty haastattelu noin 45 minuuttia.

Neljä haastateltua ovat kaikki kuuden eniten pisteitä tehneen jäsenen joukossa, joten kokemusta aktiivisesta toiminnasta heillä ainakin on. Kaksi heistä luonnehti olevansa edelleen mukana toiminnassa, yksi totesi, että osallistuminen on vähentynyt mutta koki edelleen olevansa mukana, ja yksi katsoi, että aktiivisuus oli hiipunut siinä määrin, että ei enää oikeastaan ollut Street Teamissa mukana. Haastateltavista kolme oli tyttöjä/naisia ja yksi mies. Iältään kaksi oli alle 18-vuotiaita, yksi hieman yli 20 ja yksi lähes 40-vuotias. Haastateltavista kaksi oli Tampereen, yksi Jyväskylän ja yksi Kajaanin seudulta. Maantieteellisesti he siis edustivat toiminnan kolmea suurinta keskittymää. Kaksi oli pikkupaikkakunnalta, kaksi kaupungista.

5.1 SUHTAUTUMINEN HUUMAUSAINEISIIN JA HUUMEVALISTUKSEEN

Kaikilla haastatelluilla oli kielteinen suhde huumausaineisiin; kaksi kertoi sen olevan hyvin kielteinen, kaksi puolestaan totesi, että sinänsä huumeiden käyttö on kaikkien oma asia mutta että he eivät halua itse olla tekemisissä ihmisten kanssa, jotka käyttävät. Alkoholiin suhtautuminen oli vähemmän kielteinen, mutta kaikki kertoivat, että eivät itse käytä paljoa alkoholia eivätkä myöskään halua, että lähipiirissä kukaan niin tekisi.

Kysyttäessä suhtautumisesta huumevalistukseen kaikki (myös sähköpostihaastateltu) totesivat, että koulujen huumevalistus ei tunnu mielekkäältä eikä mielenkiintoiselta. Sen koettiin olevan asiantunteamatonta, tylsää ja vailla kosketuspintaa nuoriin. Koulun valistusta kaikki pitivät tarpeellisena, mutta ei yksistään riittävänä eikä nykyisellään kovinkaan vakuuttavana toimintana. Koulussa tapahtuvaa valistusta vasten asettuivatkin YAD:n ja Street Teamin tarjoamat toimintamuodot, joissa nuoret ovat nuorten kanssa tekemisissä. Haastateltavista kolme nimenomaisesti totesi, että nuoret kuuntelevat mieluummin toista nuorta kuin ”kalvosulkeisia vetävää rouvaa”, kuten eräs haastateltu asian ilmaisi (tässä luvussa kaikki lainaukset ovat haastatelluilta). Haastattelemani henkilöt ovat olleet YAD:ssa laajemmin aktiiveja, ja yksi heistä myös ylläpiti jonkin aikaa Street Teamia. Kaikki olivat käyneet YAD:n infopistekoulutuksen.² Kaksi totesikin, että myös infopisteillä huomaa, kuinka nuorten on helpompi puhua ja kysellä huumeista toiselta nuorelta. Kaksi haastateltua oli myös sitä mieltä, että

² YAD:n infopisteet toimivat muun muassa festivaaleilla ja muissa musiikkitapahtumissa, ja niillä jaetaan tietoa YAD:sta ja huumeista. Niillä päivystävät henkilöt ovat käyneet koulutuksen, jonka kautta he esimerkiksi osaavat paremmin vastata infopisteillä heille esitettäviin kysymyksiin.

valistuksessa jonkinlainen ”tositarina” on hyvä lisä pelkän faktatiedon rinnalle.

YAD:n ja Street Teamin lisäksi haastateltujen huumevalistuskokemus oli heidän omien sanojensa mukaan melko vähäistä. Se rajoittui lähinnä omin päin viritettyihin keskusteluihin ja kahdella haastatellulla muutamiin tempauksiin, kuten kouluilla järjestettyihin yksittäisiin tapahtumiin. Muissa huumeystötä tekevissä järjestöissä kukaan ei ollut mukana. Haastattelijana sain kuitenkin vaikutelman, että haastattelemani henkilöt olivat ottaneet omalla kohdallaan huumevalistuksen jonkin sortin sydämen asiakseen, ja jos eivät varsinaisesti järjestäneet tapahtumia, olivat kuitenkin mukana erilaisissa päihitteettömissä toimintamuodoissa.

Haastateltavista kaksi toimii nuoriso-ohjaajina ja kolmaskin oli aloittamassa sellaiseksi koulutautumisen. Kaikki kolme totesivat, että Street Team nivoutuu siten luontevaksi osaksi omaa työtä ja mielipidemaailmaa. Kaksi jo nuoriso-ohjaajana toimivaa kertoi Street Teamin olevan hyvä väylä aktivoida nuoria huumeiden vastaiseen toimintaan tai ainakin tutustumaan YAD:n arvomaailmaan. Eräs haastateltu on mukana myös toisessa street teamissa, jossa hän toimii vetäjänä. Hänelle YAD:n Street Teamista saadut kokemukset olivat toimineet apuna myöhempää varten, ja myös toisessa street teamissa huumeettomuus vaikutti olevan vahvoilla.

5.2 KIINNOSTUS STREET TEAMIIN JA TOIMINTAA MOTIVOIVAT TEKIJÄT

Haastatellut olivat tutustuneet Street Teamiin kukin hieman eri teitä. Kaksi oli tutustunut YAD:iin musiikkitapahtumassa ja pian sitä kautta myös Street Teamiin ja lähtenyt kumpaankin aktiivisesti mukaan. He olivat käyneet pian tämän jälkeen myös infopistekoulutuksen. Yksi kuuli YAD:ssa ja Street Teamissa mukana olleelta kaveriltaan molemmista samaan aikaan ja lähti niiden toimintaan mukaan. Yksi ehti olemaan YAD:n paikallisosaston toiminnassa mukana jonkin aikaa ennen kuin kuuli sitä kautta Street Teamista ja lähti siihen mukaan. Mukaan liittyessään kaksi haastatelluista oli hieman alle 15-vuotiaita, yksi hieman alle 20-vuotias ja yksi noin 35-vuotias. Kaksi heistä liittyi tammikuussa, yksi toukokuussa ja yksi lokakuussa 2007.

Street Teamiin liittymisen syyksi kaksi mainitsi päihitteettömän arvomaailman ja yksi näki sen olevan hyvä työkalu mainostaa YAD:a (ja sen arvomaailmaa) nuorille. Yksi haastateltu katsoi, että YAD myös sanoo asiat suoremmin kuin muut, mikä oli miellyttänyt häntä alusta asti. Kaikki pitivät kuitenkin ennen kaikkea itse tekemisen ideasta, siitä, että sai omaehtoisesti tehdä suorituksia koska huvitti, eräänlaisena harrastuksena. Kaksi haastateltua kertoi uteliaisuuden olleen tärkeä syy: he halusivat tietää, mistä toiminnassa oikein on kyse. Eräs haastateltu kertoi viehättyneensä myös tietynlaisesta salaperäisyydestä, mikä toiminnan ympärillä hänen mielestään oli. Toimintaa kuvattiin myös mukavan helpoksi ja sopivasti ajasta ja paikasta riippumattomaksi.

Kolme haastateltua koki pisteytyksen mukavaksi porkkanaksi, joka motivoi tekemään enemmän. Pisteytyksessä tärkeää vaikutti olevan se, että näki tietynlaista edistystä. Yksi haastateltu kertoi muista poiketen, että hänestä pisteytysjuttu ei ollut välttämättä hyväksi. Hänen mielestään se herkästi ”jakaa porukkaa”, varsinkin niin, että ne jotka eivät syystä tai toisesta pysty tekemään tehtäviä yhtä paljon kuin toiset, saattavat tuntea jonkinlaista ”alemmuuskompleksiä” ja sen takia luopua toiminnasta. Kaikkiaan kolme haastateltua myös toivoi selkeytystä pistesysteemiin, eli että ilmoitettaisiin selvästi, kuinka paljon pisteitä kustakin tehtävästä saa. Tätä toivottiin myös paremmin julkisesti näkyviin. Yksi haastateltu myös pohti, voisiko olla mahdollista rakentaa joitakin ”pistepaketteja”, eli useamman eri tehtäväsuorituksen samanaikaisesta raportoinnista saisi tietyn määrän pisteitä.

Pisteytysjärjestelmän selkeyttämiseen liittyy myös jäsenten palkitseminen. Kaksi haastateltua ehdotti, että ensimmäinen palkinto kannattaisi antaa jo aiemmassa vaiheessa, eräänlaisena ensiporkkanana. Toinen heistä totesi, että se olisi sikäläkin hyvä, että jotkut eivät välttämättä edes halua osallistua paljoa, joten se, että (hieman vähäisemmästäkin) toiminnasta saa edes jotain, voisi kannustaa. Molempien

mielestä olisi myös hyvä, että palkintojen rajapyykit olisivat ennalta tiedossa, jotta jäsenet tietäisivät mihin tähdätä. Samassa hengessä toinen haastateltu kertoi, että vasta ensimmäisen palkinnon saatuaan tajusi, kuinka paljon oli oikeastaan siihen mennessä suorituksia tehnyt. Myös hän oli sitä mieltä, että palkintojen rajapyykkien tulisi olla selkeämpiä.

5.3 NÄKEMYKSET TEHTÄVISTÄ, MATERIAALEISTA, NETTISIVUISTA JA YLLÄPIDOSTA

Monet erilaiset tehtävät saivat mainintoja ja kehuja. Yleisesti ottaen haastatelluilla tehtävien teossa korostuivat tekemisen helppous, hauskuus, itse tekemisen ilo ja keskustelun herättely. Ennen kaikkea tarrojen, mutta myös muiden materiaalien levittäminen oli kaikkien mieleen. Se tuntui hyvin vastaavan edellä mainittua toiminnan ”käsityömaisesta” luonnetta, ja sitä saattoi tehdä muun menemisen ohessa, ”helppo väylä puhumatta yhtään mitään”. Kolme haastateltua kertoi pitäneensä Liituraitaa-tehtävästä, kaksi mainitsi Seteliterroismin (johon myös sähköpostihaastateltu vaikutti kovasti mieltyneen) ja kaksi Kirjastovaltauksen. Yksi jäsen oli mieltynyt Whatever-taskiin, koska se antoi vapaat kädet ideoida mitä vaan. Yksi jäsen kertoi tehneensä mielellään netin kautta suoritettavia tehtäviä, toinen taas kertoi jättäneensä ne aina väliin. Pienemmällä paikkakunnilla asuvat totesivat, että siellä muutamien tehtävien toteuttaminen oli luonnollisesti vaikeampaa, sillä osa tehtävistä oli vahvasti paikkaan sidottuja, kuten Rock against drugs -tapahtumat. Yksi haastateltu toivoi, että tehtäviä varten olisi ollut jonkinlainen ideapankki tai foorumi, jonne jäsenet olisivat voineet kertoa tekemistään tehtävistä toisille jäsenille. Hän valitteli, että nyt kaikki toteutukset jäivät vain ylläpidon tietoon.

Kaikki kolme kouluikäistä haastateltua olivat pitäneet koulussaan esitelmän YAD:sta Attention, please -tehtävän mukaisesti. Kaikki kertoivat, että esitelmä oli saanut hyvän vastaanoton, ja kaksi oli sitä mieltä, että nuoret olivat kuunnelleet sitä enemmän kuin perinteistä kouluvalistusta. Ylipäätään kaikki neljä olivat puhuneet paljon YAD:sta lähipiirissään (koulussa, nuorisotalolla, kaveriporukoissa) varsinkin ”alkuinnostuksessa”. Siten kaikki myös kertoivat, että heidän kaverinsa tietävät nykyään, mikä YAD on ja mitä se edustaa. Kuten jo aiemmin mainitsin, huumeiden vastainen työ vaikutti olevan kaikille eräänlainen ideologinen harrastus, jonka merkeissä kaikki usein virittivät huumeaiheisia keskusteluita. Täten tehtävien suorittaminen, laajempi YAD-aktiivisuus ja ”itsenäisenä henkilönä” toimiminen limittyivät.

Kaksi haastateltua kertoi tehneensä materiaalien levitystehtäviä kavereiden kanssa, mutta pääosin toiminta oli kaikilla yksin tehtyä sissitoimintaa. Kolme haastateltua kehui tiettyjen tehtävien ja niihin liittyvien materiaalien ”provokatiivista” tai ”anarkistista” luonnetta, sillä sitä kautta heidän mukaansa syntyi paremmin keskustelua. Tällaisina he mainitsivat tietyt tarrat ja julisteet, kuten Huumeet saattavat olla jonkun perseestä ja Kiinnostaako huumeet? Yleisemmin materiaaleista kiitosta saivat varsinkin tarrat; jotkut tosin pitivät enemmän vanhoista ja toiset taas uusista. Kaksi haastateltua mainitsi YAD:n hupparin (vaikka se ei mihinkään tehtävään suoraan liittynytkään) tehokkaana mainoksena. Myös julisteet ja kortit muutama mainitsi hyvinä materiaaleina.

Nettisivut keräsivät kaksijakoista palautetta. Yksi haastateltu antoi sivustosta pelkkää positiivista palautetta ja kertoi löytäneensä sieltä kaiken haluamansa vaikeuksista. Kaksi totesi sivuston olevan ”kutsuvan” ja ”kivan” näköinen, mutta oli kokenut sen joiltakin teknisiltä yksityiskohdiltaan liian monimutkaiseksi. Yksi haastateltu kertoi kokevansa sivuston hankalaksi ja toivoi, että se olisi ollut yksinkertaisempi. Esimerkiksi yhteydenottotiedot eivät hänen mukaansa olleet helposti löydettävissä. Kaikki kolme sivua kritisoinutta totesi, että vaikka uudempi oli nätimmän näköinen, vanha sivu oli yksinkertaisempi ja käytännöllisempi. Kriittikissä heillä meni osin päällekkäin itse sivuston ja sen ylläpidon ongelmat, sillä he moittivat myös toiminnan hitautta tai puutetta.

Ylläpito-ongelmien syistä haastatellut vaikuttivat olevan suhteellisen hyvin perillä, joten sikäli heillä riitti ymmärrystä toiminnan notkahtamiselle. Kaksi heistä kuitenkin totesi, että sitä mukaa oma toiminta hiipui. Kolme kertoi huomanneensa, että myös muiden jäsenten toiminta väheni niihin aikoihin. Edellä mainittujen seikkojen lisäksi ylläpidon parantamiseksi ehdotettiin olemassa olevien tehtävien ”hypetystä” ja uudistamista sekä yhteydenpidon nopeuttamista ja helpottamista.

5.4 TOIMINNAN VAIKUTUKSET

Kaikki kertoivat saaneensa Street Team -toimintaan mukaan vähintään yhden ihmisen. Yksi kertoi saaneensa mukaan vain siskonsa, joka jaksoi olla jonkin aikaa mukana. Toinen kertoi saaneensa mukaan ”parikin kaveria”. Kolmas oli saanut mukaan useampiakin ihmisiä, mutta hänen mukaansa heitä oli ollut vaikea saada aktiivisiksi, vaikka he nuorisotalolla päihde- ja terveyskyselyissä ”hengailivatkin”. Neljäs sai rekrytoitua muutaman ihmisen Street Teamiin, ja lisäksi hän kertoi, että hänen seudullaan YAD-toiminta on muutenkin aktiivista, joten hän oli tavannut sitä kautta paljon muita yadilaisia ja streetteamilaisia. Tarkastelin edellä lueteltuja rekrytointeja Uudet päänahat -tehtävän kautta ja huomasi, että mukaan lähteneiden aktiivisuus ei ole yltänyt haastateltujen tasolle. Siitä huolimatta neljä heistä oli tehnyt yli 50 pistettä ja yhteensä yhdeksän oli tehnyt pisteitä ylipäänsä. Tämä siis tukee aiempia havaintoja siitä, että aktiivisuus luo ympärilleen aktiivisuutta. Kaksi haastateltua totesi lisäksi, että vaikka toiset eivät olleet yhtä aktiivisia, he ”imivät ainakin sitä tietoutta”.

Toiminnan laajempi sosiaalisuus vaikutti jakautuvan kahtia: pikkupaikkakuntalaiset kertoivat toimintaa riittävän ympärillään, kaupunkilaiset valittivat sen vähäisyydestä. Eräs haastateltu pikkupaikkakunnalta kertoi tavanneensa muita streetteamilaisia itse värväämiensä lisäksi, mutta ei ollut tehnyt heidän kanssaan tehtäviä yhdessä. Hän vaikutti kuitenkin olevan tyytyväinen YAD-toiminnan paljouteen seudullaan, joten toiminnan sosiaalinen ulottuvuus oli ilmeisesti kunnossa. Toinen pikkupaikkakuntalainen kertoi samansuuntaista, eli vaikka hän oli saanut muita mukaan toimintaan, suoritti hän tehtäviä aina yksin. Se ei silti vaikuttanut olevan hänelle ongelma, sillä paikallinen nuoriso- ja YAD-toiminta on vireää.

Kaupunkilaisista yksi sanoi, että ei tunne ketään muita streetteamilaisia rekrytoimaansa siskoaan lukuun ottamatta ja oli siksi suorittanut tehtäviäkin lähes aina yksin. Hän kaipasi toiminnalta lisää sosiaalisuutta, tai ainakin ”ois kiva tuntea enemmän tyyppejä”. Toinen kaupunkilainen puolestaan kertoi rekrytointiensa lisäksi tavanneensa muutamia muita streetteamilaisia, joiden kanssa hän oli toiminut jonkin verran yhdessä. Hän toivoi, että porukassa tekemistä olisi enemmän ja että sitä organisoitaisiin vaikkapa paikkakunta- ja alue- ja kaupungin tasolla. Tähän hän ehdotti, että ”vaikka kerran viikossa ois joku miitti, joku porukka kaupungilla ... mihin ois koko ajan avoimet ovet, voit käydä kerran ja ehkä kuukauden päästä toisen kerran”.

Sain vaikutelman, että haastateltujen toiminta oli laajamittaisuudessaan tavoittanut varsin hyvin ihmisiä heidän ympärillään. Pienemmillä paikkakunnilla asuvat kertoivat, että ”koko kylä tietää”. Erilaisten materiaalien levittäminen, esitelmöiminen ja yleisempi keskustelujen virittäminen olivat saaneet huomiota osakseen myös kaupunkilaisten mukaan, ja ainakin heidän luokkatoverinsa ”tietävät nykyään mikä on YAD”. Yksi haastateltu näkikin Street Teamin tärkeimpänä tehtävänä tuoda järjestölle näkyvyyttä, ”että logo tulee tutuksi ja ihmiset ottaa asioista selvää”. Tässä suhteessa kolme haastateltua arvioi omalla toiminnallaan olleen jopa aika paljon vaikutusta. Kaksi haastateltua piti mahdollisena, että huume- ja alkoholiempivä nuoret saattaisivat kinnostua heidän levittämänsä tiedon kautta kielteiselle puolelle. Kaksi haastateltua kertoi, että heidän levittämänsä tarrat ja julisteet olivat saaneet huomiota ja palautetta sellaisiltakin ihmisiltä, joita he eivät itse tunteneet. Lisäksi kaikki kertoivat, että heidän käsitystensä mukaan YAD:lla on hyvä maine nuorison keskuudessa.

Kaikki haastatellut tuntuivat pitävän tärkeimpänä huumevalistuksen keinona keskustelun virit-

tämistä ja tiedon levittämistä. Sikäli Street Team -toiminta oli heille väline kannustaa muita ihmisiä etsimään lisää tietoa. Toisaalta kaikille ”itsenäisenä henkilönä” käydyt keskustelut muiden ihmisten kanssa olivat vähintään yhtä tärkeitä tiedon levittämisen muotoja. Siten Street Team vaikutti niivoutuvan heillä laajemmin huumevastaisiin ajatusmaailmoihin ja toimintamuotoihin. Street Team vaikuttaakin tarjonneen tässä paletissa omanlaisensa lisävärin, joka toi lisää ”provokaatiota”, ”huumoria” ja ”anarkiaa” toimintaan. Ylipäätään se vaikuttaa olleen myös ilmaisun väline.

Tärkeä seikka on myös se, että Street Teamin ja YAD:n kautta nämä kyseiset henkilöt ovat itse ottaneet selvää huumeisiin liittyvistä asioista. Eräs haastateltu totesi olevan tärkeätä, että ”streetteamilainen tietää mitä tekee”. Hän pohti, voisiko uusille jäsenille tarjota jotain perustietopakettia liittymisen yhteydessä, jotta he osaisivat tarvittaessa vastata utelioiden esittämiin kysymyksiin, joita heidän toimintansa saattaa kirvoittaa. Jos ottaa huomioon, että yksi haastatelluista oli yadilainen jo ennen Street Teamiin liittymistä, mutta kolme oli tutustunut YAD:iin ja Street Teamiin samaan aikaan ja liittynyt molempiin, ainakin nämä kolme lienevät saaneet uutta huumeisiin liittyvää tietoutta sitä kautta. Siten he ovat myös laajemmin aktivoituneet ja sisäistäneet päihteetöntä arvomaailmaa. Tällaiset seikat eivät ole mitattavissa kaikkienensa esimerkiksi tehtäväsuoritusten kautta, vaan ne on nähtävä tuloksena itsessään, ja niiden kerrannaisvaikutukset syntyvät muun muassa heidän käymisensä epävirallisissa keskusteluissa vertaisten kanssa.

Edelliseen kytkeytyy myös se, että Street Teamissa toimiminen toi lisää kokemusta haastatelluille ja siitä on ollut hyötyä heidän muussa toiminnassaan. Erityistä hyötyä siitä oli ollut nuoriso-ohjaajan toimessa ja toisen street teamin vetämisessä.

5.5 AKTIIVISUUDEN VAIHTELUT JA HIIPUMINEN SEKÄ MIELENKIINTO UUTTA STREET TEAMIA KOHTAAN

Kaikilla haastatelluilla osallistumisaktiivisuus oli jossain vaiheessa notkahtanut. Kolme totesi, että se ajoittui niihin aikoihin, kun vakituinen ylläpitäjä lopetti tehtävässään. Kaikki heistä kuitenkin olivat pyrkineet jatkamaan toimintaa senkin jälkeen, vaikka esimerkiksi materiaalin toimituksessa he kertoivat olleen katkoja ja hitautta. Yksi haastatelluista ei kytkenyt aktiivisuutensa vähenemistä ylläpito-ongelmiin, vaan kertoi, että työkiireet verottivat osallistumista. Hän vielä lisäsi, että työt verottivat vain mahdollisuuksia osallistua, ei kiinnostusta. Myös muilla haastatelluilla erinäiset kiireet olivat vieneet aikaa Street Teamilta. Kaksi kertoi, että koulukiireet vaikuttivat osallistumiseen. Yhdellä muu järjestötoiminta oli vienyt Street Teamilta ja YAD:lta aikaa, toisella puolestaan toisen street teamin vetäminen.

Kolme haastatelluista koki selvästi olevansa edelleen mukana toiminnassa, vaikkakin he myönsivät aktiivisuutensa hiipuneen. He olivat tietoisia uuden Street Teamin aloittamisesta. Kaksi heistä ilmoitti ilman muuta lähtevänsä mukaan ja aktivoituvansa uudelleen, yksi aprikoi, että koulu voisi aiheuttaa kiireitä, mutta kertoi silti pyrkivänsä osallistumaan jälleen. Yksi haastateltu totesi vietteleensä pitkään hiljaiseloa, mutta kertoi, että saattaisi lähteä uudelleen mukaan, jos muilta kiireiltään vaan ehtii.

5.6 PARANNUSEHDOTUKSIA JA YHTEENVETOA

Joitakin parannusehdotuksia olen jo edellä maininnut, mutta listaan ne vielä tähän muiden haastatelluissa esiin nousseiden parannusehdotusten ohella. Osa niistä liittyy selvästi laajemmin YAD:n toimintaan, osa puhtaasti Street Teamiin.

- Selkeä pisteytys suoritetuista tehtävistä (2 haastateltua ehdotti)
- Selkeät ja näkyvät pisterajat palkinnoille (2)
- Suhteellisen alhainen pisteraja ensipalkinnolle (2)
- Tehtäväpaketteja, joissa useamman tehtävän suorittamisesta saisi tietyn määrän pisteitä (1)
- Vanhojen tehtävien uudistaminen ja uudelleenmainostaminen (1)
- Saman paikkakunnan jäsenten viikoittaiset tapaamiset ja porukassa toimiminen tai muilla tavoin muihin saman paikkakunnan streehteilaisiin tutustuminen (2)
- Jäsenille oma keskustelupalsta tai ideapankki, jossa voi kertoa tekemistään tehtävistä (1)
- Erikoisen muotoiset tarrat ja esitteet (1)
- Uusille liittyville jäsenille tietopaketti toiminnasta ja huumeista (1)
- Tehokkaampi ”nuorten pariin” meneminen (1)
- Uusia YAD-aiheisia vaatteita, nimenomaisesti lippiksiä tai huiveja (1)
- Yhteydenpito ylläpitoon tulee olla helpompaa (1)
- Alussa kannattaa lähteä liikkeelle hyvin pelkistetysti (1)
- Jonkinlaiset arvonnat tai pienet kilpailut saattaisivat aktivoida jäseniä (1)

Haastatelluilla oli hyvin huumekielteen arvomaailma ja he kokivat YAD:n arvomaailman omakseen. Street Team vaikutti olevan heille tehokas tapa levittää YAD:n arvoja myös lähipiirissä. Sen toimintatapa nähtiin myös suurempana ja paremmin muut nuoret tavoittavana kuin perinteisemmät valistuksen muodot. Ennen kaikkea haastatelluilla huumevastaisuus, Street Team ja oma toiminta nivoutuivat puuhakkaaksi ja ideologiseksi ”sydämen asiaksi”.

Street Teamin levittämän sanoman lisäksi liittymään innostivat hauska ja helppo itse tekeminen sekä jossain määrin myös pisteiden kerääminen ja sitä kautta palkinnot. Piste- ja palkintosysteemiltä haastatellut toivoivat kuitenkin lisää selkeyttä. Kaikilla tuntui olevan muutamia suosikkitehtäviä. Tehtävien moninaisuus onkin luonnollisesti tärkeää, jotta kaikki jäsenet löytävät niiden joukosta itselleen sopivimmat. Street Teamin materiaalit keräsivät kehuja muun muassa huumorin ja provokatiivisuutensa ansiosta. Nettisivut ja ylläpito saivat osakseen kaksijakoista palautetta, ja joka tapauksessa vaikuttaisi siltä, että varsinkin jälkimmäisessä oli paljon parantamisen varaa. Ylläpito-ongelmien lisäksi haastateltujen aktiivisuutta Street Teamissa olivat verottaneet lähinnä työ- ja koulukiireet sekä muu järjestötoiminta.

Osa haastatelluista kaipasi toiminnalta enemmän sosiaalisuutta, joko ryhmässä tekemistä tai ainakin toisten jäsenten tuntemista. Näin oli varsinkin kaupunkilaisilla. Sen sijaan pikkupaikkakunnilla tilanne oli tässä suhteessa parempi. Niissä voikin olla mahdollista saada aktivoitua merkittävä osa nuorista, sillä sana leviää helpommin ja ”kaikki tuntevat kaikki”. Kaikkien haastateltujen huumeiden vastaisella toiminnalla vaikutti olevan jonkinlaista vaikutusta myös heidän lähipiireihinsä. He olivat saaneet muita nuoria mukaan YAD:iin ja Street Teamiin ja virittäneet keskustelua tuttaviansa ja vertaistensa kanssa. Sitä kautta he kokivat levittäneensä ainakin tietoutta huumeista, ehkä jopa huumevastaisuutta.

Olin toivonut saavani enemmän haastatteluja, mutta streehteiläisten tavoittamisen osoittautua hyvin vaikeaksi olin tyytyväinen pystytyväni tekemään edes neljä haastattelua. Kuten todettua, haastatellut olivat hyvin aktiivisia jäseniä. Sikäli heillä oli kokemusta toiminnasta melko laajasti, sekä ajallisesti että sisällöllisesti. Tämä näkyi myös haastatteluissa, sillä heiltä löytyi perusteltuja näkemyksiä lähes joka asiaan. Jos olisin tavoittanut vähemmän aktiivisia jäseniä, heiltä olisi voinut saada erilaisia näkemyksiä toiminnasta. Esimerkiksi nyt sain paljon tietoa siitä, mikä sai innostumaan toiminnasta ja mikä sai kiinnittymään siihen, kun vähemmän aktiivisilta olisi vastaavasti voinut kysyä, miksi toiminta ei kiinnostanut enempää tai pidempään. Joka tapauksessa katson, että nyt saadusta tiedosta on hyötyä tulevan toiminnan kehittämisessä.

6 Yhteenveto

Kuten usein uusien kampanjoiden, tempausten tai sosiaalisten liikkeiden kohdalla käy, **alkuinnostuksen jälkeen toiminta lopahtaa helposti**. Näin kävi myös Street Teamille. Tosin on huomattava, että ensimmäisen vuoden loppupuolella kaikki sujui vielä oikein hyvin, ja lähinnä epäonnekkaat ja samanaikaiset tapahtumat (nettisivuongelmat ja ylläpidon lopettaminen) katkaisivat varsin mukavan liidon. Ilman näitä ongelmia liito olisi voinut jatkua vielä hyvän aikaa suhteellisen pienelläkin panostuksella. Haastattelujen mukaan suurimmat syyt aktiivisuuden vähenemiselle olivat muut kiireet, joten uusia aktiiveja olisi tärkeä saada jatkuvasti sitä mukaa, kun vanhoilla jää vähemmän aikaa Street Teamille.

Toinen tämäntyyppisille kampanjoille tai laajemminkin järjestötoiminnalle tyypillinen seikka, joka niin ikään toteutui Street Teamin kohdalla, oli **aktiivien varsin pieni joukko**. Voidaan ajatella, että vain noin joka kymmenes sivustolle kirjautuneista oli todella toiminnassa mukana. Kun tämä määrä oli kuitenkin viidenkymmenen tuntumassa, se oli varsin merkittävä. Toisin sanoen aktiivien pieni osuus ei sinällään ole huolen aihe, sillä ”niin se vain tuppaa olemaan”, ja mikäli pohja on niinkin laaja kuin viitisensataa kirjautunutta, Street Team onnistui aktivoimaan nuoria nähdäkseni varsin hyvin. Aktiivit vaikuttavat olevan myös muutoin kuin Street Teamin ja YAD:n parissa ahkeria huumeettoman arvomaailman puolesta toimijoita.

Käytännön toiminnan kannalta tärkeimmät johtopäätökset voidaan tiivistää neljään päätelmään:

1) Sivusto vaatii jatkuvaa ylläpitoa, tehtävien antoa ja organisointia. Nettisivujen on myös oltava selkeät ja helppokäyttöiset, ja ylläpito tulee olla helposti tavoitettavissa. Mikäli uusia tehtäviä ei ole tarjolla, vanhojen elävöittäminen voisi olla vaihtoehto. Vähintään yhtä tärkeää on nopean palautteen antaminen, vaikka se tarkoittaisi vain suoritusmerkintöjä. Samoin materiaalien toimittamisen nopeus on tärkeää. Uudessa Street Teamissa vakituinen työntekijä pitänee näistä huolen.

2) Toiminnan rakenteiden on hyvä olla selkeitä ja näkyviä jäsenille. Pisteiden jakamisen logiikka ja palkintoihin oikeuttavat pisterajat saattaisi olla aiheellista pitää näkyvissä. Jäsenille olisi hyvä antaa mahdollisuus vaikuttaa pisteytykseen, palkintoihin ja varsinkin tehtävien luonteeseen. Tässä parhaiten voisi toimia keskustelupalsta tai osio, jossa hyviä ideoita voi jakaa muille jäsenille.

3) Toiminnan sosiaalinen ulottuvuus on tärkeää. Yhdessä tekeminen voi tuntua monista yksin toimimista mielekkäämmältä, tai ainakin sellainen vaihtoehto on hyvä olla yksinäisen toiminnan rinnalla. Esimerkiksi samalta seudulta olevien jäsenten tapaamiset voisivat olla yksi konsti lisätä toiminnan sosiaalisuutta tai jonkinlainen pienempien ryhmien (”iskujoukkojen”) organisointi (vrt. Morrison 2007). Lisäksi uusia jäseniä rekrytoituu olemassa olevien sosiaalisten verkostojen kautta. Tässä uuden version vahvempi panostus sosiaalisiin medioihin tullee auttamaan.

4) Maantieteellisesti toiminta on ollut painottunut muutamille alueille. Mikäli toimintaa halutaan levittää laajemmin muille paikkakunnille, on hyvä miettiä sitä varten erityisiä konsteja. Varsinkin pääkaupunkiseudun (epä)aktiivisuutta lienee hyvä tarkkailla.

5) Street Team on isolta osin väline YAD:n arvomaailman esille tuomiseksi ja keskustelun virittämiseksi. Täten toiminnan painopiste on nuorten ohjaamisessa YAD:n suuntaan, mutta lienee hyvä myös pohtia, voisivatko Street Teamin tehtävät tai materiaalit itsessään olla enemmän huumeista tiedottavia. On myös tärkeä pitää huolta, että streetteamilaisilla itsellään on kattavasti tietoa huumeista. Täten he kykenevät mielekkäisiin keskusteluihin aiheesta vertaistensa kanssa.

6.1 VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Vielä voidaan pohdiskella Street Teamin tavoitteiden toteutumista (tai vaikutusta). Street Team julisti tavoitteikseen alusta pitäen ”saada YAD:lle näkyvyyttä ja edistää YAD:n edustamia arvoja ja asenteita”. Tämä on nähtävissä ensimmäisen version etusivulla (<http://ivuorinen.com/projects/yad-st>). Täsmälleen samat tavoitteet löytyvät myös kakkosversion etusivulta sekä osiosta ”Usein kysytyt kysymykset”. Näiden tavoitteiden toteutumista voi oikeastaan arvioida vain toiminnan kautta liittyneiden uusien jäsenten määrää tarkastelemalla ja mukana olleiden jäsenten näkemyksiä tiedustelemalla.

Street Teamin vaikutusta YAD:n näkyvyyteen voi suoraviivaisimmin tarkastella Uudet päänahat -tehtävän toteutuksen kautta. Kyseisen tehtävän idea on, että jos streetteamilainen saa jonkun liittymään YAD:n jäseneksi, hän saa kaksi pistettä suorituksestaan. Kun katsoo tehtävän suorituksia ja siitä annettuja pisteitä, voidaan laskea, että 98 ihmistä on liittynyt yadilaiseksi Street Team -toiminnan seurauksena. Määrä on varsin huomattava. Heistä osa on liittynyt myös Street Teamiin, ja heistä 13:sta tuli ainakin siinä määrin aktiivisia, että he ovat tehneet pisteisiin oikeuttaneita suorituksia. Street Teamin toinen päätavoitteista on näkyvyyden tuominen organisaatiolle, joten uudet jäsenet YAD:lle ovat yksi merkittävä tapa onnistua tässä tavoitteessa.

Muiden tehtävien vaikutusta YAD:n näkyvyyteen onkin jo lähes mahdoton arvioida. Esimerkiksi YAD-aiheiset kirjanmerkit kirjaston kirjojen välissä tai YAD.fi-osoitteet setelien kulmissa ovat varmasti tavoittaneet joitakin ihmisiä, mutta keitä, sitä emme koskaan tule tietämään. Sen verran kävi tekemissäni haastatteluissa kuitenkin ilmi, että myös ”tavalliset tallajaajat” ovat silloin tällöin huomanneet streetteamilaisen laittaman tarran tai julisteen, ja sitä kautta on syntynyt myös keskustelua aiheesta. Eräs osoitus aktiivisen Street Team -toiminnan merkityksestä YAD:lle on myös se, että aktiivit vaikuttavat keränneen ympärilleen muita toimijoita, kuten paikkakuntakohtaisen tarkastelun yhteydessä kävi ilmi.

YAD:n edustamien arvojen ja asenteiden edistämisen arviointi on hyvin vaikeaa. Kuten valistustyön yhteydessä on aiemminkin todettu, arvomuutokset tapahtuvat (pitkän) ajan kuluessa. Tämä on olennainen osa virittävän valistuksen ideaa (Piispa 1999; Hemánus ym. 1987; Virtanen 1981). Lyhyesti ottaen se tarkoittaa sitä, että valistustyö heittää ”virikkeitä” keskusteluun ja ylipäätään yhteiskunnallisille areenoille. Tämän keskustelun kautta ihmisten tietoisuus asioista kasvaa ja he kykenevät tekemään informoidumpia ratkaisuja. Yksilöiden arvomuutokset tapahtuvat tätä kautta hitaasti ja monien eri tekijöiden summana, ja eri yksilöt voivat päätyä toisistaan huomattavasti eroaviin päätelmiin, vaikka he altistuisivat samoille keskusteluille ja virikkeille.

Street Teamin jäsenet, yksin tai yhdessä toimiessaan, ovat epäilemättä onnistuneet syöttämään jonkinlaista virikettä keskusteluihin ja mielipideilmastoon. Tästä viestivät myös ne muutamat haastattelut, joita olen tämän arvioinnin yhteydessä tehnyt. Sitä, ovatko YAD:n edustamat arvot ja asenteet sellaisinaan menneet perille, on jälleen mahdoton arvioida. Siitä huolimatta ne ovat epäilemättä ”lyöneet oman lusikkansa soppaan” silloin kun ovat esille päässeet. Tästä esimerkkinä käyvät sellaiset streetteamilaisten tehtäväsuoritukset kuin huume- tai YAD-aiheisten esitelmien pitäminen koulussa. Nämä tehtävät vaikuttavat toki myös siinä mielessä, että niiden tekijöiden huumetietämys kasvaa. Se on jo itsessään tavoitteiden jonkinasteista toteutumista ja voi lisäksi kantautua kyseisen henkilön lähipiiriin.

Myös Street Teamissa toimiminen itsessään toimii huumeiden käyttöä ehkäisevänä työnä. Nuorilla mielekäs toiminta, joka tarjoaa päihteetöntä elämänsisältöä, on vahva päihteiden käyttöä vähentävä tekijä. Tässäkin vaikutus voi parhaimmillaan kantautua aktiivisen jäsenen lähipiiriin, sillä päihteettömät kaverit ja tuttavat ehkäisevät nuorten huumeiden käyttöä. (Niemelä 2009, 52–53; STM 2000, 25–28.)

Haastattelemani streetteamilaiset kertoivat olevansa hyvin huumekielteisiä nuoria, ja voisi myös

olettaa, että niin ovat nekin, joita en haastatteluihin tavoittanut. Täten Street Teamilla, kuten muullakin valistustoiminnalla, on riskinä ajautua kertomaan asioista lähinnä samanmielisille ihmisille. Tämä voi viritää yleistä ilmapiiriä huumekriittisempään suuntaan, mutta kirjavaa keskustelua se ei välttämättä palvele. Olisikin hyvä pohtia, miten Street Team joko suoraan sanomaansa levittämällä tai YAD:a mainostamalla voisi tavoittaa keskusteluihin sellaisetkin nuoret, joilla huumetietoisuus on vähäisempi tai ajatusmaailma selvästi huumemyönteisempi. Tällä en tarkoita mitään suoraa käännytystyötä vaan avointa keskustelua. Oletan, että se olisi hyväksi myös itse järjestölle, sillä siten se ei leimaudu ”saarnaajaksi” niidenkään parissa, jotka eivät suoraan jaa sen arvoja.

Edelliseen ongelmaan kytkeytyy myös se, että Street Team -toiminnan voi olla haasteellista tavoittaa ongelmakäyttäjiä tai, ikäryhmän huomioon ottaen, ennemminkin potentiaalisia sellaisia. Tähän olisi hyvä miettiä keinoja, sillä ongelmakäytön ennaltaehkäisy lienee kaikkein tärkeimmästä päästä huumetyössä.

Valistuksen näkökulmasta Street Teamilla on omanlaatuisenaan toimijana mahdollisuus raivata uutta tilaa huumetyön areenalla Suomessa. Kuten jo luvussa 2 totesin, Street Teamin kaltaista toimintaa ei ainakaan Suomessa ole aiemmin ollut, joten sitä on hankala verrata mihinkään. Ehkäisevän päihdetyön näkökulmasta sen toiminnassa on ominaisuuksia, joita pidetään arvokkaina (Huoponen ym. 2000, 88). Sen toiminta poikkeaa melko lailla myös perinteisimmäksi huumevalistukseksi mielletystä kouluissa tapahtuvasta valistuksesta, joka sai kritiikkiä osakseen tätä tutkimusta varten haastatelluilta jäseniltä.

Street Teamin toimintaa voitaisiinkin luonnehtia vertaistiedottamiseksi, joka saattaa nuorten mielestä olla monesti uskottavampaa kuin ”ylhäältä tuleva” tiedotus, olipa se ammattilaisten välittämää tai ei (vrt. esim. Yliruokanen 2004; Shiner 1999). Se myös antaa nuorille mahdollisuuden päästä itse mukaan vaikuttamaan tiedonvälityksen ja toiminnan luonteeseen (vrt. Yliruokanen 2004, 52–54; Soikkeli 2002, 29). Sen hyöty kääntyy parhaassa tapauksessa myös sisäänpäin, sillä toiminnassa mukana olevat nuoret ”valistuvat” etsiessään tietoa ja osallistuessaan keskusteluihin, joihin he toimintansa kautta päätyvät.

YAD:n Street Team on toimija, jonka ovet ovat auki kenelle tahansa ilman pääsymaksuja. Täten se asettuu hyvin ajan eetokseen, toiminnaksi, joka on osin sosiaalista mutta samaan aikaan yksilöllisiä painotuksia mahdollistava (vrt. esim. Giddens 1991). Toiminta ei velvoita, siinä voi olla mukana haluamansa ajan haluamallaan panostuksella. Lisäksi se tarjoaa ideologisia elementtejä identiteetin rakennuspalikoiksi. Siten Street Team voi tarjota (huumekriittiselle) nuorelle mahdollisuuden kertoa ajatusmaailmastaan mielekkäältä tuntuvilla tavoilla.

LÄHTEET

- Black, David & Tobler, Nancy & Sciacca, John (1998): Peer helping/involvement: An Efficacious way to meet the challenge of reducing alcohol, tobacco, and other drug use among youth? *Journal of School Health*, 68(3), 87–93.
- Giddens, Anthony (1991): *Modernity and Self-identity. Self and Society in the Late Modern Age*. Cambridge & Oxford: Polity Press.
- Hakkarainen, Pekka & Metso, Leena (2007): Huumeuskysymyksen muuttunut ongelma. Vuoden 2006 huumeuskyselyn tulokset. *Yhteiskuntapolitiikka* 72(5), 541–552.
- Hemánus, Pertti & Partanen, Juha & Virtanen, Matti (1987): *Virittävyiden ongelma*. Tampereen yliopiston tiedotusopin laitoksen julkaisuja C9.
- Huoponen, Kaarina & Peltonen, Heidi & Mustalampi, Saini & Koskinen-Ollonqvist, Pirjo (2000): *Päihteen käytön ehkäisy. Opas koulujen ja sidosryhmien yhteistyöhön*. Helsinki: Opetushallitus, Stakes ja Terveystieteiden tutkimuskeskus.
- Metso, Leena & Ahlström, Salme & Huhtanen, Petri & Leppänen, Minna & Pietilä, Eija (2009): *Nuorten päihteen*

- käyttö Suomessa 1995–2007. ESPAD-tutkimusten tulokset.* Helsinki: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Raportti 6.
- Morrison, Kevin (2007): *Street Team Marketing. Learning the Basics.* eJams Entertainment. [Http://www.concertpromousa.com/STREET_TEAM_MARKETING.pdf](http://www.concertpromousa.com/STREET_TEAM_MARKETING.pdf). (Viitattu 4.8.2010.)
- Niemelä, Solja (2009): Nuorten päihdeongelmien ehkäisy ja hoito. Teoksessa Tammi, Tuukka & Aalto, Mauri & Koski-Jännes, Anja (toim.): *Irti päihdeongelmista. Tutkimuksia hoidon ja ehkäisyn menetelmistä.* Helsinki: Edita, 49–73.
- Palmer, Justin (2007): Archive for the 'Street Team Marketing' Category. [Http://www.palmerwebmarketing.com/blog/category/street-team-marketing/](http://www.palmerwebmarketing.com/blog/category/street-team-marketing/). (Viitattu 4.8.2010.)
- Partanen, Päivi & Hakkarainen, Pekka & Hankilanoja, Arto & Kuussaari, Kristiina & Rönkä, Sanna & Salminen, Mika & Seppälä, Timo & Virtanen, Ari (2007): Amfetamiinin ja opiaattien ongelmakäytön yleisyys Suomessa 2005. *Yhteiskuntapolitiikka* 72(5), 553–561.
- Piispa, Matti (1999): *Alkoholi, huumeet ja media. Viisi tapaustutkimusta päihdevalistuksen mahdollisuuksista.* Helsinki: Terveyden edistämisen keskuksen julkaisuja 9.
- Piispa, Mikko (2010): *Övereitä, sekoilua ja moniongelmaisuuksia. Huumeisiin liittyvät kuolemat Suomessa 2007.* Sosiologian pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopisto, sosiaalitieteiden laitos.
- Rainio, Susanna & Pere, Lasse & Lindfors, Pirjo & Lavikainen, Hanna & Saarni, Lea & Rimpelä, Arja (2009): *Nuorten terveystapatutkimus 2009. Nuorten tupakkatuotteiden ja päihdeiden käyttö 1977–2009.* Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 47.
- Shiner, Michael (1999): Defining peer education. *Journal of Adolescence* 22, 555–566.
- Soikkeli, Markku (2002): *Miten puhua huumeista.* Helsinki: Stakes.
- Sosiaali- ja terveysministeriö (2000): *Nuorten huumeiden käytön ehkäisyoimikunnan mietintö.* Komiteamietintö 3. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö.
- Virtanen, Matti (1981): *Valistuksen virittävyys. Kohtuus on olemassa -kampanja Alkon politiikan osana.* Alkoholipoliittisen tutkimuslaitoksen tutkimusseloste 147.
- Yliruokanen, Kaisa Greta (2004): *Miksi vain puoli totuutta? Huumevalistuksen mahdollisuudet ja huumeisiin liittyvät tiedontarpeet.* Sosiaalityön pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopisto, yhteiskuntapolitiikan laitos.

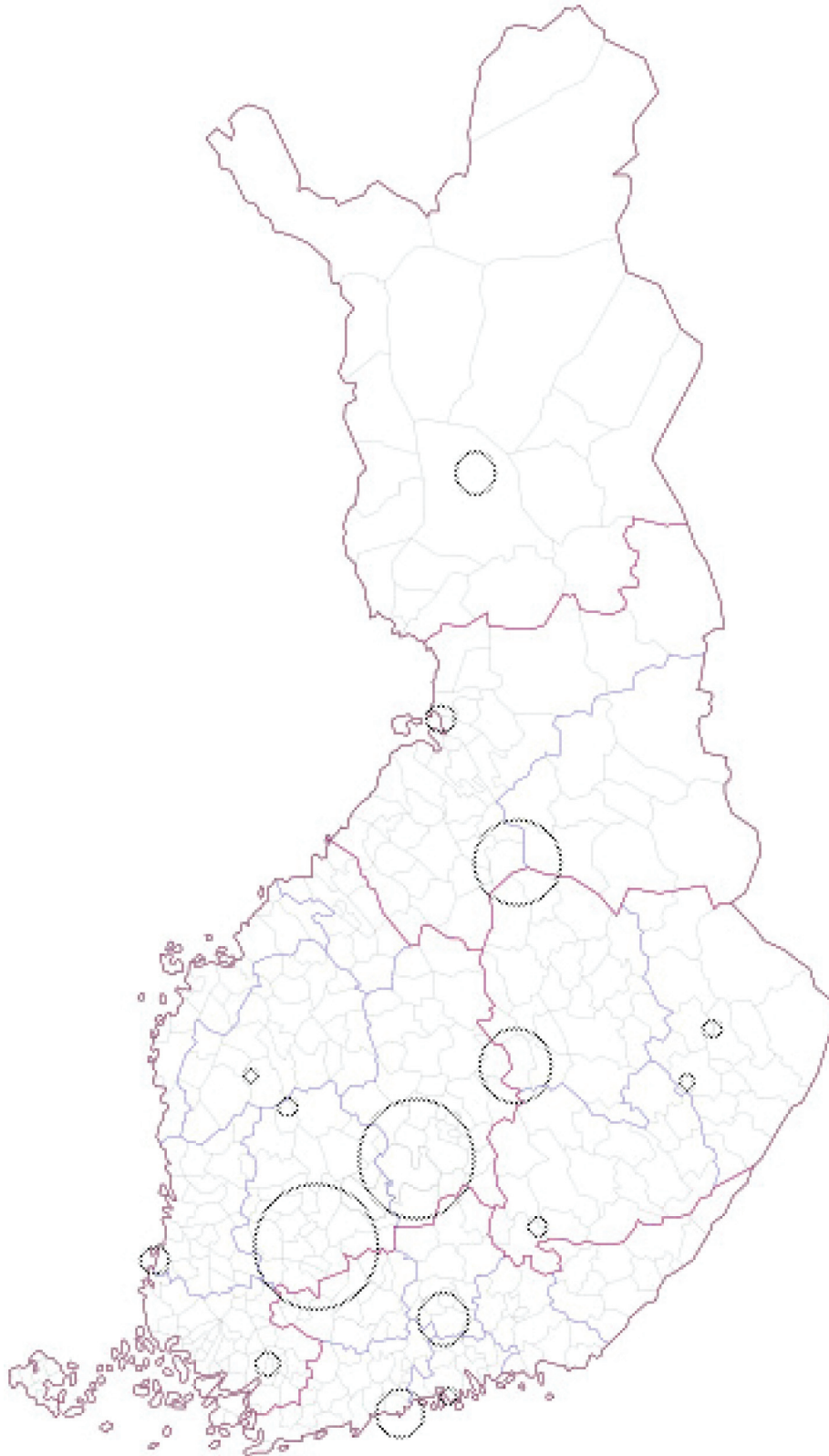
Liite 1. Pisteitä keränneiden jäsenten asuinpaikkakunnat

Tampere	18	21
Ikaalinen	1	
Kangasala	1	
Lempäälä	1	
Jyväskylä	5	20
Joutsa	1	
Jämsänkoski	2	
Korpilahti	2	
Laukaa	2	
Leppävesi	1	
Mahlu	1	
Saakoski	1	
Saarijärvi	3	
Tikkakoski	1	
Äänekoski	1	
Kajaani	9	12
Otanmäki	1	
Vuolijoki	1	
Vuottolahti	1	
Kuopio	1	10
Juankoski	4	
Muuruvesi	1	
Nilsia	1	
Pajulahti	1	
Vuorela	1	
Västinniemi	1	

Helsinki	1	6
Espoo	2	
Vantaa	2	
Tuusula	1	
Lahti	2	6
Kuusankoski	1	
Nastola	1	
Orimattila	1	
Uusikylä	1	
Paimio	1	2
Sauvo	1	
Pori	2	
Rovaniemi	2	
Alavus	1	
Hyllykallio	1	
Jakokoski	1	
Joensuu	1	
Mikkeli	1	
Oulu	1	
Porvoo	1	
Asuinpaikka tuntematon	29	
Yhteensä	121	

Liite 2. Street Teamin pisteitä keränneet jäsenet Suomen kartalla

Liite 3. Tehtävät kuvauksineen aikajärjestyksessä

20/10/06 Uudet päänahat

Kerää päänahkoja eli hanki YADille uusia jäseniä. Pisteet saat siinä vaiheessa kun jäsenrekisterisämme näkyy ilmoittamasi henkilön nimi. Jäsenyyden pitää olla oma päätös, et siis voi ilmoittaa meille mummon-kummin-kaiman-sisarentytön-ottopojan tietoja ja sanoa että hän haluaa jäseneksi jos kyseinen henkilö ei itse ole tästä tietoinen. Kannattavaa ja suotavaa on myös tuoda joku kaveri tai tuttu YAD:n kokoukseen tai tapahtumaan ja tutustuttaa hänet tätä kautta toimintaan.

14/11/06, muokattu 14/03/07 Sälää kansalle eli tarrat, julisteet, esitteet, flyerit

Tarroja on helppo pitää mukana ja niiden sijoittelu ympäri kaupunkia ja asuinalueita onnistuu kätevästi. Julisteita voi kiinnittää mm. linkkipysäkeille (paitsi jos se on erikseen kielletty) niittipysyn, nitojan, teipin tai liisterin avulla. Esitteitä kannattaa viedä esimerkiksi opettajanhuoneeseen, työpaikan kahvihuoneeseen, oppilaskunnan huoneeseen ja nuokkareille. Rohkaisemme teitä myös suunnittelemaan itse julisteita ja flyerit ja levittämään niitä. Raportoidessasi ilmoita jaetun materiaalin määrä. Jos haluat levitettävää materiaalia, lähetä sähköpostia osoitteeseen street-team@yad.fi ja kerro mitä materiaalia haluat sinulle lähetettävän. Tarroja ja muuta sälää voi hakea myös YAD:n toimistoilta, jotka sijaitsevat Helsingissä, Tampereella ja Jyväskylässä.

01/01/07, muokattu 01/02/07 Viivalla

YAD:n julkaisemasta Viiva-lehdestä löytyy mielenkiintoisia ja monipuolisia juttuja. Lisäksi se antaa mahdollisuuden tutustua YAD:iin. Viivoja voi käydä viemässä esimerkiksi nuokkareille, odotushuoneisiin, juniin, busseihin ja asemille. Jos lähikirjastostasi ei löydy Viivaa niin ota pa kirjastotäti puhutteluun ja pyydä sitä tilaamaan laadukas ehkäisevän päihdetyön lehti.

01/01/07 Pimp my computer

Aina kun vieraillet jollakin muulla tietokoneella kuin omallasi (esim. koulun, kaverin tai kirjaston kone), voit tehdä muutamia asioita jotta seuraava käyttäjä tulisi astetta enemmän YAD tietoiseksi: Muuta taustakuva, vaihda aloitussivu ja lisää yad.fi kirjanmerkkeihin.

01/01/07 Internet? Is that thing still around?

Netin ihmeellinen maailma tarjoaa monia mahdollisuuksia mainostaa ja herättää keskustelua. Näitä keinoja ovat mm. forum-topicin aloittaminen, YAD avatar, allekirjoitus foorumilla ja bannerit esimerkiksi irc-galleria/myspace-profiilissa tai omilla nettisivuilla. YAD:n sivujen materiaalipankista löytyy mm. bannereita, näytönsästäjä sekä kaksi ladattavaa versiota logosta. Voit myös kehittää mitä ihmeellisempiä, epilepsia-kohtauksen aiheuttavia flash-animaatioita ja muuta jännää. Nörteillääkin on siis mahdollisuus osallistua!

01/01/07 Sanahelinää

Toteuta sananvapautta ja kirjoita juttu esimerkiksi koululehteen, paikallislehteen, mielipidepalstalle tai zineen.

01/01/07 Attention, please

Koulujärjestelmä velvoittaa oppilaita harjoittamaan esiintymistaitojaan ja verbaalia ilmaisua esitelmien avulla. Seuraavalla kerralla kun sinulle tarjotaan tämä tilaisuus, pidä esitelmä päihteistä, huumeista tai pelkästään YAD:sta. Vaikka aiheenasi olisi härkäsammakkojen parittelukutsujen analysointi, saat varmasti tunnettua YAD:n jonnekin väliin. Kouluaamujen ratoksi kehittele YAD/päihde-aiheinen aamunavaus. Sen ei tarvitse sisältää pelkkää kuivaa asiatekstiä, lurittele väliin vaikka nokkahuilu-sooloja.

01/01/07, muokattu 09/01/07 Seteliterroismi

Kirjoita kaikkien seteleidesi reunaan www.yad.fi. Setelien kiertäessä ihmiseltä toiselle uteliaat yksilöt saattavat hyvinkin päätyä nettisivuillemme. Suosittelemme käyttämään kuulakärkikynää tai ohutta tussia, lyijykynän jälki ei pysy. Kirjoitus ei vaikuta seteleiden käyttökelpoisuuteen. Huom: tehtävän suorittaminen hyväksytysti vaatii, että olet kirjoittanut vähintään viiteen (5) seteliin mainitun tekstin.

09/01/07 Whatever -task

Voit raportoida kaikki kehittelemäsi ja toteuttamasi kikkakolmoset tämän tehtävän kautta. Vapauta kiero mielesi ja keksi huimia sekä innovatiivisia keinoja mainostaa YADia. Muista kuitenkin, että Suomi ei ole täysin vapaa maa, lakeja kannattaa noudattaa. Ihan oikeasti.

15/01/07, muokattu 27/01/07 Rock Against Drugs

RAD eli Rock Against Drugs riemastuttaa meitä jälleen Tampereella 26.1. Nyt tarvitsemekin street teamin apua RAD:n mainostamiseen. Aikaa ei ole paljoa jäljellä, joten olkaamme tehokkaita. Tehtävänä on siis promotoida RAD:ia, saatte itse päättää miten ja missä. Käyttäkää mm. internettiä tehokkaasti hyväksenne tai kehittäkää flyereita ja jakakaa niitä. Tiedot tapahtumasta löytyvät täältä: <http://yad.fi/index.php?l=1&eventId=53>

01/02/07, muokattu 18/04/07 Kirjastovaltaus

Ota suunta kohti lähikirjastoasi, valikoi tähtäimeesi kymmenen kirjaa ja sujauta jokaisen väliin informatiivinen YAD tai Huumeboikotti kirjanmerkki, jonka ihmiset riemukseen löytävät lainattuaan kirjan. Suorittaaksesi tehtävän sinun täytyy siis viedä 10 kirjanmerkkiä kirjojen väliin. Kannattaa miettiä minkä kirjan väliin merkkejä laittaa, jotta ne varmasti tavoittaisivat lukuhimoisen ihmisen. Esimerkiksi Da Vinci koodia lainataan varmasti enemmän kuin Tony Halmeen runokirjaa. Kannattaa erityisesti bongaila huumeaiheisia kirjoja. Laita sähköpostia osoitteeseen street-team@yad.fi ja pyydä kirjanmerkkejä niin me lähetämme niitä postitse. Vaihtoehtoisesti voit tallentaa kirjanmerkit tiedostona koneellesi ja tulostella niitä itse. Tyylikkäämmän lopputuloksen saat tulostamalla YAD kirjanmerkit paksummalle, keltaiselle paperille ja Huumeboikotti merkit punaiselle.

01/03/07, muokattu 25/03/07 Koristele kansanedustajaehdokas

Näin eduskuntavaalien lähestyessä kaupunkien ja kylien keskustuissa, toreilla ja muilla tapahtumapaikoilla näkyy pyörimässä eri puolueiden ehdokkaita, jotka yrittävät kalastella juuri sinun ääntäsi. Tehtävänäsi on lähestyä näitä kansan äänitorvia ja lahjoittaa heille YAD avainkaulanauha. Perinteiseen malliin lähetä mailia street-team@yad.fi ja pyydä kaulanauhoja, niin posti tuo niitä kolme kappaletta. Raportoidessa ilmoita kuinka monta jaoit. Kuva kansanedustajaehdokkaasta nauhan kera olisi huimaa! Muistathan raportoida viimeistään 23.3.

02/04/07 Huumeboikotti

Huumeboikotti on vuodesta 2002 asti toiminut kampanja, jonka tarkoituksena on tuoda uusia näkökulmia huume keskusteluun. Keskeisenä painotuspisteenä ovat huumeiden tuotantoon ja kauppaan liittyvät ongelmat ja epäoikeudenmukaisuus. Huumeboikotti on osa YAD:n perustoimintaa, niinpä myös street team on oiva taho tekemään yhteistyötä Huumeboikotin kanssa. Tehtävä koostuu Huumeboikotti-materiaalin levittämisestä. Suorittaaksesi tehtävän lähetä perinteiseen tapaan mailia osoitteeseen street-team@yad.fi ja pyydä huumeboikottimatskua. Matskupakettiin sisältyy flyereita, julisteita, kortteja ja esitteitä. Tarkempaa informaatiota Huumeboikotista löytyy täältä: <http://huumeboikotti.org>

27/04/07, muokattu 18/09/07 Liituraita

Liiduilla voi piirrellä asfalttiin muutakin kuin hyppyruutuja, esimerkiksi YAD aiheisia tekstejä. Ottakaa siis liitu kauniiseen käteenne ja siirtykää raikkaaseen ulkoilmaan valloittamaan katukuvaa. Tarkoituksena on kirjoittaa tai piirtää asfalttiin kaikkea jännää YAD:hen liittyvää, kuten esimerkiksi www.yad.fi tai vedä käteen, älä suoneen. Mitä näkyvämpään paikkaan sen parempi. Liituja voi ostaa itse tai sitten pyytää meitä lähettämään niitä. Pienenä vinkkinä että kannattaa hankkia nimenomaan katuliituja jotka ovat paksumpia kuin normiliidut ja maksavat noin euron per paketti. Raportoidesasi liit mukaan kuvia tai kerro mitä olet kirjoittanut/tehnyt, kuinka moneen paikkaan ja minne (eduskuntatalon portaista saa enemmän pisteitä kuin omasta takapihasta).

28/05/07, muokattu 06/11/07 YAD Summertour 2007

YAD:n infopiste jyrää taas tulevan kesän festareita urakalla. Sinun tehtäväsi on levittää Summertour 2007 –julistetta sinne minne aurinko paistaa: yleisille ilmoitustauluille, nuorisotaloille, linja-autopysäkeille, kavereille ja kesämökille. Laita siis sähköpostia ylläpidolle: street-team@yad.fi ja pala halusta jakaa Summertour –julisteita.

06/07/07, muokattu 06/11/07 Can U Festival eli bongaa YAD festareilta

YAD:n vapaaehtoiset kiertävät par'aikaa Suomen suven kesäfestareita infoteltan kera. Sinun tehtäväsi on löytää heidät! Mene ja etsi YAD:n infopiste festareilta, ota siitä kuva ja raportoi suorituksesi. Jos et omista kameraa tai olet sen jo festareilla hukannut ja kännykkäkamerastasikin on akku loppu, niin ota teltalla selvää, kuka on infopisteteltan vastaava ihminen (kyllä joudut menemään sinne keskustelemaan!) ja raportoi meille tuo nimi. Bongausta helpottaa alla oleva lista festivaaleista, joissa YAD:n infopiste tänä kesänä pojottaa: Toukokuu 19. Immortal Metal Fest, Nokia 26.-27. Maailma Kylässä, Helsinki Kesäkuu 7.-9. Sauna Open Air, Tampere 15. Splash, Joutsa 15.-17. Provinssirock, Seinäjoki 21.-23. Nummirock, Kauhajoki 21.-23. RMJ 23. OHM-Fest 30. Korja-Roll Heinäkuu 6. Noitarock, Ruovesi 6.-8. Konemetsä, Marttila 6.-8. Simerock, Rovaniemi 13.-14. TammerFest, Tampere 14.-15. Ilosaarirock, Joensuu 20.-21. Puustock, Juva 20.-21. WanajaFestival, Hämeenlinna 21.-22. Riihivuorirock, Muurame 27.-28. Qstock, Oulu 27.-28. Puntalarock, Lempäälä 27.-28. Kuopio Rockcock 27.-29. Faces, Billnäs Elokuu 3.-4. Pipefest, Vuokatti 3.-4. Välipuistorock, Lapua 10.-11. Jurassic Rock, Mikkeli 11. Lutakko Liekeissä, Jyväskylä 11. Pellavarock, Lammi 19. Onnirokki, Valkeakoski 25. Sararock, Laukaa Yeah... you can festival! Happy hunting!

19/09/07 Huumeita kauppoihin ja kouluihin!

Syksy puskee päälle eli koulut ovat alkaneet. Uuden tehtävän ajatuksena onkin vallata ilmoitustaulu... olipa koulusi ala-aste, yläaste, lukio tai vaikka Tylypahka, niin ilmoitustaululle kuuluu ehdottomasti YAD:n ”kiinnostaako huumeet”-juliste. Ja ympäriltäsi löytyy iso liuta kauppvoja, niin pieniä kuin isoja markettja ja niiden ilmoitustaulut suorastaan huutavat julistetta hipiäänsä. Julisteen voit joko tilata meiltä, jolloin laitamme niitä pienen nipun postitse tai ladata tästä (pdf) ja tulostaa (mielellään

keltaiselle paperille, huomioväri on aina huomioväri) ihan isse! Julisteen alareunassa on repäistäviä YAD:n sähköpostiosoitteita, joten pikkuisen saksia voi julisteille näyttää ennen seinälle nastoittamista. Tilasit tai tulostit, niin julisteiden osoite lienee selvä! Mene ja tee!

06/11/07 Rave Against Drugs

Seuraavat RAD:it vavisuttavat Gloriana 25.5. ja tämän kulttuuritapahtuman mainostamiseen tarvitaan taas apuvoimia. Eli, perustiedot löytyvät täältä. Tehtävänä siis hypettää ja keskustella RAD:sta esimerkiksi näissä osoitteissa: <http://klubitus.org/forum.php> <http://www.pltnm.org/phpbb/>. Tietenkin myös muilla foorumeilla ja IRC-galleriassa kannattaa huudella, että tällainen megajuttu on tulossa. Lisäksi on olemassa RAD flyereita joita voipi mielellään pyytää lähetettäväksi.

29/11/07 Kutsu suureen YAD:n IRC perheeseen

YAD:llähän on ehkä IRC-gallerian hotein yhteisö. Tehtäväsi on haalia sinne väkeä... so mycket so möjligh (vapaa suomennos: nii paljo ko sielu sietää). Eli aluksi tietenkin liität itsesi YAD:n yhteisöön (ja liität itsesi myös YAD:n Street Teamin yhteisöön ja saat tuplapojot) ja sen jälkeen haalit mukaan kaverisi, sukusi, lemmikkisi ja liikunnanopettajasi!

Kun raportoit tästä tehtävästä, muista ilmoittaa liittyneiden ihmisten IRC-nimimerkit (muista myös omasi, mikäli liityit), jotta voimme tarkistaa heidän oikeasti liittyneen.

PS. Ja lisäpojutustahan saa siitä kun omalla IRC-sivullasi mainostat YAD:ta tavalla tai toisella!!!
Tsekkaa YAD:n yhteisö täältä

26/06/08 Pinssitä ystäväsi tai julkkis

Eli yksinkertaista: Tilaa meiltä pinssejä ja pinssitä ystäväsi, tai mikä parempaa tai ehkä jopa pahempaa? Pinssitä julkkis. Kuvia kehiin sitten pinssityksistä!

15/08/08 Rock Against Drugs

Perjantaina 5.9.2008 klo 19-24 järjestetään Tullikamarin Pakkahuoneella Tampereella YAD:n 20-vuotisen historian kunniaksi Rock Against Drugs. Esiintyjinä 51koodia, Flinch, Heijaste, White Flame ja Renoise. Street teamin eppisenä tehtävänä on jakaa tietoutta tästä tapahtumasta. Ohessa on kuva RAD julisteesta, joita voi pyytää lähetettäväksi. Saatavilla on myös flyereita. Tehtävä on suunnattu lähinnä tamperelaisille ja Pirkanmaalla asuville. Rok rok!

27/08/08 Taidetta minne vaan

Tee päihteiden vastainen taideteos. Voit kasata sen kivistä, tehdä hiekasta jne jne Koulun kuviksen tunnilla tai keksi itse. Tästä tehtävästä saat pisteitä vain jos lähetät kuvan taiteestasi.

19/09/08 S|DEFFECT

YAD:n Dancewise-projektin organisoimat S|DEFFECT-ravet järjestetään 31.10. Helsingin Gloriassa. Jaettavana materiaalina on uber upeita flyereita, joita on suotavaa pyytää lähetettäväksi. Aktivoidu siis nyt, homohienot bileet tiedossa.

24/10/08 Videotykki

Heita nettiin YAD-aiheinen video. Tyyli vapaa! Kokeile mm. näitä: YouTube, 112 ja Galleria. Linkitä videosi tehtäväraporttiin, niin ylläito on happy.

01/11/08 Ehkäisevän päihdetyön viikko

Viikko 45 on ehkäisevän päihdetyön viikko ja tälle viikolle ja sen teemoille tarvittaisiin lisää näkyvyyttä. Toteuta siis jonkinlainen tempaus; pidä aamunavaus, vie kouluruokalan jokaiselle pöydälle pari YAD:n esitettä tai lähde vaikka muiden yadilaisten kanssa nuokkarille pitämään infopistettä.

06/05/09 Palkinto ajatuksestasi.

Kangaskassi, huppari, ceedelevy... Mikä olisi palkinnoista palkitsevin? Nyt sinulla, street teamin rekisteröitynyt käyttäjä, on mahdollisuus oikeasti vaikuttaa pisteiden keräämisestä tienattaviin palkintoihin. Ehdota! Paras ehdotus palkitaan ja toteutetaan!

07/07/09 PALLOTELLAAN!

Ota festareille mukaan YAD-rantapallo!! Tuunaa tyhjät sektorit kantaa ottaviksi tai kerää vaikka täyteen esiintyjien nimmareita! Myös pallon heittäminen festari-lavalle on suositeltavaa! Rantapalloja voit tilata street team sivujen kautta, tai bongata YAD:n infopisteeltä festareilta ympäri Suomea! Tehtävän raportoinnissa kuvien käyttö on toivottavaa.

15/09/09 Wearing YAD

Toteuta huumeiden vastainen asuste tai vaate! Tuunaa vanhasta tai luo kokonaan uutta, paina kuvia tai ompele. Tyyli vapaa! Jossain kohtaa vaateessa tulee näkyä YAD:n logo, mutta myös muilla tavoin huume vastaisuutta saa näyttää, itse asiassa se on hyvin suotavaa.

Lähetä luomuksestasi kuva raportoinnin yhteydessä.

25/09/09 Huumeiden vastainen ihkupoksi

Lisää IRC-galleriassa ihkupoksiisi osoite www.yad.fi/streetteam ja vaikka YAD:n logo, raportoi tehtävä nimimerkkisi kanssa ja taas pisteitä ropisee!

05/05/10 kiinnostaakohuumeet.fi

Nyt se on auki!

Nimittäin YAD:n jäsenhankintakamppivestusto kiinnostaakohuumeet.fi!

Tehtäväsi on

1. Käy tutustumassa sivustoon
2. Tilaa meiltä sivustoon liittyvää matskua (tarroja yms.) ja jaa sitä
3. Mainosta sivustoa netissä foorumeilla ja missä vain ikinä keksitkin. Bannereita löytyy sivuilta ”Materiaalit” kohdasta

Ja muista raportoida meille tekemisistäsi!

CoooooooooooooL!

05/05/10 Bongaa poro ja kerro kuulumiset

Nyhdän elokuvateattereissa pyörii vallan mielenkiintoinen pätkä. Rovaniemeläisiä huumeidenkäyttäjiä dokumentoiva Reindeerspotting on taatusti katsomisen arvoinen pätkä. Mene siis ja katso elokuva. Houkuttele myös kavereitasi ja huuda maailmalle ETTÄ MENNÄÄN KAIKKI KATSOMAAN poroja!

Katsottuasi elokuvan on tehtäväsi yksinkertainen. Raportoi meille mitä mieltä siitä olit.

Mene ja katso!

09/06/10 Fesukesä 2010

FESTARIT!

Ne ovat varma merkki kesän tulosta! Ja tottahan sinäkin menet. Aloita valmistautuminen hyvissä ajoin. Esimerkiksi jakamalla internjetin ihmeellisessä virtuaalikaoksessa YAD:n Summertour 2010 julistetta! Mene YAD:n Facebook-sivuille (www.yad.fi/facebook) ja kopioi sieltä meidän Summertourjulistete ja täytä sillä virtuaaliyhteisöt! Palauta tehtävä Print Screenien tai linkkien kera ja pointsit juoksevat luoksesi!

Ja jos et vielä tykkää YAD:n Facebook-profilista, niin voit hoitaa sen samalla. Ja taas pisteitä ropskuu!

Liite 4. Haastattelurunko

Ikä?

Asuinkunta?

Mikä on suhteesi huumausaineisiin?

Entä huumevalistukseen?

Mistä kuulit YAD:n Street Teamista?

Oliko YAD ennestään tuttu?

Miksi liityit Street Teamiin?

Olitko/oletko tehnyt muuta huumevalistustoimintaa?

Entä muuta street team -toimintaa?

Miksi innostuit Street Teamista?

Mikä motivoi sinua tekemään tehtäviä?

Mitkä/millaiset tehtävät koit mielekkäimmiksi?

Kauanko jaksoit osallistua toimintaan?

Mikä piti mielenkiintoasi yllä?

Miksi kiinnostuksesi/osallistumisesi hiipui, vai hiipuiko se?

Tapasitko koskaan muita yadilaisia/streetteamilaisia?

Oliko toiminta sosiaalista ja millainen oli asuinkuntasi merkitys?

Teitkö enemmän yksin vai kimpassa?

Kuinka arvioit Street Teamin onnistuneen tavoitteissaan (huumekriittisyyden ja tietoisuuden lisääminen)?

Miten kommentoisit Street Teamin organisointia?

Mitä mieltä olet Street Teamin nettisivuista (toimivuus, käytettävyys)?

Entä Street Teamin materiaaleista?

Millaista kuvaa huumetyöstä Street Team välittää/millainen imago Street Teamilla?

Mitä muuttaisit toiminnassa?

Koetko, että työlläsi oli hyötyä tai vaikutusta?

Kuinka hyvin se tavoitti uusia ihmisiä?

Saitko siitä mitä halusitkin?

Aiotko jatkaa streetteamilaisena kun uusi kampanja käynnistyy?

Mitä ehdotuksia sinulla olisi tulevaan kampanjaan?

Osa II: Uuden Street Teamin ensimmäisten kuukausien arviointi

1 Millainen on uusi Street Team?

Street Teamin vuonna 2007 aloittanut pilottiversio voidaan nähdä YAD:n kokeiluluontoisena projektina, jota toteutettiin niukoin varoin. Se oli YAD:n mainostuskampanja, joka toimi pitkälti järjestön valmiiden rakenteiden ja jäsenverkostojen kautta. Sen idean voisi tiivistää lauseeseen ”tehdään pienillä resursseilla sen verran kuin mahdollista”. Ensimmäisen vuoden aikana toiminta kuitenkin laajeni hyvällä vauhdilla ja keräsi puolisansataa aktiivista toimijaa, mitä voidaan pitää varsin hyvänä tuloksena. Niukat resurssit johtivat kuitenkin siihen, että toiminnan ylläpito ailahteli ja sitä kautta koko toiminta hiipui nopeassa tahdissa ensimmäisen vuoden jälkeen. Uusi Street Team on sen sijaan saanut Raha-automaattiyhdistykseltä merkittävän hankerahoituksen, jonka avulla sen toiminta mahdollistuu vakituisen työntekijän johdolla aina alkuvuoteen 2013 saakka.

Itse Street Teamin idea ja tavoitteet ovat pysyneet kutakuinkin samana kuin pilottiversiossa. Erilliseen Street Teamin esittelyyn ei siksi ole tässä yhteydessä tarvetta. Hankerahoituksen myötä uusi Street Team lähti kuitenkin liikkeelle merkittävästi paremmin eväin kuin pilotti. Suurimmat organisatoriset erot olivat: 1) vakituinen projektityöntekijä, 2) ohjausryhmä³ ja 3) arviointitutkimus. Rahoitus mahdollisti myös merkittävästi laajemman ja tarkemmin suunnitellun sisällön, kuten uudet nettisivut, sosiaalisten medioiden (kuten Facebookin) hyödyntämisen ja ohessa kulkevat muut, Street Teamia tukevat kampanjat. Tärkein muutos oli kuitenkin toiminnan ja sivuston jatkuvan ylläpidon mahdollistuminen.

Toiminnan suunnittelussa apuna ovat olleet pilotin kautta saadut kokemukset, joista on otettu oppia ja joiden avulla uuden toiminnan suunnittelu on ollut mahdollista toteuttaa huolellisemmin. Pilotin arvioinnin perusteella tehdyt tärkeimmät muutokset ovat: 1) selkeämpi pisteytys tehtävistä tehtävistä ja palkintoihin oikeuttavat pisterajat näkyvissä jäsenille; 2) uusien porkkanoiden tarjoaminen muun muassa aikaisemman ensipalkinnon muodossa; 3) tehtävien ja niiden organisoimisen uusiminen (tästä tarkemmin luvussa 4); 4) pyrkimys tarjota jäsenille lisää tietoa ja siten paremmat valmiudet keskustella huumeista; 5) pyrkimys kehittää toiminnan sosiaalista ulottuvuutta ja tarjota jäsenille paremmat mahdollisuudet vaikuttaa sen sisältöön.

Oheiskampanjoista ensimmäinen, ”Late avautuu” -blogikampanja, aloitettiin jo yli kuukausi ennen uuden Street Teamin lanseerausta. Sen tarkoituksena oli toimia niin sanottuna ”pitkän hännän markkinointina” (Anderson 2006). Blogiteksteissä oli viittauksia Street Teamiin. Facebookissa Latella oli oma profiili ja Laten perustama ”Minäkin haluan hauskat hautajaiset” -palsta. Näillä pyrittiin saamaan lukijoita blogille ja sitä kautta huomiota Street Teamille. Itse Street Team -sivusto aloitti toimintansa 6.9.2010. Sivuston markkinointi käynnistyi seuraavan kahden viikon kuluessa. Tärkeimmät markkinointikanavat olivat YAD:n oma sivusto ja Facebook, joiden lisäksi sivustoa mainostettiin muun muassa *Suosikin* nettisivuilla (<http://suosikki.fi/starat/y/yad-street-team/stoori/>) ja *Demi*-lehden Demilässä (<http://demi.fi/demila/10715>), jotka ovat molemmat nuorten suosimia sosiaalisia medioita.

Tässä arvioinnissa tarkastelen uuden Street Teamin kolmea ensimmäistä toimintakuukautta (joista tosin syyskuu ei ole täysimittainen, sillä toiminta alkoi vasta 6.9.) eli eräänlaista käynnistys-

3 Ohjausryhmässä toimivat YAD:n Janne Paananen ja Rosita Juurinen (2011 Juurisen tilalla Petra Pohjonen), arviointitutkija Mikko Piispa, Mikko Salasuo Nuorisotutkimusverkostosta, Markku Soikkeli THL:stä ja Mikko Vänskä mainostoimisto Halosta.

vaihetta. Huomioni kiinnittyy ennen kaikkea uusiin jäseniin: heidän lukumääräänsä, taustoihinsa, suorittamiinsa tehtäviin ja muuhun aktiivisuuteen. Näiden lisäksi pyrin tarkastelemaan laajemmin starttivaiheen toteutusta sivuston tehtävien ja oheiskampanjoiden kautta. Koska tarkoitukseni on arvioida kolmea ensimmäistä kuukautta, tarkastelen mitä on tapahtunut 30.11.2010 mennessä.

Aineistoni olen kerännyt suureksi osaksi Street Teamin sivustolta, jonne minulla on ollut pääsy ylläpitäjän tunnuksilla. Tärkeä osa-aineistoni on ensimmäisen uuden Street Team -tehtävän avulla kerätty tieto. Ensimmäinen tehtävä oli Taustatieto-kysely-hässäkkä, joka on Webropol-sivuston kautta toteutettu verkkopohjainen kysely, jossa kysytään muun muassa jäsenten taustoja, heidän odotuksiaan Street Teamia kohtaan ja mielipiteitä huumausaineista.

Seuraavassa luvussa pohdin kampanjan ajankohtaa, joka poikkeaa jonkin verran vuoden 2007 pilottiversion ajankohdasta. Kolmosluvussa esittelen Street Teamin jäsenistön taustoja. Neljännessä luvussa käyn läpi Street Teamin kahden ensimmäisen toimintakuukauden tapahtumia ajallisessa järjestyksessä, samaan tapaan kuin pilottiversion arvioinnissa. Alaluvuissa arvioin myös oheiskampanjoiden onnistumista ja luon vilkaisun tapahtumiin sosiaalisissa medioissa. Viidennessä luvussa vedän lankoja yhteen ja vertailen uuden kampanjan starttia pilottiversion. Samalla pohdin laajemmin Street Teamin mahdollisuuksia huumeiden vastaisessa työssä. Kuudennessa luvussa spekuloin Street Teamin tulevaisuudella ja annan muutamia suuntaviivoja tulevalle arvioinnille.

2 Kampanjan ajankohta

Vaikka Suomen huumeilanne on monella tapaa tasoittunut vuosituhannen vaihteen jälkeen, kuvioihin vaikuttaa saapuvan uusia pienempiä virtauksia joka vuosi. Myös keskustelu huumeista pyörii tuttuun tapaan aktiivisena ja sävyttyneenä. Huumeilanne onkin hieman muuttunut siitä, mitä se oli Street Teamin pilottiversion käynnistyessä 2007.

Uuden Street Teamin lanseeraamisen alla julkaistiin uuden kouluterveyskyselyn tuloksia, joissa kerrottiin huumeita kokeilleiden ammattikoulu- ja lukioikäisten määrän kasvaneen muutamalla prosenttiyksiköllä (THL 2010; Uusi Suomi 24.8.2010; Yle 24.8.2010) joitakin vuosia kestäneen lievän laskun jälkeen. Kyse oli lähinnä kannabiskokeilujen lisääntymisestä. Myös nuorten kannabisasenteet olivat lieventyneet. Käyttö ei ollut lisääntynyt dramaattisesti aiempiin tutkimusvuosiin verrattuna, mutta kannabis joka tapauksessa näyttäisi olevan vakiinnuttamassa paikkaansa suomalaisten nuorten päihteidenkäyttökuvioissa.

Kuten koko väestöllä, myös nuorilla huumeiden käyttö on suurimmaksi osaksi edelleen kannabiksen käyttöä. Ongelmakäyttäjien määrästä ei ole tuoretta tutkimusta, vaan edellinen arvio on vuodelta 2005 (Partanen ym. 2007). Sen mukaan 0,63–0,95 prosenttia 15–24-vuotiaista on amfetamiinin tai opiaattien ongelmakäyttäjiä. Koko väestössä arvioitu osuus on hieman matalampi (mt.). Viimeisten viiden vuoden kehitystä on vaikea arvioida, varsinkin kun huumemarkkinoille on ilmestynyt uusia tulokkaita.

Vuoden 2010 aikana tiedotusvälineissä huume keskustelu painottui selvästi muutamaa suosikkiaiheeseen. Erityisesti alkuvuodesta palstatilaa vei keskustelu erilaisista huumeiden käytön muoti-ilmiöistä. Näitä olivat MDPV:n ilmaantuminen Suomen huumemarkkinoille sekä sen aiheuttamat ongelmat ja lainsäädännöllinen asema (ks. esim. Salasuo & Piispa 2010; Sosiaali- ja terveysministeriön tiedote 209/2010), muiden design-huumeiksi kutsuttujen aineiden takavarikot (esim. mCPP, bromo-dragonfly ja daisy; ks. esim. HS 18.10.2010; IL 3.6.2010) ja fentanyylilaastareiden väärinkäyttö sekä siitä aiheutuneet kuolemantapaukset (ks. esim. HS 27.7.2010). Varsinkin MDPV:n ja fentanyylin kohdalla ongelmat ovat olleet aitoja ja aineiden nostattama huoli ja toimenpiteet aiheellisia. Muutoin huume keskustelussa on välillä olennainen tieto hukkunut muoti- ja design-puheiden alle. Tämä voi olla ongelmallista, sillä nuoret saattavat kokea muodikkaina mainostetut uudet aineet perinteisiä huumausaineita tyylikkäämpinä tai puhtaampina (Salasuo & Piispa 2010).

Myös kannabis on ollut tuttuun tapaan huume keskusteluissa vahvasti mukana. Poliisi raportoi, että vuonna 2009 kannabistakavarikkoja tehtiin enemmän kuin koskaan aiemmin (Poliisi 2010), ja tuomioistuimiin ollaan viemässä jopa kannabiksen kotikasvatusvälineitä kauppaavia liikkeitä ”ruukkusodan” nimissä (ks. esim. Uusi Suomi 8.11.2010). Samalla kun kannabiksen käyttö näyttää jälleen hieman lisääntyneen tai ainakin vakiintuneen (THL 2010), keskustelu kannabiksen ympärillä on hieman kirjavoitunut. Ensinnäkin kannabiksen (käytön) laillista asemaa on pohdittu aiempaa avoimemmin (esim. HS 18.10.2010; Ilkkala 2010) ja toisekseen kannabiksen riskeistä puhuttaessa on nojattu vahvemmin tietoon, vähemmän vanhanaikaiseen uhkakuvien maalailuun (esim. Puusniekka & Soikkeli 2010; Tacke & Seppä 2010; Soininvaara 2010).

Pilottiversion arvioinnin yhteydessä olen spekuloinut Street Teamin ja laajemmin valistustyön vaikutusmahdollisuuksista huumeiden käyttöön ja huumeasenteisiin. Käyn tässä kuitenkin lyhyesti läpi Street Teamin vaikutusmahdollisuuksien lähtökohdat uuden Street Teamin käytännön toteutuksen näkökulmasta.

Street Teamin tavoitteena on mainostaa YAD:n arvomaailmaa ja hankkia uusia jäseniä. Ensin mainittuun liittyen pilottiversion arvioinnin kautta kävi ilmi, että streeeteamilaisten mieltävät huume-kriittisten ajatusten levittämisen ja huumeista keskustelemisen tärkeäksi osaksi toimintaa. Kun Street Teamin keskeisen toimijaryhmän muodostavat noin 13–22-vuotiaat nuoret, heidän toimintansa voisi virittää huume keskusteluja ainakin heidän omassa lähipiirissään, esimerkiksi kouluissa.

Toiminnan vaikutusten arvioinnissa tulee kuitenkin lähteä perusasioista liikkeelle. Jotta toiminnalla olisi minkäänlaista vaikutusta, nähdäkseni seuraavien kahden seikan tulee toteutua: 1) uusia jäseniä on liitettävä Street Teamiin ja 2) heidän tulee suorittaa tehtäviä. Hyvä puoli on, että näitä kahta on helppo mitata. Niiden toteutuminen ja toteutumisen laajuus edeltää muiden vaikutusten arviointia. Muita vaikutuksia voivat olla: jäsenten huume tietoisuuden ja -kriittisyyden kasvaminen; keskustelun viriäminen jäsenten lähipiirissä; keskustelun viriäminen laajemmissa yhteyksissä, esimerkiksi internetin välityksellä; street team -innovaation leviäminen laajemmin (ehkäisevään huume työöhön); YAD:n tunnettuuden lisääntyminen. Näitä kaikkia voi tietysti varauksin arvioida (mm. jäseniä haastattele-malla, internetin keskustelupalstoja tutkimalla ja YAD:n jäsenmäärää tarkastelemalla).

Jos edellä mainitut vaikutukset näyttävät toteutuvan edes kohtuullisesti, voidaan myös spekuloida välillisillä vaikutuksilla laajempaan huume ilmastoon. Tällaisista tärkein sisältyy ajatukseen virittä-västä valistuksesta (Virtanen 1981; Hemánus ym. 1987). Toisin sanoen YAD:n Street Team tarjoaa (huume kriittisiä) virikkeitä huumeista käytävään keskusteluun. Huume asenteet ja huumeiden käyttö riippuvat kuitenkin niin moninaisista vaikuttimista, että niiden yhteyttä yksittäiseen kampanjaan on kutakuinkin mahdoton tutkia. Lähinnä sitä voi spekuloida edellä mainittujen suurempien vai-kutusten ja niiden toteutumisen laajuuden kautta. Tässä uuden version käynnistysvaiheen arvioin-nissa pitäydynkin vain kampanjan toteutuksen arvioimisessa; laajempien vaikutusten arviointi tulee ajankohtaisemmaksi vasta kampanjan myöhemmissä vaiheissa.

3 Street Teamin jäsenistö

Syyskuussa uusia jäseniä liittyi YAD:n Street Teamiin 32 (ylläpitäjät pois lukien 29), lokakuussa 44 ja marraskuussa 48. Yhteensä uusia jäseniä kolmen ensimmäisen toimintakuukauden aikana liittyi siis 121. Näistä 71 oli suorittanut vähintään yhden tehtävän 30.11.2010 mennessä. Suorituksistaan yli 50 pistettä oli kerännyt 18. Lähes kaikilla oli vähintään kymmenen pistettä, sillä vain yhden tehtävän tehneillä suoritus oli yleensä taustatietokyselystä, josta saa kymmenen pistettä. Osallistumisen keston tarkastelu vain kolmen kuukauden perusteella on suurimmalta osin turhan aikaista. Silti voidaan todeta, että 36 jäsentä, eli noin puolet, oli palauttanut tehtäviä vähintään kahteen eri otteeseen.

Syyskuun alun jälkeen liittyneiden lisäksi 13 jo pilottiversiossa mukana ollutta jäsentä on suorittanut tehtäviä uudessa Street Teamissa. Näistä kolme on tehnyt yli 50 pistettä syksyn 2010 aikana. Kun lasketaan yhteen uudet aktiiviset jäsenet ja aktivoituneet vanhat jäsenet, vähintään yhden tehtävän on suorittanut 84 jäsentä, joista 21 yli 50 pisteen arvoisesti.

Kun edellä lueteltuja lukuja vertaa pilottiversion vastaaviin, on aktiivisuus ollut selvästi korkeammalla tasolla. Pilottiversion kolmen ensimmäisen toimintakuukauden aikana Street Teamiin liittyi 67 jäsentä, joista 30 teki pisteitä ja 12 teki yli 50 pistettä. Nyt nuo luvut ovat suunnilleen kaksinkertaiset ja erityisesti aktiivisten osuus on korkeampi, varsinkin kun kourallinen vanhoja jäseniä on jatkanut toiminnassa. Lisäksi on luultavaa, että yli 50 pistettä suorittavien määrä nousee vielä jonkin verran syksyllä liittyneiden palauttaessa lisää suorituksia. Toki on otettava huomioon, että pisteitä on jaettu avokätisemmin, mutta myös tehtäväpalautusten määrä kertoo korkeasta aktiivisuudesta: 52 jäsentä on palauttanut enemmän kuin yhden tehtävän, näistä 13 yli kymmenen tehtävää.

Sukupuolen mukaan tarkasteltuna hieman yli puolet uusista jäsenistä on miehiä/poikia, pisteitä tehneistä 33 eli hieman alle puolet. Tämä on kenties hieman yllättävää, sillä pilottiversiossa miehiä oli vain noin neljäsosa kaikista jäsenistä. Uusien jäsenten keski-ikä on noin 17,5 vuotta ja syntymävuoden moodi on 1996. Noin kaksi kolmasosaa uusista jäsenistä on syntynyt vuosina 1993–1997, mutta kourallinen iäkkäämpiä jäseniä (vanhin syntynyt vuonna 1970) nostavat keskiarvoa.

Kuten pilottiversiossa, myös uudessa Street Teamissa toiminta on keskittynyt tietyille paikkakunnille. Taulukossa 1 on nähtävissä jäsenet asuinalueiden mukaan. Huomio kiinnittyy siihen, että toiminta on painottunut aivan samoille alueille kuin pilottiversion aikaan, vaikka toimijat ovat pääosin uusia. Vaikuttaa joka tapauksessa siltä, että pilotin aikaan istutetut siemenet itävät edelleen, toiminta vain on saanut uusia jatkajia. Tätä tukee myös se, että Kajaanissa, Tampereella, Saarijärvellä ja Jyväskylässä vähintään yksi pilottiversion aikana liittynyt jäsen on jatkanut aktiivisena myös uuden Street Teamin toiminnassa.

Erityisesti Kajaanin aktiivisuus on ollut korkea. Kajaanin ja sen lähiseudun jäsenet ovat lisäksi olleet aktiivisimpia toimijoita ja keränneet huomattavan määrän pisteitä syksyn aikana; syksyn aikana eniten pisteitä keränneiden jäsenten kärkikymmenikkö on vahvasti kajaanilaisten kansoittama. Tästä syystä tein pienen sähköpostikyselyn kajaanilaisille jäsenille. Vaikuttaisi siltä, että yhden erittäin innostuneen jäsenen kautta tieto kampanjasta ja innostus sitä kohtaan on levinnyt hyvin tehokkaasti. Tämä aktiivisuus on edelleen kulkeutunut uusille toimijoille esimerkiksi koulun kaveripiirin kautta.

Taulukko 1. Jäsenten määrä asuinpaikkakunnan mukaan

Asuinpaikka	Jäsenten lukumäärä*
Kajaani	16
Kajaanin lähiseutu	9
Tampere	9
Saarijärvi	6
Saarijärven lähiseutu	4
Jyväskylä	6
Jyväskylän lähiseutu	4
Varkaus	4
Helsinki	2
Kerava	2
Rovaniemi	2
Muut (yksittäiset)	20
Yhteensä	84

* = vähintään yhden tehtävän 30.11. mennessä suorittaneet jäsenet

Taustatietotehtävän kautta oli mahdollista saada jäsenistöstä myös laadullista tietoa, kuten mistä he ovat Street Teamin löytäneet ja mikä on heidän suhtautumisensa huumausaineisiin. Tehtäviä oli syksyn aikana suorittanut 84 jäsentä ja lomakkeen oli täyttänyt heistä 67 eli noin 80 %. Täten vastauksia tarkastelemalla saa nähdäkseen varsin kattavan kuvan streetteamilaisten näkemyksistä. Vastanneista suurin osa on uusia jäseniä, mutta myös muutama jo pilottiversion aikaan liittynyt jäsen on vastannut kyselyyn. Seuraaviin taulukoihin 2–5 olen koonnut perustaustatiedot vastanneista.

Taulukot 2–5. Taustatietokyselyyn vastanneiden demografiset taustatiedot

Ikä	10–14	15–19	20–24	25–29	30–34	35+	Yht.
N	28	26	8	3	1	1	67
%	41,8	38,8	11,9	4,5	1,5	1,5	100

Sukupuoli	M	N	Yht.
N	25	42	67
%	37,3	62,7	100

Asuinpaikka	Suuri kaupunki*	Pieni kaupunki**	Pienempi taajama tai kunta***	Maaseutu tai haja-asutusalue	Yht.
N	15	35	15	2	67
%	22,4	52,2	22,4	3	100

* yli 100 000 asukasta; ** 20 000–100 000 asukasta; *** alle 20 000 asukasta

Asema	Koululainen	Opiskelija	Töissä	Työtön	Muu	Yht.
N	30	28	4	2	3	67
%	44,8	41,8	6	3	4,5	100,1

Noin neljä viidestä vastaajasta on alle 20-vuotiaita. Syksyn edetessä kyselyyn vastanneet ovat myös olleet keskimäärin nuorempia. Toisin sanoen jäsenten keski-ikä on putoamassa. On mielenkiintoista nähdä, miten tämä trendi jatkuu. Mikäli jäsenyys leviää lisääntyvästi ”puskaradion” kautta (ks. jäljempänä), on mahdollista, että toiminta painottuu yhä enemmän nuoriin ikäryhmiin, kenties juuri 10–14-vuotiaisiin.

Naisia/tyttöjä vastanneista on lähes kaksi kolmasosaa. Kun ottaa huomioon, että uusien jäsenten sukupuolijakauma oli lähes tasan, tytöt ovat vastanneet tähän kyselyyn prosentuaalisesti hieman enemmän. Asuinkunnan koon mukaan toiminta on jakautunut melko tasaisesti erikokoisiin kaupunkeihin ja kuntiin. Vain maaseudulla on ”hiljaista”, mikä lienee ollut odotettavissakin. Maantieteellinen jakauma aukeaaakin paremmin asuinpaikkakuntaisen tarkastelun yhteydessä (ks. edellä). Kuten ikäjakauma ennustaa, valtaosa vastanneista on opiskelijoita tai koululaisia.

67:stä vastanneesta 36 (53,7 %) vastasi olevansa myös YAD:n jäsen. Tämä luku on kuitenkin yläkanttiin, ja vastaajat ovat ilmeisesti luulleet olevansa YAD:n jäseniä automaattisesti Street Teamiin liittyttyään. Street Teamin ylläpidossa laskettiin, että uusista streetteamilaisista 15 on maksanut myös YAD:n jäsenmaksun. Tätä kysymystä tulee tarkentaa kyselylomakkeessa. Kyselyssä kysyttiin myös, mistä yhteydestä YAD on tuttu. Tähän vastasi 27 jäsentä. Vastaukset voidaan ryhmitellä kolmeen eri ryhmään: Erilaisten mainosten, kuten tarrojen kautta YAD oli tuttu kuudelle. ”Puskaradion” eli kavereiden ja tuttujen kautta YAD:iin oli tutustunut 14. Muita kautta YAD oli tuttu seitsemälle.

Kyselyssä kysyttiin myös, mitä kautta vastaajat olivat löytäneet Street Teamin. Myös tämän kysymyksen vastaukset voi jakaa ryhmiin. Esitän ne taulukossa 6.

Taulukko 6. Mitä kautta jäsenet ovat löytäneet Street Teamin

Mistä löytänyt Street Teamin	N	%
”Puskaradiosta”	24	36
YAD:n kautta	17	25
Facebookista	11	16
Muualta	8	12
Koulun tai muun laitoksen kautta	4	6
Mainoksista	2	3
Ei osaa sanoa	1	1
Yhteensä	67	99

Yli kolmannes vastaajista oli kuullut Street Teamista kavereiltaan tai tuttaviltaan. Vastauksia tarkemmin läpikäymällä kävi myös ilmi, että puskaradion merkitys kasvoi kohti marraskuun loppua. Ensimmäisen kuukauden aikana tulleissa vastauksissa YAD ja Facebook olivat merkittävimmät reitit Street Teamiin.⁴ Jäsenmäärän kasvaminen näyttäisikin ruokkivan itse itseään: parasta Street Team -rekrytointia on toiminnan laajeneminen.

Kysyttäessä, mikä innosti liittymään Street Teamiin, vastaukset jakautuivat pääosin kolmeen tyyppiin: 1) halu vaikuttaa, 2) tehtävät ja tekeminen ja 3) pisteet ja palkinnot. Näistä ensin mainittu oli selvästi yleisin: 67 vastaajasta 32 näki huumeiden vastaisen työn tärkeimpänä syynä liittyä Street Teamiin. Tehtävät oli ykkössyy 15:lle ja pisteet ja palkinnot kahdeksalle. Näiden lisäksi muutama mainitsi ”yadilaisuuden” syyksi lähteä mukaan, eli kun on YAD:n jäsen, Street Team on sille luonnollinen jatke. Loput vastanneista eivät osanneet sanoa innostuksensa syytä.

Kyselyssä kysyttiin myös, mitä vastaajat odottavat Street Team -toiminnalta. Tähän moni vastasi, että mitään erityisiä ennako-odotuksia ei ollut, mutta yleisin vastaus voidaan tiivistää seuraavasti: ”hyvää tekemistä YAD:n puolesta”. Ylipäätään vastauksista välittyi osittainen tietämättömyys siitä, mitä tuleman pitää, mutta myös odotus, että Street Team tuo muassaan ”toimintaa”.

Kyselyn lopuksi kartoitettiin vastaajien suhtautumista huumausaineisiin. Erittäin kielteisesti vastasi suhtautuvansa 56,7 prosenttia ja melko kielteisesti 26,9 prosenttia. Kuitenkin on huomattava, että yhteensä noin 15 prosenttia vastasi suhtautuvansa neutraalisti tai jopa hieman positiivisestikin. Suhtautumista huumausaineisiin sai tarkentaa avokysymyksessä, ja tämän mahdollisuuden käytti 36 vastaajaa. Näissä myös ei-kielteisesti suhtautuvat tarkensivat kantojaan. Joukossa oli muutama, joka totesi suhtautuvansa huumeisiin ja varsinkin kannabikseen kuin alkoholiin, joitakin, joiden kaverit käyttävät huumeita sekä muutama entinen käyttäjä. Kuitenkin suurin osa kommentteista oli hyvin kielteisiä ja melko lyhyitä toteamuksia tyyliin ”ei kiinnostu kokeilla” tai ”huumeet ovat täysin turhia”.

Kysyttäessä, mikä on tehokkainta huumeiden vastaista työtä, vastauksia oli pääosin kolmenlaisia. Noin kolmasosa vastanneista oli sitä mieltä, että tieto ja keskustelu aiheesta on tärkeintä. Useat heistä mainitsivat myös YAD:n toiminnan hyvänä kanavana. Hieman vajaa kolmannes vastaajista taas näki, että erilaiset huumetyön muodot ovat paras keino. Tässäkin YAD oli monien mielestä ideaali tapa. Muutamien mielestä tiukat kontrollipoliittiset toimet ovat paras tapa toimia huumeita vastaan. Vajaa kymmenen vastaajaa ei osannut sanoa mielipidettään.

⁴ Myös Google Analytics -palvelusta selviää, että Facebookin kautta sivuille on tultu noin joka kolmannella käynnillä.

12 vastasi myös kysymykseen, minkälaista huumeiden vastaista työtä on tehnyt aiemmin. Näistä kuusi oli toiminut YAD:ssa ja muutama muissa päihdejärjestöissä. Kolme kertoi toimintansa olleen oma-aloitteista asioista kertomista.

Vastaajista 48 (71,6 %) ei ollut koskaan kokeillut huumausaineita. 12 oli joskus kokeillut, kolme oli joskus käyttänyt mutta ei käyttänyt enää, ja kaksi ilmoitti käyttävänsä aktiivisesti. Kaksi ei halunnut vastata. Siis noin neljännes 65 vastaajasta oli vähintään kerran kokeillut huumeita. Kun ottaa huomioon vastaajien keskimääräisen nuoren iän ja sen, että he ovat hakeutuneet huumeiden vastaisen työn pariin, osuutta voidaan pitää melko suurena. Osittain tämä selittyy sillä, että toimintaan on hakeutunut joitakin entisiä käyttäjiä ”valistusmielessä”, mutta toisaalta tämä kuvastanee myös kannabiskokeilujen normalisoitumista. Vastaajien määrän ollessa vielä suhteellisen pieni suurempia johtopäätöksiä ei voi tehdä, mutta on mielenkiintoista nähdä, kuinka suuri osuus vastaajista on kokeillut huumeita esimerkiksi vuoden tai kahden päästä.

Street Teamin jäsenistön taustatiedot voidaan tiivistää seuraavasti:

1. Uusia jäseniä on liittynyt kiihtyvällä tahdilla, ja heistä moni on ollut aktiivinen ja suorittanut vähintään yhden tehtävän.
2. Jäsenistö on nuorta, pääosin koululaisia ja opiskelijoita. Saattaa olla, että tämä suuntaus tulee vain vahvistumaan. Poikia/miehiä on toiminnassa yhtä paljon kuin tyttöjä/naisia, joten tässä on selvää muutosta pilottiversioon verrattaessa. Maantieteellisesti toiminta on edelleen hyvin vahvasti keskittynyt vain tietyille alueille. Vaikuttaa siltä, että joku/jokin jo pilottiversion aikaan vaikuttanut tekijä on saanut toiminnan jatkumaan vahvana tietyillä paikkakunnilla. Haasteena onkin keinojen keksiminen toiminnan levittämiseksi myös uusille paikkakunnille.
3. Noin kymmenesosa liittyneistä ja vajaa neljännes aktiivisista Street Teamin jäsenistä on myös YAD:n jäseniä. Streetteamilaisuus toimii siis useille YAD:sta irrallisena vaihtoehtona, mutta joillekin YAD:n jäsenille Street Team on myös luonteva jatke YAD-toiminnalle. Kummassakin tapauksessa Street Team laajentaa YAD:n toimintasädetä. Lisäksi toiminnan motiiveissa ja näkemyksissä hyvästä huumeiden vastaisesta työstä YAD ja ”yadilaisuus” nousivat esille. Selvästi monet streetteamilaiset identifioituvat vahvasti myös YAD:iin, vaikka eivät sen jäseniä olisikaan. Jatkossa tulee olemaan mielenkiintoista tarkkailla, jatkuuko tämä ilmiö vai kehittykö Street Team enemmän omaksi toimintayksiköksi. Tätä lienee syytä pohtia myös tulevaisuuden laadullisen arviointiaineiston keräysvaiheissa.
4. Puskaradio, YAD ja Facebook ovat olleet merkittävimmät uusien jäsenten värväyskanavat. Puskaradion merkitys on kasvanut syksyn edetessä. Huomionarvoista myös on, että Facebook on ylivoimaisesti yleisin internet-reitti, joten on hyvä pohtia, onko muita kanavia mahdollista hyödyntää paremmin.
5. Huumeiden vastainen työ on luonnollisesti tärkeä syy useimmille niistä, jotka liittyvät Street Teamiin. Sen lisäksi taustatietokyselyssä painottui halu ”päästä tekemään ja toimimaan”. Tämä näkyy myös tehtävien suosiossa (ks. luku 4).
6. Suurin osa jäsenistä suhtautuu tiukasti huumausaineisiin, eivätkä useimmat ole kokeilleet niitä. Kaikki eivät kuitenkaan suhtaudu niin kriittisesti kuin olisi voinut etukäteen kuvitella, ja toisaalta lähes neljännes jäsenistä on ainakin joskus kokeillut huumeita. Mikäli jäsenmäärän karttuessa tilanne pysyy tässä suhteessa suunnilleen samana, on mielenkiintoista pohtia, mistä se kertoo. Kenties mielipiteet halutaan muodostaa omien kokemusten kautta, tai kaikkien huumeiden niputtaminen yhteen koetaan ongelmalliseksi, jolloin kovat huumeet saatetaan tuomita, mutta esimerkiksi kannabikseen suhtautua suvaitsevaisesti.

4 Street Teamin toiminta syksyllä 2010

Street Teamin uudet sivut avattiin 6.9.2010.⁵ Sivuston laajamittaisempi mainonta käynnistyi hiljalleen seuraavien noin kahden viikon kuluessa, jolloin Street Teamille tuli oma profiili Facebookiin ja Demilään ja näkyvä linkki YAD:n kotisivulle. Sivuston ulkonäkö oli muuttunut merkittävästi edellisestä sivustosta. Ennen kaikkea huomiota oli kuitenkin kiinnitetty sivuston toimivuuteen. Nyt erilaiset tehtävät ja niiden raportointireitti oli pyritty tuomaan mahdollisimman hyvin esille. Myös pisteytyksen ja palkitsemisen perustat olivat näkyvissä jäsenille. Sivuston tärkein uudistus oli ennen kaikkea pyrkimys toimivuuden yksinkertaistamiseen.

Uudessa Street Teamissa tehtävät voidaan jakaa kolmeen eri päätyyppiin: ”tosielämässä” suoritettavat tehtävät (kuten materiaalin levitys), internetin kautta suoritettavat tehtävät sekä jäsenten huometietouden kehittämiseen tähtäävät tehtävät. Lisäksi rinnalla kulkevat Uusia päänahkoja -tehtävä ja Whatever-task, joka voi sisällöltään olla mitä tahansa kolmesta edellä mainitusta tehtävätyypistä. Sivustolla on myös mahdollisuus kommentoida kutakin tehtävää, mikä vaikuttaa olleen hyvä lisäys. Jäsenet ovat täten voineet esimerkiksi kysellä, kuinka kauan materiaalien lähettämisessä kestää tai heittää muille jäsenille ehdotuksia siitä, kuinka tehtävän voisi suorittaa. Tässä arvioinnissa esiintyvät tehtävät kuvauksineen ovat liitteenä.

Myös palkitsemista muutettiin. Nyt tarjolla olevat palkinnot ja niihin oikeuttavat pisterajat ovat jäsenten nähtävissä. Lisäksi jokaisesta ensisuorituksesta lähetetään ensipalkinto ja sen mukana Street Team -materiaalia.

Sivuston avautuessa esillä oli viisi tehtävää. Näistä neljä oli enemmän tai vähemmän muuttamattomina otettu suoraan mukaan pilottiversion tehtävistä. Sälää kansalle on perinteinen materiaalinlevitystehtävä, Avatar ja allekirjuutus on yksinkertainen internetissä suoritettava tehtävä, Uusia päänahkoja on uusien jäsenten rekrytointitehtävä ja Whatever-task antaa toteutukselle vapaat kädet. Viides tehtävä, Tausta-tieto-kysely-hässäkkä, oli uusi. Se toimii jäsenten taustojen selvittäjänä, ja kerättyjen tietojen avulla voidaan suunnitella tehtäviä ja myös arvioida kampanjaa paremmin. Taustatietolomakkeen avulla kerättyjä tietoja tarkastelin tarkemmin luvussa 3. 15.9. julkaistiin seuraava tehtävä, Vallataan Facebook!, jonka ideana on kerätä YAD:lle huomiota Facebookissa, ja 27.9. tehtävä Kirjaston kauhu, joka on pilotistakin tuttu kirjanmerkkitehtävä.

Syyskuussa sivustolle liittyi 32 uutta käyttäjää, joista tosin kaksi oli ylläpitäjiä ja yksi allekirjoittanut. Eli varsinaisia uusia streetteamilaisia liittyi 29. Näistä pisteitä oli tehnyt 30.11. mennessä 17. Syyskuussa suoritettuja tehtäviä raportoitiin 32, ja pisteitä niistä jaettiin 370. Näistä 188 pistettä jaettiin yhteensä 19 palautetusta taustatietokyselystä. Toisin sanoen 192 pistettä jaettiin muista suorituksista eli julkisesti näkyvistä tehtävistä.

Lokakuussa sivustolla julkaistiin kolme uutta tehtävää: Late avautuu (9.10.), YAD virus tietokoneisiin (19.10.) ja Laitetaan hyvä kiertämään (28.10.). Late avautuu on nettipohjainen kysely, jossa kysellään streetteamilaisten mielipiteitä Late avautuu -blogikampanjasta riippumatta siitä, ovatko he tutustuneet blogiin jo aiemmin vai vasta tehtävänannon kautta. Kyselyn tuloksia käsittelen tarkemmin luvussa 4.1. Tehtävässä YAD virus tietokoneisiin tarkoituksena on jättää julkisille tietokoneille eräänlainen haaste seuraavalle koneen käyttäjälle. Tehtävässä Laitetaan hyvä kiertämään puolestaan kerätään allekirjoituksia postikortteihin, jotka lähetetään keväällä 2011 valittaville uusille kansanedus-

5 Sivustolla olleiden erilaisten virheiden vuoksi se pystyttiin varsinaisesti julkistamaan vasta 7.9.

tajille. Korteissa kehoitetaan kansanedustajia toimimaan muun muassa kehitysmaiden hyväksi.

Lokakuussa liittyneistä 44 uudesta käyttäjästä pisteitä oli tehnyt 30.11. mennessä 19. Tehtäviä palautettiin 110, joista jaettiin yhteensä 1009 pistettä. Tehtäväpalautuksista 11 ja pisteistä 110 oli taustatietokyselystä, kun taas Late avautuu -kysely suoritettiin 15 kertaa ja siitä jaettiin 75 pistettä. Muiden tehtävien suorituspäätyminen nousi siis huomattavasti syyskuulta – niistä jaettiin nyt yhteensä 824 pistettä.

Marraskuussa julkaistiin yksi uusi tehtävä, Levitä sivuvaikutuksia (9.11.). Tehtävän sisältönä on levittää YAD:n järjestämien SIDEFFECT-bileiden videota internetissä.

Marraskuun aikana Street Teamiin liittyi 48 uutta jäsentä, joista tehtäviä oli suorittanut marraskuun loppuun mennessä 35. Tehtäviä palautettiin 256, ja niistä jaettiin 2151 pistettä. Marraskuun tehtäväpalautuksista 30 oli taustatietokyselystä ja 22 Late avautuu -kyselystä. Näistä jaettiin yhteensä 410 pistettä, eli 1741 pistettä jaettiin muista tehtävistä. Ensimmäisen kolmen kuukauden aikana jaettujen pisteiden määrä kasvoi siis merkittävää vauhtia, enemmän kuin kaksinkertaistuen edelliskuusta.

Taulukossa 7 on nähtävissä syksyn aikana julkaistujen tehtävien suoritukset ja niiden määrät suhteessa niiden esilläolopäiviin ja aktiivisten jäsenten määrään. Suhdeluvut eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia, sillä osan tehtävistä voi suorittaa vain kerran ja toisaalta pitempään sivustolla olevat tehtävät on ehtinyt suorittaa useampaan kertaan. Tehtävien suosion vertailu on mielekkäämpää iän karttuessa Street Teamille. Luvut antavat kuitenkin osviittaa ja kertovat, mitä tehtäviä ylipäätään suoritetaan.

Ensinnäkin Sälää kansalle on kaikilla mittareilla suosittu tehtävä. Sen yksinkertaisuus ja toiminnallinen ulottuvuus vaikuttaa olevan streetteamilaisten mieleen. Kuten taustatietokyselystä selvisi (ks. luku 3), monet jäsenet odottavat Street Teamilta ”toimintaa”, ja siihen Sälää kansalle vaikuttaa vastaavan. Sama pätee myös Kirjaston kauhuun, sillä se on selvästi toiseksi suosituin ei-tietokoneella suoritettava tehtävä.

Huomio kiinnittyy myös joidenkin nettitehtävien verrattain vähäisiin suorituspäätyymiin. Esimerkiksi Avatar ja allekirjuutus on vähiten suoritettu tehtävä sen suorittamisen ilmeisestä helppoudesta huolimatta. Nettitehtävistä suoritetuksi on Tausta-tieto-kysely, jonka on tehnyt neljä viidestä jäsenestä. Nettitehtävien kohdalla on toki hyvä huomata, että useat niistä on mahdollista suorittaa vain kerran, joten niitä on kenties syytä verrata ensisijaisesti toisiinsa.

Uusia päänahkoja oli kerääntynyt 32, mikä on nähdäkseni varsin hyvä lukema. Pilottiversioon verrattessa suorituksia on jo nyt lähes yhtä paljon kuin pilotin toiminta-aikana yhteensä. Päänahkojen keruu on kuitenkin jakautunut melko epätasaisesti, sillä tehtävän on suorittanut yhteensä 15 jäsentä, näistä yksi (kajaanilainen) jäsen viidesti ja toinen (saarijärveläinen) neljästi. Tämäkin viittaa siihen, että todella aktiivinen toimija voi levittää innostusta tehokkaasti lähipiiriinsä.

Kaikille tehtäville on joka tapauksessa löytynyt tekijänsä. Kuten pilottiversioon arvioissa todettiin, on hyvä, että erilaisia tehtäviä on tarjolla erilaisia mieltymyksiä varten.

Taulukko 7. Tehtävät ja niistä tehdyt hyväksytyt suoritukset 30.11.2010 mennessä

Tehtävä	Julkaisupäivä	Suoritukset	Suorituksia/päivä	Suorituksia/ aktiivinen jäsen (N=84)
Sälää kansalle	6.9.	106	1,23	1,26
Avatar ja allekirjuutus	6.9.	13	0,15	0,15
Uusia päänahkoja	6.9.	32	0,37	0,38
Whatever-task	6.9.	28	0,33	0,33
Tausta-tieto-kysely	6.9	67	0,78	0,80
Vallataan Facebook	15.9.	33	0,43	0,39
Kirjaston kauhu	27.9.	49	0,75	0,58
Late avautuu	9.10.	42	0,79	0,50
YAD virus tietokoneisiin	19.10.	25	0,58	0,30
Laitetaan hyvä kiertämään	28.10.	13	0,38	0,15
Levitä sivuvaikutuksia	9.11.	17	0,77	0,20

Pitkin syksyä sivustolla julkaistiin myös muita kuin uusiin tehtäviin liittyviä uutisia. Syyskuussa julkaistiin yhteensä neljä uutista, lokakuussa viisi ja marraskuussa ei yhtään. Uutisissa kerrottiin muun muassa uusista palkinnoista, ja lokakuun lopussa käynnistyi uutisosiossa Blog from HQ, jossa sivuston ylläpitäjä kertoo kuulumisia ”päämajasta”. Blogi myös osittain korvasi muut uutiset, jonka vuoksi marraskuussa uutisten sijaan ilmestyikin vain blogikirjoituksia. Tasaisen uutisvirran tarkoituksena on pitää sivusto virkeänä ja tuottaa mielenkiintoista sisältöä. Street Teamin suosion ja jäsenten aktiivisuuden vain kasvaessa syksyn mittaan lienee todettava, että uutisista ja blogista ei ainakaan ole ollut haittaa.

Sosiaalisista medioista merkittävin on ollut Street Teamin sivu Facebookissa (<http://www.facebook.com/home.php?#!/YADstreetteam>). Sivulla oli marraskuun loppuun mennessä noin 370 ”tykkääjää”, eli mahdollisten Street Team -jäsenten lisäksi myös muita. Facebook-sivu on synkronoitu Street Teamin kotisivun kanssa, joten kaikki uutiset ja uudet tehtävät päivittyvät myös Facebookiin automaattisesti. Facebook-sivulla ei kuitenkaan ole ollut juurikaan itsenäisiä tapahtumia, vaan se on lähinnä toiminut kotisivun tukena. Esimerkiksi Facebookin keskustelupalstamahdollisuutta ei ole hyödynnetty.

Muissa sosiaalisissa medioissa Street Team on jäänyt hiljaiseksi, eikä sitä koskevaa keskustelua ole löydettävissä keskustelupalstoilta.

4.1 LATE AVAUTUU -OHEISKAMPANJA

Street Teamin lanseerausta edelsi ”Late avautuu” -blogikampanja (<http://latelehikoinen.wordpress.com/>), jonka tarkoitus oli ikään kuin toimia Street Teamin sisäänheittäjänä. Kuvitteellinen Late Lehikoinen oli Street Teamin ylläpitäjän luoma ja kirjoittama hahmo, jonka tarina aukesi hänen kirjoittamassaan blogissa. Ensimmäinen blogikirjoitus ilmestyi 3.8.2010. Se oli kuvitteellinen kuolinilmoitus, jossa Laten kuolinpäiväksi oli merkitty 1.10.2010. Facebookiin Late ilmestyi jo heinäkuun puolella. Blogikampanjalle oli tarkoitus kerätä mahdollisimman paljon lukijoita ja Facebook-hahmolle mahdollisimman paljon kavereita ja siten blogille julkisuutta. Lopulta, kun blogikirjoittelu eteni ja ristesii lopulta Street Teamin kanssa, oli luonnollisesti tarkoitus mainostaa Street Teamia.

Blogissa kuvitteellinen Late ajautuu vaikeuksiin huumeiden viihdekäyttönsä vuoksi jäämällä kiinni muutaman kannabiskasvin kasvattamisesta. Suurimmat vaikeudet seuraavat työpaikkayhteisön saadessa asioista selvää ja ihmissuhteiden kärsiessä. Lopulta Late kuolee tapaturmaisesti, mutta ei huumeisiin liittyen.

Ennen Street Teamin käynnistymistä blogin lukijamäärät vaihtelivat pitkälti sen mukaan, ylsikö se puheenaiheeksi netin keskustelupalstoilla. Parhaimmillaan (20.8.) blogilla oli reilusti yli 600 lukijaa, mikä johtui pitkälti MuroBBS-foorumilla käydyistä keskustelusta, jossa muun muassa spekulointiin Laten blogin aitoutta. Tämän jälkeen lukijamäärät putosivat noin 200:aan päivässä, lauantaiden ja sunnuntaiden ollessa kaikkein hiljaisimpia noin sadalla lukijalla. Tässä jäätin selvästi tavoitteesta, sillä toiveena oli, että blogilla olisi ollut vähintään 500 lukijaa päivää kohden ennen Street Teamin lanseerausta. Ongelmana oli myös, että lukijakunta vaikutti (ainakin sen perusteella, millaisilta keskustelupalstoilta ja muilta sivustoilta blogiin tultiin) olevan keski-ikänsä vanhempaa kuin Street Teamin kohderyhmä.

Street Teamin lanseerauspäivänä 6.9.2010 blogissa oli myös ensimmäinen viittaus Street Teamiin. Samalla blogia pyrittiin suuntaamaan paremmin nuoremmille ikäryhmille. Varsinainen sivun kävijäpiikki tuli muutama päivä tämän jälkeen kuitenkin varsin eri syistä. *Reindeer Spotting* -elokuvan päähenkilön Janin kuolemasta levinneen tiedon myötä netin keskustelupalstoilla keskusteltiin varsin paljon huumeista, ja Laten ylläpitäjä levitti näihin keskusteluihin myös linkkiä blogiin. Täten 9.9. seuranneen viikon aikana blogilla oli varsin paljon kävijöitä, parhaimmillaan 1012 lukijaa 13.9. Tämän jälkeen lukijamäärät tasoittuivat keskimäärin noin 300 lukijaan päivässä kuitenkin siten, että joka viikko jonakin päivänä lukijamäärä pomppasi yli viidensadan. Perjantaina 1.10., Laten ”kuolinpäivänä”, oli yksi tällainen piikki, 537 lukijaa, samoin seuraavana maanantaina, 735 lukijaa. Viimeinen piikki, 767 lukijaa, oli 11.10. eli kaksi päivää sen jälkeen, kun sivustolle ilmestyi viimeinen kirjoitus. Kirjoituksessa kerrottiin YAD ry:n nimissä blogin taustoista ja motiiveista. Viikonloput olivat loppuun saakka lähes poikkeuksetta arkipäiviä hiljaisempia. Kaiken kaikkiaan blogi keräsi syksyn aikana lukukertoja lähes 30 000 ja oli Wordpress-palvelun kautta julkaistujen blogien 20 luetuimman⁶ joukossa lähes koko olemassaolonsa ajan.

Eräs uuden Street Teamin tehtävistä on nimeltään Late avautuu, kysely streetteamilaisille Laten blogista. Marraskuun loppuun mennessä kyselyyn oli vastannut 43, eli noin puolet syksyn aikana tehtäviä tehneistä jäsenistä. Taustakartoituskyselystä poiketen tähän kyselyyn vastanneet olivat keskimäärin hieman vanhempia jäseniä. 10–19-vuotiailla vastausprosentti Late-kyselyyn oli selvästi huonompi kuin taustakyselyssä. Sen sijaan yli 20-vuotiaat olivat vastanneet molempiin kyselyihin yhtä aktiivisesti. Vastaajista 22 oli miehiä, 21 naisia.

Laten blogia oli jo aiemmin lukenut 10 vastaajaa. Näistä kolme oli löytänyt blogin keskustelupalstoilta, kolme kaverin kautta, kolme Facebookista ja yksi ”surffailemalla”. Näistä vain yksi luki blogia säännöllisesti, loput silloin tällöin. Kolme oli käynyt Street Teamin sivuilla Laten blogin kautta.

6 <http://botd.wordpress.com/?lang=fi>.

Loput 33 vastaajaa olivat streetteamilaisia, jotka lukivat blogin vasta kyselyn yhteydessä.

Vastaajista valtaosa eli 36 (86 %) piti Laten blogia realistisena tai sellaisena, että sen tapahtumat voisivat olla totta. Suurin osa perusteluista oli lyhyitä tyyliin ”se vain tuntui realistiselta”, mutta noin kymmenkunta vastaajaa perusteli näkökantaansa tarkemmin. Näistä noin joka toinen katsoi, että aidon tuntuiseksi sen teki kerronnan ja tapahtumien sekavuus ja tietynlainen ”narkkarin mielenliikkeitten” tavoittaminen. Muutama entinen huumeiden käyttäjä myös kommentoi, että oli kokenut vastaavia tapahtumia itsekin. Kolme kommentoi, että heidän nähdäkseen narkofobinen suhtautuminen kannabikseen voi aiheuttaa blogissa kuvailtuja ylilyöntejä ja siten hankalia tilanteita kannabiksen käyttäjän arjessa. Seitsemän vastaajaa piti blogia epärealistisena. Heistä viiden mielestä tekstistä välittyi tunnelma, että kirjoittaja ei oikeasti ollut kokenut asioita, joita Latelle tapahtui tai että blogissa oli muuten vain liioitteleva tunnelma. Näistä yksi piti erityisen epärealistisena, että joku haluaisi kertoa tällaisia kokemuksia internetissä. Kaksi vastaajaa kommentoi blogia hieman alatyylisemmin sanavalinnoin.

Laten blogin ehkä merkittävin seuraus oli sen aiheuttama keskustelu nettipalstoilla.⁷ Keskustelun sävy vaihteli osaaottavasta suoran kiukkuseen. Kiukku johtui lähinnä siitä, että kirjoittajien mielestä Late oli ”sekoiluillaan” huonoa mainosta huumeiden käytölle. Suurin osa keskustelusta jäi näiden väliin, hämmentyneiksi tai blogin aitoutta epäileviksi puheenvuoroiksi. Keskustelua käytiin useilla, toisistaan täysin poikkeavilla sivustoilla, kuten tietotekniikkaan keskittyneellä MuroBBS-palstalla, skeittaukseen paneutuneessa lauta.net:ssä ja äitien ja odottavien naisten suosimalla vauva.fi-sivustolla. Palstat, joilla Laten blogista puhuttiin, olivat palstoja, joille blogin ylläpitäjä oli kirjautunut ja tätä kautta levittänyt linkkiä blogiin.⁸

Muita sivustoja, joiden kautta Laten blogi oli löytynyt, olivat huumeaiheiset (varsinkin Reindeerspotting-Janin kuolemaa käsittelevät) uutiset, joiden kommenttiosioon Laten ylläpitäjä oli laittanut linkin blogiin. Edellä mainittujen lisäksi Laten blogiin oli tultu lähinnä Laten Facebook-sivuilta, blogilista.fi-sivustolta ja Street Teamin sivuilta. Hakukoneita käyttämällä blogia oli etsitty enimmäkseen hakusanoilla late avautuu, late lehikoinen ja latelehikoinen.

Blogissa olleista linkeistä eniten klikkauksia olivat saaneet blogissa olleet kuvat. Ulos sivustolta vievistä linkeistä selvästi suosituin oli Laten perustama ”Minäkin haluan hauskat hautajaiset” -sivu Facebookissa (ks. tarkemmin seuraava kappale) 475 klikkaajallaan (30.11. mennessä). YAD:n Street Team -sivustolle oli siirrytty 150 kertaa, joka on melko vähän ottaen huomioon sivuston kokonaiskäyntimäärän (22 747 marraskuun loppuun mennessä).

Facebookissa Late sai noin 120 kaveria. Nämä kerääntyivät aivan ensimmäisten olemassaolo-viikkojen aikana, minkä jälkeen Laten lähetettyä liian paljon kaverikutsuja Facebookin ylläpito esti uusien kutsujen lähettämisen. Osin tästä syystä Late perusti ”Minäkin haluan hauskat hautajaiset” -sivun, jonka ideana oli kerätä lisää huomiota Latelle ja blogille mustaan huumoriin perustuvan omien hautajaisten pohdiskelun kautta. Sivusto keräsi blogikampanjan loppuun mennessä 533 ”tykkääjää” eli sivuston seuraajaa. Laten oman ja hänen hautajaissivunsa merkitys oli se, että niiden kautta blogi sai lukijoita.

Street Teamin markkinoinnissa Laten blogi ei onnistunut erityisen hyvin. Tästä viestivät blogista Street Teamin sivuille tehtyjen klikkausten määrä ja molempien kyselyjen vastaukset: yksikään jäsen ei ollut löytänyt Street Teamia Laten blogin kautta ja vain muutamalle se oli ylipäättään tuttu ennen Late-kyselyä. Blogin lukijakunta oli todennäköisesti liian iäkäs kiinnostuakseen Street Teamista, ja syystä tai toisesta blogi ei päätyntä nuorempien lukemistoksi. Se onnistui kuitenkin omanlaisenaan keskustelunherättäjänä ja keräsi joka tapauksessa lähes 30 000 lukukertaa.

7 Blogin ylläpidon kautta minulla oli mahdollisuus selailta blogin tilastoja, joista oli nähtävissä myös sivustot, joiden kautta blogiin oli tultu.

8 Nämä palstat huume keskusteluineen olivat löytäneet Google Alerts -palvelun kautta.

5 Yhteenvedoa ja vertailua pilottiin

Street Teamin uuden version voi katsoa lähteneen hyvin liikkeelle. Uusia jäseniä on liittynyt kiihtyvällä vauhdilla, ja tehtäviä on suoritettu vilkkaasti. Huomionarvoista on aktivoituneiden osuus liittyneiden määrästä. Pilottiversiossa ongelmana oli, että rekisteröityneistä lopulta vain pieni osa teki tehtäviä. Nyt aloittaminen on tehty helpommaksi ja tekeminen selkeämmäksi ja ylläpito on organisoitu paremmin. Kaikki tämä vaikuttanee myös osallistumisen keston. Esimerkiksi nyt Sälää kansalle -tehtävää varten materiaalia pyytävät saavat joka kerta eri materiaalia ja saatekirjeessä heitä kannustetaan houkuttelemaan kavereita mukaan ja tekemään tehtäviä, joita he eivät vielä ole tehneet.

Toiminta leviää pääosin kaverilta kaverille, minkä seurauksena se on painottunut vahvasti muutamille paikkakunnille. Myöskään ei ole sattumaa, että aktiivisuus on huipussaan samoilla paikkakunnilla kuin pilottiversioiden aikaan. Tässä piilee kaksisuuntainen haaste Street Teamin kehittämisessä: Ensinnäkin, miten saada toiminta leviämään uusille paikkakunnille, esimerkiksi Helsinkiin, Ouluun tai Turkuun? Toiseksi, mikäli toiminta leviää laajemmalle ja parhaimmillaan kasvaa paikallisesti yhtä suureksi ilmiöksi kuin Kajaanissa, kuinka sen organisoiminen onnistuu? Jo nyt tehtäviä palautetaan niin paljon, että ylläpidolla on kädet täynnä töitä ja suurin ”työllistäjä” vaikuttaa olevan yhden ainoan koulun tietyt oppilaat!

Syksyn perusteella vaikuttaisi siltä, että Street Teamin toiminnallinen ulottuvuus on jäsenille tärkeää. Toiminnan sisältöä lienee hyvä tarkemmin raottaa vuoden 2011 arvioinnissa (ks. jäljempänä), eli onko esimerkiksi materiaalien levittäminen ensisijaisesti ryhmissä vai yksin tapahtuvaa toimintaa. Taustatietokyselystä selvisi, että monet kokevat huumeista keskustelemisen ja puheenaiheiden herättämisen tärkeäksi osaksi toimintaa. Kenties tämä voisi tarjota virikkeitä myös uusien tehtävien suunnittelussa.

Oheiskampanja ”Late avautuu” ei onnistunut kovin hyvin tavoitteessaan kerätä Street Teamille huomiota ja jäseniä, mutta herätti kylläkin muunlaista keskustelua. Sen arvoa tai hyötyä onkin hyvin vaikea tarkemmin mitata. Facebookin ja muiden sosiaalisten medioiden hyödyntämisessä olisi varmasti lukuisia mahdollisuuksia, mikäli niitä halutaan laajemmin käyttää. Toisaalta esimerkiksi keskustelupalsta voi jäädä hiljaiseksi, esimerkiksi kommenttimahdollisuutta Street Teamin Facebook-sivulla ja kotisivujen tehtävösiiossa on käytetty vain vähän.

Syksyn 2010 arviointi eroaa sikäli pilottiversioiden arvioinnista, että pilotti oli sitä arvioitaessa jo käytännössä päättynyt hanke, kun nyt arvioidaan parhaillaan toiminnassa olevaa hanketta. Siten esimerkiksi kuva starttivaiheesta tulee hieman muuttumaan kampanjan edetessä. Esimerkiksi syksyn aikana liittyneistä uusista jäsenistä monet saattavat vielä aktivoitua ja jo aktivoituneet kerätä lisää pisteitä. On myös huomattava, että kaikilta osin uusi kampanja ei ole verrattavissa pilottihankkeeseen: muun muassa pisteiden lasku on muuttunut ja palkitseminen tullut hieman näkyvämmäksi.

Seuraavan kerran Street Teamia arvioidaan syksyllä 2011. Tällöin on tarkoitus kartoittaa ensimmäisen toimintavuoden tapahtumia samaan tapaan kuin nyt on arvioitu syksyä 2010. Samalla on syytä kerätä myös laadullista tietoa kampanjan etenemisestä. Laadullisen aineiston keräämisessä vahvat vaihtoehdot ovat jäsenten ryhmä- tai yksilöhaastattelut. Kyseeseen voisi tulla esimerkiksi erityisen aktiivisella alueella toimivien nuorten ryhmäkeskustelut. Näin voitaisiin päästä parhaiten kiinni siihen, mikä todella saa toiminnan pyörimään vilkkaana. Toinen potentiaalinen laadullisen aineiston keruumenetelmä ovat nettipohjaiset kyselylomakkeet. Edelleen on luonnollisesti toivottavaa,

että mahdollisimman moni vastaa taustatietolomakkeeseen. Sen rinnalle lienee syytä tuoda jossain vaiheessa pitkäaikaisemmille aktiiveille suunnattu Street Team -kokemuksia kartoittava kysely.

LÄHTEET

- Anderson, Chris (2006): *Pitkä häntä. Miksi tulevaisuudessa myydään vähemmän enempää*. Suomentanut Kimmo Pietiläinen. Helsinki: Terra Cognita.
- Helsingin Sanomat* 27.7.2010: Nuori kuoli huumelaastariin Kuopiossa, kaksi kriittisessä tilassa. <http://www.hs.fi/kotimaa/artikkeli/Nuori+kuoli+huumelaastariin+Kuopiossa+kaksi+kriittisess%C3%A4+tilassa+/1135258871711>. (Viitattu 27.11.2010.)
- Helsingin Sanomat* 18.10.2010: Vaarallisen Daisy-aineen koostumus selvisi. <http://www.hs.fi/kotimaa/artikkeli/Vaarallisen+Daisy-aineen+koostumus+selvisi/1135260986030>. (Viitattu 19.10.2010.)
- Helsingin Sanomat* 18.10.2010b: Kalifornia äänestää kannabiksen laillistamisesta ensi kuussa. <http://www.hs.fi/ulkomaat/artikkeli/Kalifornia+%C3%A4%C3%A4nest%C3%A4%C3%A4+kannabiksen+laillistamisesta+ensi+kuussa/1135260991157>. (Viitattu 27.11.2010.)
- Ilkkala, Ville (2010): Kotoisa kannabis. *Aviisi* 13/2010, 10–11.
- Iltalehti* 3.6.2010: Huumetehdas keskellä Helsinkiä. http://www.iltalehti.fi/uutiset/2010060311792994_uu.shtml. (Viitattu 5.6.2010.)
- Partanen, Päivi & Hakkarainen, Pekka & Hankilanoja, Arto & Kuussaari, Kristiina & Rönkä, Sanna & Salminen, Mika & Seppälä, Timo & Virtanen, Ari (2007): Amfetamiinin ja opiaattien ongelmakäytön yleisyys Suomessa 2005. *Yhteiskuntapolitiikka* 72(5), 553–561.
- Poliisi (2010): Poliisin ja tullin tekemät huumausaine- ja dopingtakavarikot. [http://www.poliisi.fi/poliisi/krp/home.nsf/PFBD/B4308B1D686959E0C22576E7003B0EC7/\\$file/Huumetilastot_2005_+2009.pdf?OpenElement](http://www.poliisi.fi/poliisi/krp/home.nsf/PFBD/B4308B1D686959E0C22576E7003B0EC7/$file/Huumetilastot_2005_+2009.pdf?OpenElement). (Viitattu 2.12.2010.)
- Puusniekka, Riikka & Soikkeli, Markku (2010): Kannabiksesta on voitava puhua asiallisesti. <http://www.hs.fi/paakirjoitus/artikkeli/Kannabiksesta+on+voitava+puhua+asiallisesti/1135260883680>. (Viitattu 4.11.2010.)
- Salasuo, Mikko & Piispa, Mikko (2010): Paskaa kamaa. *City-lehti* 13/2010, 12–13.
- Soininvaara, Osmo (2010): Huumeissa pahinta on rikollisuus. Blogikirjoitus 17.8.2010. <http://www.soininvaara.fi/2010/08/17/huumeissa-pahinta-on-rikollisuus/#comments>. (Viitattu 17.10.2010.)
- Sosiaali- ja terveysministeriön tiedote 209 (2010): MDPV kiireellisesti huumausaineeksi. <http://www.stm.fi/tiedotteet/tiedote/view/1516556>. (Viitattu 24.6.2010.)
- Tacke, Ulrich & Seppä, Kaija (2010): Tutkimustieto kyseenalaistaa asenteet kannabikseen. *Duodecim* 126 (2), 121–122.
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (2010): Kouluterveyskyselyn tulokset. <http://info.stakes.fi/kouluterveyskysely/FI/tulokset/index.htm>. (Viitattu 29.11.2010.)
- Uusi Suomi* 24.8.2010: ”Huolestuttava ilmiö” nuorten kannabiksen käytössä. <http://www.uusisuomi.fi/kotimaa/99889-%E2%80%9Dhuolestuttava-ilmio%E2%80%9D-nuorten-kannabiksen-kaytossa>. (Viitattu 17.11.2010.)
- Uusi Suomi* 8.11.2010: Kannabissyyte: ”Yleensä puutarhanhoitoa eivät harrasta nuoret miehet”. <http://www.uusisuomi.fi/kotimaa/105644-kannabissyyte-%E2%80%9Dyleensa-puutarhanhoitoa-eivat-harrasta-nuoret-miehet%E2%80%9D>. (Viitattu 9.11.2010.)
- Yle 24.8.2010: Nuorten kannabisasenteet höltyneet. http://yle.fi/uutiset/kotimaa/2010/08/nuorten_kannabisasenteet_holtyneet_1926043.html. (Viitattu 29.11.2010.)

Liite: Syksyn 2010 aikana julkaistut tehtävät

Sälää kansalle! 3.9.2010

Tehtävän tarkoitus on harvinaisen yksinkertainen: levittää YAD:n ilosanomaa tarroin, julistein, kortein ja kaikin mahdollisin materiaalein mitä sinulle lähetämmekin.

Tarroja on helppo pitää mukana, joten niiden sijoittelu ympäri kaupunkia ja asuinalueita onnistuu kätevästi. Myös kouluvihkot, soittimet ja vaatteetkin ovat oivallisia tarroituksen kohteita. Julisteita voi kiinnittää mm. linkkipysäkeille (paitsi jos se on erikseen kielletty) niittipyssyn, nitojan, teipin tai liisterin avulla. Esitteitä kannattaa viedä esimerkiksi opettajanhuoneeseen, työpaikan kahvihuoneeseen, oppilaskunnan huoneeseen ja nuokkareille.

Jos haluat levitettävää materiaalia, niin hipaise tämän sivun vasemmassa ylänurkassa olevaa ”Pyydä materiaalia” -nappia ja johan lähtee. Nimittäin posteljooni sinua kohti. Olet myös tervetullut hakemaan matskua YAD:n toimistoilta Helsingissä, Tampereella ja Jyväskylässä.

Pisteytys: 20 tarraa/korttia/flyeria = 5 pistettä, 10 esitettä = 5 pistettä, 5 julistetta = 5 pistettä. Bonuspisteitä saa kun laittaa materiaalia oivalliseen paikkaan ja kun lähettää meille raportoinnin yhteydessä kuvan toiminnasta.

Materiaalit:

Tarroja, kortteja, julisteita, flyereitä, käyntikortteja

Whatever- task, 3.9.2010

Voit raportoida kaikki kehittelemäsi ja toteuttamasi kikkakolmoset tämän tehtävän kautta. Vapauta kiero mielesi ja keksi huimia sekä innovatiivisia keinoja mainostaa YADia. Muista kuitenkin, että Suomi ei ole täysin vapaa maa, lakeja kannattaa noudattaa. Ihan oikeasti.

Avatar ja allekirjoitus, 3.9.2010

Tässä on tehtävä sinulle forum-peto! Vietipä sitten iltasi heppa-, moto-, musa- tai hamppufoorumilla, niin mikäänhän ei ole kuumempaa kuin YAD tai Street Team aiheinen Avatar. Ohessa on muutama mallikappale, jotka voit kopsia tai ladata ja sitten liittää forumprofiilisi. Mikään ei myöskään estä sinua tekemästä omia aiheeseen osuvia Avataria!

Ja samaan syssyyn, totta kai, laitat myös profiilisi allekirjoituksen kuntoon esimerkiksi tyylillä:

- Tiesithän, että huumeesi saattavat olla jonkun perseestä! Terveisin, YAD -

Ja luovuuden kukkaa saa taas kastella! Tietenkin saat myös linkittää allekirjoituksen YAD:n kotisivuille tai Street Teamin sivuille.

Pisteytys: Avatar + allekirjoitus yhdelle foorumille = 5 pistettä. Ja bonusta heruu itse tehdyistä, aiheeseen sopivista Avatarista ja iskulauseista!

Tausta-tieto-kysely-hässäkkä, 6.9.2010

Helppo tapa aloittaa pisteiden kartuttaminen Street Teamissä on täyttää taustatietokysely. Kysely on täysin nimetön ja sinun tehtävissäsi vain kerran.

Kysely löytyy osoitteesta: <https://www.webropol.com/P.aspx?id=466894&cid=62866344>

Kun olet vastannut kyselyyn, voit palata raporttoimaan tehtävän tehdyksi. Kirjoita tehtävää palauttaessasi raporttiin ”salasana”, jonka saat täytettyäsi lomakkeen. Näin tiedämme, että olet tehtävän suorittanut.

Pisteytys: Täytetystä lomakkeesta saa 10 pistettä.

Uusia päänahkoja, 6.9.2010

Kerää päänahkoja eli hanki joko uusia Street Teamin jäseniä tai YADille uusia jäseniä. Street Teamissä voi toimia kuka tahansa, ei tarvitse olla virallisesti YAD:n jäsen. YAD:n viralliseksi jäseneksi taas pääsee maksamalla järjestön jäsenmaksun 6 euroa tilille 800014-1473526 ja kirjoittamalla viestitietoihin oman nimen ja yhteystiedot.

Viralliset jäsenet saa YAD:n jäsenkirjeen ja voi osallistua YAD:n koulutuksiin ja tapahtumiin. Raportoidessa muista ilmoittaa kaverisi nimi ja se liittyikö hän virallisesti YAD:iin vai Street Teamiin.

Muista, että jäsenyyden pitää olla oma päätös, et siis voi ilmoittaa meille mummon-kummin-kaiman-sisarentytön-ottopojan tietoja ja sanoa että hän haluaa jäseneksi jos kyseinen henkilö ei itse ole tästä tietoinen.

Pisteytys: Uusi jäsen YADiin = 8 pistettä. Uusi jäsen Street Teamiin = 6 pistettä.

Ps. ja mikäänhän ei estä houkuttelemasta kavereitasi liittymään molempiin = paljon pojoja!!!

Vallataan Facebook! 15.9.2010

Kaikkihan siellä on. Nimittäin Facebookissa. Siellä on myös ehkä maailman kuumimmat sivut niin YAD:lla kuin YAD:n Street Teamilläkin. Homman nimi on tehdä niistä vieläkin kuumempia!

YAD:n facebook sivu: www.yad.fi/facebook

Street Teamin sivu: www.facebook.com/yadstreetteam

Kutsu kavereitasi sivujen ”ehdota kavereille” kautta (eli kun menet joko YAD:n tai YAD:n Street Teamin facebook sivuille, niin heti vasemmassa ylänurkassa olevan kuvan alla on ”ehdota kavereille”). Ota screenshot kun olet valinnut kaverit ja lähetä se meille raportin yhteydessä, niin näemme montako olet kutsunut!

Pisteytys: 5 pistettä / 100 kutsuttua kaveria

Kirjaston kauhu, 27.10.2010

Ota suunta kohti lähikirjastoasi, valikoi tähtäimeesi kymmenen kirjaa ja sujauta jokaisen väliin informatiivinen YAD kirjanmerkki, jonka ihmiset riemukseen löytävät lainattuaan kirjan. Suoritaaksesi tehtävän sinun täytyy siis viedä 10 kirjanmerkkiä kirjojen väliin. Kannattaa miettiä minkä kirjan väliin merkkejä laittaa, jotta ne varmasti tavoittaisivat lukuhimoisen ihmisen. Esimerkiksi näin vampyyriromantiikan aikakaudella Houkutusta lainataan varmasti enemmän kuin Hynysen runokirjaa. Kannattaa erityisesti bongaila huumeaiheisia kirjoja.

Hipaise ”Pyydä materiaalia” -nappulaa ja avot... kusti polkee kirjanmerkkejä luoksesi.

Pisteytys: 10 kirjanmerkkiä = 10 pistettä.

Materiaalit: Kirjanmerkit

Late avautuu, 9.10.2010

Yksi Street Teamin lanseerauskampanjoista on ollut Late avautuu -blogi. Mikäli olet lukenut blogia, voit täyttää palautelomakkeen alla olevasta linkistä. Jos et ole aiemmin törmännyt Laten blogiin, käy tsekkaamassa se nyt osoitteessa <http://latehikoinen.wordpress.com/> ja sen jälkeen voit antaa kampanjasta palautetta.

Palautelomake: <https://www.webropol.com/P.aspx?id=479564&cid=96619839>

Kun olet palautteen antanut voit palata raporttoimaan tehtävän tehdyksi. Kirjoita tehtävää pa-

lauttaessasi raporttiin ”salasana”, jonka saat lähetettyäsi palautteen meille. Näin tiedämme, että olet tehtävän suorittanut.

Pisteytys: Annetusta palautteesta saa 5 pistettä.

YAD virus tietokoneisiin, 19.10.2010

Kun käyt julkisilla tietokoneilla (esimerkiksi kirjastossa tai koululla), jätä YAD:n Street Teamin nettisivu auki, avaa jokin tekstinkäsittelyohjelma ja kirjoita siihen isoin kirjaimin:

SINUT ON YADITETTU!

Haastan sinut liittymään YAD Youth Against Drugs ry:n Street Teamiin!

terv. tämän koneen edellinen käyttäjä

Jätä näkyviin siis taustalle Street Teamin sivut ja sen eteen pieneen ikkunaan teksti!

Osa julkisista koneista vaatii uloskirjautumisen, joten tällaisilla koneilla tämä tehtävä ei onnistu. Sinun tehtäväsi on etsiä koneita joissa voit toimia!

Go for it folks!

Pisteytys: 2 pistettä / yaditettu tietokone

Laitetaan hyvä kiertämään, 28.10.2010

Nyt laitetaan hyvä kiertämään! Tehtävänä on kerätä allekirjoituksia postikortteihin, jotka lähetetään 2011 keväällä valittaville uusille kansanedustajille. Korteja allekirjoittaneet muistuttavat kansanedustajia tekemään hyviä päätöksiä mm. ilmastonmuutosta, kolmansien maiden köyhyyttä ja talouskriisejä koskien.

Ja miten tämä liittyy huumeisiin? Siten, että ylivoimaisesti suurin osa kasvipohjaisista huumeista kasvatetaan köyhissä maissa, joissa on halpaa työvoimaa ja poliisi helposti lahjottavissa. Tukemalla näitä maita ja tarjoamalla viljelijöille muutakin viljeltävää, voimme vaikuttaa myös kansainväliseen huumekauppaan.

Voit laittaa hyvän kiertämään pyytämällä materiaalia tehtävään, joilloin saat 10 allekirjoitettavaa korttia, 10 kiitostarraa allekirjoittaneille sekä palautuskuoren, jolla voit palauttaa allekirjoitetut kortit YAD:lle. Me toimitamme kootusti kortit vuoden vaihteessa eteenpäin.

Lisää kampanjasta: http://www.globbarit.fi/tempaukset/hyvät_kortit

Lisää huumeista ja maailmankaupasta: <http://www.huumeboikotti.org/> ja <http://www.huumaa.net/>

Pisteytys: 6 pistettä / 10 allekirjoitettua korttia

Materiaalit:

allekirjoitettavat postikortit

Levitä sivuvaikutuksia! 9.11.2010

Nyt on aika levittää videosanomaa!

YAD on tehnyt vuosia töitä konemusiikkikulttuurin parissa Rave Against Drugs ja DanceWise projektien myötä. Projektin ovat mm. tuottaneet päihdeettömiä rave-tapahtumia ja tuoneet muihin konemusiikkitapahtumiin huumeekriittistä näkökulmaa.

YAD:n S|DEFFECT-bileiden ideologia perustuu vaihtoehtoisen, päihdeettömän bilekokemuksen tarjoamiseen elektronisen tanssimusiikin ystäville. Konsepti koostuu vapaaehtoistyöntekijöistä sekä huumeettomasta Dj-tiimistä, jotka haluavat panostaa omalta osaltaan itse asiaan, eli musiikista ja tanssimisesta nauttimiseen turvallisessa ja päihdeettömässä ympäristössä. Bileiden ikäraja on K-16.

Ohessa on video viimeisistä S|deffect bileistä. Sinun tehtäväsi on levittää sitä niin laajalle kuin suinkin pystyt! Voit esimerkiksi linkittää tätä tehtäväsivua tai osoitetta: <http://vimeo.com/16431159>.

Raportoi lähettämällä screenshot tai url-osoite nettisivuille minne videon lisäät tai sitä mainostat!

Pisteytys: 3 pistettä / paikka minne videota linkität